

STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU BYSTRICKO

září 2016 (aktualizace) - 2020

Autorský kolektiv:

Ing. Pavel Sýkora

Blanka Slaná

Augustin Holý

Bc. Josef Vojta

Mgr. Veronika Palečková

Michaela Kolářová

OBSAH

ÚVOD	6
I ANALYTICKÁ ČÁST	7
1 VSTUPNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BYSTRICKO	8
1.1 VYMEZENÍ MIKROREGIONU	8
1.2 HISTORIE MIKROREGIONU	8
1.3 SOUČASNOST MIKROREGIONU	9
1.4 ORGÁNY MIKROREGIONU	9
2 SÍDLA, OBYVATELSTVO	10
2.1 CHARAKTER SÍDELNÍ STRUKTURY	10
2.2 POPULAČNÍ VÝVOJ OBYVATELSTVA	10
2.3 VĚKOVÁ A VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA	12
3 DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	16
3.1 DOPRAVA	16
3.2 DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	17
4 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	18
4.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	18
4.2 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	20
5 SITUACE NA TRHU PRÁCE	21
6 HOSPODÁŘSTVÍ	23
7 SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA	25
7.1 ŠKOLSTVÍ	25
7.1.1 Mateřské školy	25
7.1.2 Základní školy	25
7.1.3 Střední školy a odborná učiliště	26
7.2 ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	26
7.2.1 Zdravotní péče	26
7.2.2 Sociální péče	27
8 CESTOVNÍ RUCH	30
8.1 PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	30
8.2 INFRASTRUKTURA PRO CESTOVNÍ RUCH	31
8.3 UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	33
9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37

10	ANALÝZA NAPLNĚNÍ PROGRAMU ROZVOJE Z ROKU 2009	38
10.1	STRATEGICKÝ CÍL: ZVÝŠENÍ VÝKONNOSTI A KONKURENCESCHOPNOSTI EKONOMIKY	38
10.1.1	Priorita: Podpora rozvoje malých a středních podniků	38
10.1.2	Priorita: Vytváření podmínek pro příliv investic	38
10.2	STRATEGICKÝ CÍL: ZVÝŠENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝZNAMU A PŘÍNOSU CESTOVNÍHO RUCHU	39
10.2.1	Priorita: Zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu	39
10.3	STRATEGICKÝ CÍL: OPTIMALIZACE ROZVOJE SÍTÍ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY ..	40
10.3.1	Priorita: Rozvoj vodohospodářských sítí a infrastruktur	40
10.3.2	Priorita: Rozvoj energetických sítí	41
10.4	STRATEGICKÝ CÍL: ZKVALITNĚNÍ A MODERNIZACE DOPRAVNÍCH SÍTÍ	42
10.4.1	Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací	42
10.5	STRATEGICKÝ CÍL: ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ A ZVÝŠENÍ KVALITY SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ	43
10.5.1	Priorita: Vytvoření podmínek pro rozvoj sportovních a volnočasových aktivit	43
10.5.2	Priorita: Zlepšení kvality bydlení	44
10.5.3	Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče	45
10.6	STRATEGICKÝ CÍL: OBNOVA VENKOVA A PÉČE O VENKOVSKOU KRAJINU	45
10.6.1	Priorita: Obnova a péče o veřejné prostranství a veřejnou infrastrukturu ...	45
10.6.2	Priorita: Podpora ekologických a krajinnotvorných funkcí	47
11	SWOT ANALÝZA	49
11.1	SILNÉ STRÁNKY	49
11.2	SLABÉ STRÁNKY	49
11.3	PŘÍLEŽITOSTI	50
11.4	HROZBY	50
12	STRATEGICKÉ SMĚRY ROZVOJE MIKROREGIONU	52
12.1	PRINCIP STANOVENÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ	52
12.2	ROZVOJOVÉ PRIORITY A BARIÉRY OBCÍ MIKROREGIONU	52
12.3	STANOVENÍ ROZVOJOVÉ VIZE MIKROREGIONU	53
12.4	STANOVENÉ STRATEGICKÉ SMĚRY	53
13	ROZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ ROZVOJE MIKROREGIONU	56
1.	STRATEGICKÝ SMĚR: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	56
1.1.	Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky	56
1.1.A.	Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích	56
1.2.	Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině	57
1.2.A.	Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích	57

1.2.B Priorita: Pořízení lesnické techniky	58
1.2.C Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině	58
1.3. Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí	59
1.3.A Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků	59
1.3.B. Priorita: Komunální odpad.....	60
1.3.C. Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně).....	60
2. STRATEGICKÝ SMĚR: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA A OBECNÍ MAJETEK.....	61
2.1. Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury	61
2.1.A. Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů	62
2.1.B. Priorita: Rozvoj energetických sítí.....	63
2.1.C. Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů.....	64
2.2. Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí	64
2.2.A. Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst.....	65
2.2.B. Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců	67
2.3. Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce	68
2.3.A. Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí	68
2.3.B. Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce	69
2.3.C. Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení...	70
3. STRATEGICKÝ SMĚR: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS	71
3.1. Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání	71
3.1.A. Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit	71
3.1.B. Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče	73
3.1.C. Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení	74
4. STRATEGICKÝ SMĚR: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY.....	76
4.1. Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě	76
4.1.A. Priorita: Propagace místa	76
4.1.B. Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky.....	76
4.2. Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury	77
4.2.A. Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)...	77
4.3. Strategický cíl: Obnova venkovských památek	78
4.3.A. Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty	78
ZÁVĚR	80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	82

ÚVOD

I v současné době existují na území České republiky značné rozdíly v sociálně ekonomické situaci jednotlivých regionů, což je zapříčiněno různými důvody, počínaje přírodními podmínkami a konče nepříznivými dopady sektorové transformace ekonomiky. V důsledku toho jsou některé regiony vyčleněny jako hospodářsky slabé, či strukturálně postižené a není v silách jednotlivých obcí, které do těchto oblastí spadají, svou situaci samostatně řešit. Důležitým aspektem při řešení těchto problémů na státní úrovni je existence cílené regionální politiky ČR, jejíž cílem je odstranění, či alespoň zmírnění regionálních disparit na území ČR.

Jak je zmíněno výše, jsou jednotlivé obce ve směru řešení regionálních problémů bezmocné, a to hlavně z ekonomických důvodů, a proto zakládají dobrovolné svazky obcí tzv. mikroregiony, což jim umožňuje Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Cílem vzniku těchto dobrovolných svazků je prosazení společných zájmů při rozvoji svého území, ať už v oblasti např. infrastruktury či cestovního ruchu. Pro tyto větší územně správní celky je také reálnější získat finance z různých grantových programů vypisovaných jednotlivými kraji či ministerstvy. V současném plánovacím období EU (2014-2020) je také velice důležité využít šanci dosáhnout na evropské peníze, protože po tomto období bude ČR spíše dárce, než příjemce financí z EU.

Princip programování je jedním ze základních principů strukturální politiky EU a vyjadřuje soustředěnou pozornost zainteresovaných subjektů v zájmovém území na dosažení požadovaných cílů. Soulad s těmito cíly a strategií zvolenou k jejich dosažení formulovanou ve strategickém dokumentu mikroregionu, je jedním z kritérií při rozhodování o výběru projektů, kterým budou přiděleny finanční prostředky na podporu jejich realizace, a proto je jedním z cílů této strategie tyto kritéria splňovat.

Jedním z mikroregionů, které byly založeny za účelem prosazení společných zájmů, je i Mikroregion Bystřicko, který byl v roce 2007 kvůli vysoké nezaměstnanosti zařazen do hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, a proto je pro tuto oblast obzvláště důležité, aby soubor regionálních nástrojů a opatření pomohl tento nelichotivý přívlastek odstranit.

I. ANALYTICKÁ ČÁST

1 VSTUPNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BYSTRICKO

1.1 Vymezení Mikroregionu

Mikroregion Bystřicko, tedy územně spádový obvod pověřeného úřadu města Bystřice nad Pernštejnem, leží v severovýchodní části okresu Žďár nad Sázavou. V rámci kraje Vysočina tvoří jeho nejvýchodnější část, přičemž sousedí s Jihomoravským a Pardubickým krajem. Svoji rozlohou 347,9 km² je druhým největším z pěti mikroregionů žďárského okresu. Počtem obcí 38 se řadí opět na druhé místo za mikroregion Velkomeziříčsko-Bítešsko, který má 58 obcí, druhé místo mu patří i v počtu obyvatel. Podrobnější charakteristika mikroregionů je uvedena v tab. 1, kde je možno udělat si obrázek a porovnat jednotlivé mikroregiony žďárského okresu.

Tab. 1: Základní charakteristika mikroregionů okresu Žďár nad Sázavou v současnosti

Území	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel	Hustota zalidnění (poč. obyv./ km ²)
Bystřicko	347,9	38	20 260	57,9
Novoměstsko	301	28	19 429	64,5
Velkomeziříčsko-Bítešsko	474	58	36 142	76,2
Velké Dářko	96	8	2 850	30
Pod Peperkem	35	4	3 286	94
Okres Žďár n. S.	1 579	174	119 691	76
Kraj Vysočina	6 796	704	513 677	75
Česká republika	78 860	6 249	10 403 100	130

Zdroj: [6], [7], [12].

1.2 Historie Mikroregionu

Mikroregion vznikl v květnu roku 2000 a hlavním důvodem založení bylo sdružení většího počtu obcí s cílem společného postupu při vytvoření a realizaci strategického plánu udržitelného rozvoje regionu a realizace aktivit, zejména v oblastech ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů. Dalším důležitým motivem je předpoklad větší úspěšnosti obcí jako celku, že uspějí společné projekty na čerpání prostředků z EU. V neposlední řadě je také účelem vzniku pomoc členským obcím při sestavování žádostí o dotace a přehled o momentálně platných dotačních titulech a grantech. Je třeba si uvědomit, že prostřednictvím Mikroregionu mají i malé obce šanci se prosadit, neboť v rámci tohoto sdružení mají při hlasování všechny členské obce pouze jeden hlas, nezávisle na počtu obyvatel, což je pro malé obce velkou výhodou a je to neklamný důkaz toho, že Mikroregionu záleží na rozvoji i té nejmenší vísce regionu. Je jen třeba, aby všechny obce nabízenou pomoc náležitě využívaly. Od svého založení do roku 2001 byl Mikroregion sdružením právnických osob, což znamenalo, že jeho členem se mohl stát i jiný právní subjekt než obec. V roce 2001 se však Mikroregion Bystřicko v souladu se Zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích transformoval na svazek obcí. V této době měl mikroregion 32 členů. V současnosti má Mikroregion Bystřicko již 38 obcí, jako poslední obec k 1. 1. 2016 přistoupila obec Radkov. Kromě obce Skorotice Mikroregion Bystřicko zcela kopíruje území ORO Bystřice nad Pernštejnem. Pár obcí našeho Mikroregionu také současně patří do sousedního mikroregionu Pernštejn, který se nachází již na území Jihomoravského kraje. Jedná se o již zmiňovanou obec Skorotice, dále obec Býšovec, Sejřek a Ujčov. Celkem tento Mikroregion sdružuje 10 obcí.

1.3 Současnost Mikroregionu

Název „Mikroregion Bystřicko“ svádí k tomu, představit si prostě nějakou malou část území. Tento pojem však v současnosti představuje také samostatný právní subjekt, sdružení, jehož členy mohou být výhradně obce. Mikroregion Bystřicko má své stanovy, což jsou pravidla, která přesně definují jaká mají členské obce práva a jaké mají povinnosti. Ve stanovách jsou zakotveny i hlavní cíle, které vlastně představují důvody, pro které byl svazek obcí založen. V neposlední řadě stanovy také určují, jakým způsobem je ve svazku možné přijímat rozhodnutí a jakým způsobem je svazek řízen. K poslední aktualizaci stanov došlo v roce 2015, jsou tedy v současné době aktuální. Mikroregion Bystřicko má své vlastní finanční prostředky, vede vlastní účetnictví a vztahují se na něj povinnosti jako na každý subjekt, který hospodář s veřejnými finančními prostředky. Jako DSO může Mikroregion také čerpat finanční prostředky z různých dotačních zdrojů, což se mu daří zejména pokud jde o dotace Kraje Vysočina, které každoročně využívá na své kulturní akce.

Přirozeným centrem území je sídlo pověřeného obecního úřadu, tedy město Bystřice nad Pernštejnem, kde k 31. 12. 2015 žije 8 302 obyvatel. Dalšími významnějšími obcemi jsou Dolní Rožinka (605 obyvatel), tato obec je však jako středisko vyzdvihnuta uměle, a to díky těžbě uranové rudy, která pokračuje i v současnosti, ale do budoucna je již bohužel plánovaný útlum těžby, který od roku 2016 pozvolna probíhá. Další významnou obcí je městys Strážek (835 obyvatel), obec Rožná (790 obyvatel) a Vír (702 obyvatel).

1.4 Orgány Mikroregionu

Nejvyšším orgánem svazku je členská schůze, kde je všech 38 členských obcí zastoupeno statutárními zástupci nebo jinou pověřenou osobou. Členské schůzi je vyhrazena pravomoc rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech Mikroregionu, jako je například schvalování rozpočtu a závěrečného účtu, schválení Programu rozvoje Mikroregionu nebo změna stanov. Mikroregion má i své předsednictvo, které tvoří statutární zástupci devíti členských obcí. V současnosti to je Bystřice nad Pernštejnem, Dalečín, Lísek, Rozsochy, Rožná, Strážek, Štěpánov nad Svratkou, Ubušíněk a Vír. Předsednictvo má za úkol se scházet častěji než členská schůze a na svých zasedáních schvalovat podrobnější kroky k realizaci rozvojových záměrů.

2 SÍDLA, OBYVATELSTVO

2.1 Charakter sídelní struktury

Pro sídelní strukturu Mikroregionu je charakteristická její členitost, rozdrobenost a relativně velká hustota, což jsou typické znaky osídlení pro celou oblast Českomoravské vrchoviny. Venkovské osídlení je rozdrobeno do velkého počtu malých sídel a obcí.

Více než pětina obyvatel Mikroregionu (26,5%) bydlela k 31. 12. 2015 v obcích do 500 obyvatel, kterých zde bylo 28 (více než 2/3 všech obcí Mikroregionu).

Tab. 2: Vývoj sídelní struktury v Mikroregionu Bystřicko v období 1961 – 2015

Kategorie počtu obyv.	1961		1970		1980		1991		1999		2008		2015	
	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	Obyv.
do 200	12	1 659	15	1 454	17	2 267	20	2 566	22	2 945	16	2 136	19	2 469
200 – 499	20	6 104	22	6 841	17	4 822	14	3 927	12	3 627	7	2 092	9	2 805
500 – 999	11	8 249	10	7 908	10	7 554	10	7 161	9	6 512	10	6 944	9	6 294
1000 – 1999	3	3 772	2	2 600	2	2 564	2	2 447	2	2 357	-	-	-	-
2000 – 4999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5000 +	1	5 032	1	7 644	1	9 510	1	9 304	1	9 195	1	8 778	1	8 302
celkem	47	24 816	50	26 447	47	26 717	47	25 405	46	24 636	34	19 950	38	19 870

Zdroj: [6].

V tab. 2 je možno porovnat dlouhodobý vývoj sídelní struktury Mikroregionu. Poměrně značný pokles obcí i obyvatel v posledním sledovaném období (2015) je dán především tím, že do tohoto období jsou započítány pouze členské obce současného Mikroregionu Bystřicko a nejsou zde již obce oblasti Nedvědice (Nedvědice, Černvír, Borač, Doubravník, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřabí, Skorotice), které od 1. 1. 2005 přešly pod Jihomoravský kraj a tím pádem z Mikroregionu vystoupily.

2.2 Populační vývoj obyvatelstva

Po vzniku nového okresu Žďár nad Sázavou v roce 1961 byla oblast Bystřicka druhým největším mikroregionem v okrese, což bylo způsobeno zahájením a rozmachem těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky (1957). Toto postavení si Mikroregion udržel až do sčítání lidu v roce 1991, v dalších letech byl předstížen mikroregionem Velké Meziříčí, který využívá své vhodné polohy podél dálnice D1 z Prahy do Brna.

Největší přírůstek zaznamenalo Bystřicko v padesátých a šedesátých letech minulého století, kdy se v okolí Dolní Rožínky začala rozvíjet těžba uranu. V samotné Dolní Rožince vzrostl počet obyvatel oproti roku 1950 (310 obyvatel) více než 2,5x. Obdobný populační růst proběhl také v Bystřici n. P., kde se počet obyvatel vzhledem k masivní bytové výstavbě v průběhu let 1961 – 1980 téměř zdvojnásobil.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v obcích současného Mikroregionu Bystřicko v období 1961 – 2015

Obec	Počet obyvatel v roce							Index (v %) 2015/1961
	1961	1970	1980	1991	1999	2008	2015	
Blažkov	301	272	311	296	281	293	292	97
Bohuňov	238	222	230	245	230	227	266	111,8
Bukov	228	235	215	202	190	185	186	81,6
Bystřice n. P.	5 032	7 644	9 510	9 304	9 195	8 778	8 302	165
Býšovec	182	178	164	142	140	137	162	89
Dalečín	827	813	799	775	739	672	649	78,5
Dolní Rožínka	820	783	742	685	665	683	605	73,8
Horní Rožínka	156	143	124	95	100	85	79	50,6

Chlum – Korouhvice	78	66	62	66	60	44	43	55,1
Koroužné	476	422	359	296	289	262	260	54,6
Lísek	464	399	385	374	362	368	369	79,5
Milasín	86	66	69	52	51	54	45	52,3
Moravecké Pavlovice	57	53	44	33	28	49	51	89,5
Nyklovice	262	241	199	187	165	166	166	63,4
Písečné	231	220	210	211	213	203	199	86,1
Prosetín	519	449	426	413	439	404	383	73,8
Radkov				208	180	169	177	85,1
Rodkov	190	168	131	97	95	96	98	51,6
Rovečné	809	871	818	730	695	638	632	78,1
Rozsochy	845	783	784	731	728	712	719	85,1
Rožná	831	749	735	726	755	772	790	95,1
Sejřek	260	233	199	166	164	162	165	63,5
Strachujov	167	142	145	142	150	152	139	83,2
Strážek	1 298	1 130	1 013	1 004	1 004	901	835	64,3
Střítež	165	112	130	132	102	93	95	57,6
Sulkovec	383	340	277	242	213	194	180	47
Štěpánov nad Svratkou	879	877	722	756	715	699	704	80,1
Ubušín	134	132	122	116	102	99	98	73,1
Ujčov	658	584	523	511	486	502	470	71,4
Unčín	232	239	202	190	195	199	188	81
Velké Janovice	174	163	138	133	122	127	121	69,5
Velké Tresné	246	237	188	165	141	125	113	46
Věchnov	339	321	314	335	315	335	328	96,8
Věstín	387	344	279	223	187	170	164	42,4
Věžná	334	335	275	249	205	198	230	68,9
Vír	1 059	956	853	787	758	730	702	66,3
Zvole	759	690	678	641	640	635	658	86,7
Ždánice	224	207	186	187	188	185	207	92,4
Mikroregion celkem	20 330	21 819	22 561	21 847	21 287	20 503	19870	97,7

Zdroj: [6].

Při porovnání současného stavu s rokem 1961 je vidět, zejména v některých obcích, značný pokles počtu obyvatelstva, což je ale hlavně způsobeno značným nárůstem obyvatel v Bystřici n. P. v souvislosti s historickým rozvojem těžby uranu v této oblasti, v ostatních obcích je zaznamenán téměř vždy úbytek obyvatel. V posledních letech se čím dál více projevuje demografický jev úbytku mladých lidí na venkově a jejich stěhování do velkých měst za práci. Jak je zřejmé z tab. 3, nastal po společenských změnách v roce 1989 úbytek obyvatel v Mikroregionu, což kopírovalo trend v celé ČR. Příčin je několik, např. přehodnocení žebříčku hodnot u mladých lidí a zakládání rodin až v pozdějším věku (kolem 30 let věku), dále omezení masivní bytové výstavby, omezení podpory rodinné výstavby a v neposlední řadě útlum těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky. V dnešní době je útlum těžby v takové fázi, že je očekáváno uzavření uranových dolů během dvou let a naprosté ukončení těžby uranu v ČR.

Index počtu obyvatel v roce 2015 k počtu obyvatel těsně po revoluci v roce 1991 je v Mikroregionu 91 %, což v globálu není velký úbytek. I přes trvalý pokles obyvatel zaznamenaly některé obce růst, např. obce Bohuňov o 28 obyvatel, Bystřice n. P. o 3270 obyvatel. Některé obce jsou prakticky na stejných hodnotách jako např. Blažkov, Rožná, Věchnov a Ždánice. Ostatní obce zaznamenaly úbytek obyvatel a některé obce dokonce výrazný úbytek např. Horní Rožínka, Chlum-Korouhvice, Koroužné, Milasín, Sulkovec, Velké Tresné a Věstín.

Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva přirozenou měrou a stěhováním patří k základním demografickým ukazatelům, které umožňují rozlišit skutečné příčiny přírůstku či úbytku obyvatel za dané časové období. V rámci Mikroregionu Bystřicko se na tomto úbytku dvěma třetinami podílela migrace, což je přesně naopak oproti minulému sledovanému období, kdy se na úbytku dvěma třetinami podílel přirozený úbytek. Stejně jako v minulých letech se i nyní v Mikroregionu Bystřicko rodí nejméně dětí, úmrtnost je sice nejvyšší na žďárském okrese, ale pokud jde o regiony samotné, tak i zde je ten náš na prvním místě. V tomto se velice blížíme jak průměru Kraje Vysočina, tak k tomu celorepublikovému. Oproti průměru Kraje Vysočina máme sice menší záporný přirozený přírůstek, ale výrazně vyšší máme jak migrační saldo, tak celkový přírůstek. Obdobné porovnání těchto hodnot získáme i vůči celorepublikovému průměru jen s tím rozdílem, že v rámci republiky se u posledních dvou ukazatelů objevují i kladné hodnoty. Údaje o přirozeném přírůstku víceméně korespondují s celorepublikovým trendem, kdy se zastavil propad porodnosti a nastává boom vrození dětí. Údaje o migraci jsou však zcela opačné, protože do republiky se přistěhování více obyvatel než vystěhovává, ale v oblasti Mikroregionu Bystřicko je tomu přesně naopak.

Tab. 4: Pohyb obyvatelstva v centrálních sídlech okresu Žďár n. S. v letech 2000 – 2015

Území	Narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Migrační saldo	Celkový přírůstek
	Ročně na 1 000 obyvatel				
Bystřice nad Pernštejnem	9,35	9,8	- 0,45	- 4,85	- 5,3
Nové Město na Moravě	10,05	8,7	1,35	- 3,15	- 1,75
Velké Meziříčí	10,1	9,55	1,1	- 0,3	0,25
Žďár nad Sázavou	9,7	8,15	1,1	- 5,25	- 4,15
Okres Žďár nad Sázavou	10,0	9,9	0,1	- 0,8	- 1,1
Kraj Vysočina	9,5	10,3	- 0,85	- 0,2	- 1,05
Česká republika	9,4	10,5	- 1,1	1,7	0,6

Zdroj: [9].

2.3 Věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva

Strukturální demografické ukazatele, zejména struktura obyvatel podle věku a vzdělání, jsou vedle prostorových analýz vývoje počtu a pohybu obyvatel dalšími důležitými charakteristikami, které hodnotí „kvalitu lidského potenciálu“ v daném území. Na rozdíl od počtu či pohybu obyvatelstva však nelze některé strukturální charakteristiky evidovat průběžně, ale pouze při sčítání lidu, další mají omezenou vypovídající schopnost a lze je obtížně srovnávat nebo se nesledují do nižších administrativních jednotek.

Tab. 5: Věková struktura obyvatelstva v centrálních sídlech okresu Žďár n. S. k 31. 12. 1998, 2005 a 2013

Území	1998 (%)			2005 (%)			2013 (%)		
	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více
Bystřice n. P.	18,4	68,1	13,5	15,4	69,8	14,8	13,64	68,82	17,54
Nové Město n. M.	19,0	69,0	12,0	16,4	69,8	13,8	14,8	67,29	17,91
Velké Meziříčí	20,3	67,0	12,7	17,0	69,5	13,5	14,95	68,59	16,46
Žďár n. S.	19,4	69,0	11,6	16,0	70,5	13,5	13,58	67,81	18,62
Okres Žďár n. S.	19,4	68,3	12,3	16,2	70,0	13,8	15,47	66,45	18,08
Kraj Vysočina	18,3	68,2	13,5	15,4	70,2	14,4	14,93	66,44	18,64
Česká republika	17,0	69,3	13,7	14,6	71,2	14,2	14,84	68,35	16,81

Zdroj: [9].

Území	Index stáří		
	1998	2005	2013
Bystřice n. P.	73,3	96,1	128,6
Nové Město n. M	63,1	84,1	121
Velké Meziříčí	62,5	79,4	110,1
Žďár n. S	59,8	84,4	137,1
Okres Žďár n. S.	64,4	85,2	116,9
Kraj Vysočina	73,8	93,5	124,8
Česká republika	80,6	97,3	113,3

Oproti poslednímu hodnocenému období (k 31. 12. 1998), došlo na všech územích bývalého okresu k nepříznivému vývoji indexu stáří, což je podíl obyvatel poproduktivního (65 a více let) a předproduktivního (0 – 14 let) věku vyjádřený v procentech. Index stáří je nejvíce nepříznivý na území Žďáru nad Sázavou, ale území Bystřicka (128,6) zaujímá hned druhou pozici. Toto číslo výrazně převyšuje okresní průměr (116,9) a převyšuje i průměr celého kraje Vysočina (124,8). Stejně tak i značně převyšuje průměr celé ČR (113,3). Vývoj všech výše zmiňovaných údajů je možno porovnat v tab. 5.

Tab. 6: Věková struktura obyvatelstva obcí Mikroregionu Bystřicko k 31. 12. 2013

Obec	Počet obyv. k 31. 12. 2013	Obyvatelstvo ve věku						Index stáří	
		0 – 14 let		15 – 64 let		65 a více let		2006	2013
		abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %		
Blažkov	283	46	16,25	187	66,08	50	17,67	118,7	108,7
Bohuňov	266	50	18,80	179	67,29	37	13,91	75,3	74
Bukov	177	22	12,43	124	70,06	31	17,51	130,2	140,9
Bystřice n. P.	8 444	1 152	13,64	5 811	68,82	1 481	17,54	130,1	128,6
Býšovec	155	24	15,48	85	54,85	46	29,68		191,7
Dalečín	642	67	10,44	459	71,03	119	18,54	177,4	177,6
Dolní Rožínka	630	79	12,54	410	65,08	141	22,38	147,9	178,5
Horní Rožínka	83	9	10,84	60	72,29	14	16,87	119,1	155,6
Chlum – Korouhvice	45	8	17,78	30	66,67	7	15,56	100,0	87,5
Koroužné	261	35	13,41	168	64,37	58	22,22	267,0	165,7
Lísek	363	57	15,7	257	70,8	49	13,5	98,4	86
Milasín	46	7	15,22	28	60,8	11	23,91	66,7	157,1
Moravecké Pavlovice	54	5	9,26	30	55,56	19	35,19		380
Nyklovice	171	35	20,47	103	60,23	33	19,3	158,8	94,3
Písečné	196	23	11,73	139	70,92	34	17,35	114,5	148
Prosetín	379	45	11,87	262	69,13	72	19,0	112,9	160
Radkov	171	20	11,7	115	67,25	36	21,05		180
Rodkov	98	16	16,33	59	60,2	23	23,47	108,5	143,7
Rovečné	631	91	14,42	396	62,76	144	22,82	194,5	158,3
Rozsochy	706	104	14,73	481	68,13	121	17,14	135,6	116,4
Rožná	785	127	16,18	545	69,43	113	14,39	111,6	89
Sejřek	162	27	16,67	100	61,73	35	21,6	160,6	129,6
Strachujov	139	27	19,42	86	61,87	26	18,71	141,5	96,3
Strážek	865	113	13,06	531	61,39	221	25,55	193,9	195,6
Střítež	97	11	11,34	61	62,89	25	25,77	166,1	227,2
Sulkovec	188	21	11,17	130	69,15	37	19,68	178,8	176,2
Štěpánov nad Svr.	711	104	14,63	463	65,12	144	20,25	225,9	138,4
Ubušínek	99	15	15,15	63	63,64	21	21,21	184,6	140
Ujčov	491	76	15,48	336	68,43	79	16,09	102,3	
Unčín	192	23	11,98	135	70,31	34	17,71	113,8	
Velké Janovice	119	18	15,13	79	66,39	22	18,49	152,3	104
Velké Tresné	120	16	13,33	76	63,33	28	23,33	379,5	175

Věchnov	335	51	15,22	228	68,06	56	16,72	121,0	110
Věstín	166	23	13,86	114	68,87	29	17,47	265,7	126
Věžná	227	45	19,82	128	56,39	54	23,79		120
Vír	716	99	13,83	467	65,22	150	20,95	142,0	151,5
Zvole	643	116	18,04	431	67,03	96	14,93	104,8	82,8
Ždánice	197	29	14,72	145	73,6	23	11,68	115,3	79,3

Zdroj: [9].

Při pohledu na jednotlivé obce Mikroregionu, lze zjistit velmi výrazné rozdíly ve struktuře obyvatel, které se projevují změnou indexu stáří oproti minulému sledovanému období (k 31. 12. 2006). Nejvyššího růstu indexu stáří dosáhla obec Moravecké Pavlovice (380), dále Strítež (227,2), Strážek (195,6), Býšovec (191,7), dále také obec Rodkov nebo Dolní Rožínka. Naprostým unikátem je ale obec Velké Tresné, kde se velký index stáří z hodnoty 379,5 snížil prakticky na polovinu a to na hodnotu 175. Podobně je na tom vývojově také obec Věstín, která z hodnoty 265,7 klesla na hodnotu 126. Výrazný pokles indexu stáří byl také zaznamenán u obce Koroužné, a to z hodnoty 267 na 165,7. U Bystřice n. P. se naopak tato hodnota drží téměř na své původní hodnotě, které index stáří dosahoval již v roce 2006. U ostatních menších obcí (cca kolem 100 obyvatel) má na index stáří velký vliv narození či úmrtí několika málo obyvatel. Příznivý vývoj této hodnoty značí, že tímto případě se na obci více lidí narodilo a byla zaznamenána také menší úmrtnost, což se projevilo pozitivně.

Při porovnání těchto údajů týkajících se růstu či poklesu indexu stáří, je opravdu důležité vzít v potaz velikost obcí, protože u malých obcí znamená narození, či úmrtí několika málo občanů velkou změnu tohoto indexu. Souhrnně lze ale za celý Mikroregion Bystřicko konstatovat, že od posledního sledovaného období (k 31. 12. 2006) došlo v výrazném růstu indexu stáří, což koresponduje s celospolečenským trendem stárnutí naší populace.

Tab. 7: Vzdělanostní struktura Mikroregionu v porovnání s vyššími územně správními celky k 1. 3. 2011

Území	Podíl obyvatelstva s nejvyšším dokončeným vzděláním z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let (v %)											
	Základní a bez vzdělání			Vyučen			Středoškolské s maturitou			Vysokoškolské		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011
Bystřicko	38,3	27,6	20,88	39	44,5	40,79	18,5	20,2	27,32	4,2	5,8	8,16
Okres Žďár n. S.	35,6	24,5	18,91	37,7	40,6	37,34	21,4	23,7	30,89	5,2	7,2	10,22
Kraj Vysočina	36,1	24,5	18,93	37,5	40,6	37,46	21,4	24,2	31,09	5,1	6,7	9,51
Česká republika	34,5	23,5	13,9	35,4	38	34	22,9	24,9	34,3	7,2	8,9	17,6

Zdroj: [8], [9].

Podobně jako věková struktura, nevyznívá příznivě ani struktura obyvatel Mikroregionu podle nejvyššího dokončeného vzdělání. Při posledním sčítání lidu v roce 2011 (novější data nejsou k dispozici) měl Mikroregion nejvyšší podíl obyvatel starších 15-ti let vyučených, případně bez vzdělání nebo se základním vzděláním. Podíl středoškoláků s maturitou však poprvé převýšil historické hodnoty podílu osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním. Což ukazuje, že se mírně zvyšuje vzdělanost místních obyvatel, mladí se začínají více vzdělávat v maturitních oborech, i když největší stále zůstává podíl osob s vyučením. Při porovnání údajů z roku 2001 a 2011 je vidět trend zvyšování vzdělanosti obyvatel, a to u

všech srovnávaných územních celků. Mikroregion Bystřicko sice stále nedosahuje průměrných hodnot jak vůči bývalému okresu, tak vůči Kraji Vysočina ani celé ČR, ale celkově se vývoj ubírá pozitivním směrem. Od posledního sčítání lidu uplynulo již pět let, a proto jsou údaje z tabulky č. 7 poměrně zastaralé, nicméně závěrem lze konstatovat, že vzdělanost obyvatelstva neustále roste. Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí je stále na poměrně nízké úrovni, ale i zde je zaznamenán růst oproti minulým sledovaným obdobím.

3 DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

3.1 Doprava

Dopravní polohu Mikroregionu Bystřicko lze označit za periferní, leží totiž stranou významných dopravních tahů. Z pohledu silniční sítě je nejvýznamnější komunikací jednoznačně silnice I. třídy I/19, která vede v trase Havlíčkův Brod – Žďár nad Sázavou – Nové Město n. M. – Bystřice n. P. – křižovatka s I/43 Brno – Svitavy a dále s prodloužením na Prostějov. Tato silnice, která byla v nedávné minulosti přeřazena mezi silnice II. třídy, se díky úsilí, hlavně města Bystřice n. P., podařila opětovně přeřadit mezi silnice I. třídy, což má mj. dopady na úrovni kraje v tom, že silnice I. třídy patří státu a tudíž finančně nezatěžuje krajský rozpočet tak, jak je to u silnic II. třídy.

K dalším základním silničním osám patří ještě silnice II/387 Štěpánov n. S. – Tišnov, II/385 Nové Město n. M – Dolní Rožínka – Tišnov, II/388 Vír – Bystřice n. P. – Zvole (resp. Dolní Rožínka) a II/357 Bystřice n. P. – Jimramov. Tuto kostru, jež je základem pro místní dopravu v Mikroregionu, doplňují silnice III. třídy, které jsou vesměs ve velmi špatném stavu a jejichž údržba je zanedbávána vlivem přetrvávajícího nedostatku finančních prostředků. V posledních letech sice došlo k některým dílčím úpravám úseků pozemních komunikací v regionu, ale i nadále zde zůstávají i úseky, které opravy teprve čekají v budoucnu v závislosti na finančních zdrojích.

Největším problémem silniční dopravy v regionu je bezesporu absence napojení na dálniční síť. Rozvoj dopravní infrastruktury je stále jednou z hlavních priorit regionu. Problémové je nejen napojení na dálnici D1, ale i severo-jihní dopravní spojení s Pardubickým krajem.

Co se týče železniční dopravy, tak územím regionu prochází regionální jednokolejná železniční trať č. 251 Žďár nad Sázavou - Nové Město na Moravě - Tišnov. Tato trať má nezávislou diesellovou trakci. Území je dále obsluhováno ze stávající železniční stanice Bystřice n. P. a železniční zastávky Rovné-Divišov, Rožná, Věžná a Rozsochy. Limitujícím faktorem osobní železniční dopravy je vzdálenost železniční stanice od centra města a od autobusového nádraží v městě Bystřici nad Pernštejnem. Ve studovaném území neexistuje a do budoucna se neplánuje žádná vysokorychlostní trať ani transevropská dopravní síť. Územím Mikroregionu vede tedy železniční trať, která má spíše lokální význam – trať 251 z Tišnova vede přes Rožnou, Bystřici n. P., Rozsochy do Žďáru nad Sázavou. Význam trati, která byla zprovozněna v roce 1905 spočívá v propojení Bystřicka s okresním městem Žďár nad Sázavou a dále Havlíčkovým Brodem a Prahou na straně jedné a s Tišnovem, Kuřimí a Brnem na straně druhé. Trať má také význam pro rekreační dopravu z Brněnska na Vysočinu.

Z hlediska nemotorové dopravy jsou přes území našeho Mikroregionu směřovány značené cyklistické trasy, hlavní je trasa č. 4 Eurovelo. Zejména město Bystřice nad Pernštejnem se každoročně snaží budovat nové úseky značených cyklostezek i cyklotras, což je důležité pro rozvoj nemotorové dopravy i z hlediska dojíždění místních obyvatel za prací ekologickou formou dopravy. V zimním období jsou pak v terénu orientačně značené a udržované lyžařské běžecké trasy Bystřicka a na ně navazují tratě Novoměstská.

Tab. 8: Nejzatíženější úseky silniční sítě Mikroregionu mimo intravilán města Bystřice n. P. 2010

Číslo silnice	Úsek	Počet všech motorových vozidel za 24 hodin
II/388	Bystřice n. P. – odbočka na Dolní Rožínku	1 998
I/19	odbočka na Rozsochy – Bystřice n. P.	3 031
I/19	odbočka na Rozsochy – Olešná křižovatka s II/385	2 803
II/385	Olešná křižovatka s I/19 – Zvole	1 536
I/19	Bystřice n. P. – Štěpánov n. S.	2 538
II/387	Štěpánov n. S. – Nedvědice	1 535
II/357	Bystřice n. P. – Dalečín	1 691
II/385	Zvole – Dolní Rožínka	1 723

II/385	Dolní Rožínka – odbočka na Sejřek	1 339
II/388	Bystřice n. P. – Vír	1 074

Zdroj: [14].

Při pohledu na tabulku č. 8 je zřejmé, že nejzatíženější úseky jsou kolem Bystřice n. P. a Dolní Rožínky, což jednoznačně souvisí s dojížděnkou obyvatel za zaměstnáním, protože v těchto lokalitách se nachází nejdůležitější zaměstnavatelé v Mikroregionu, a to GEAM v Dolní Rožínce a Wera Werk v Bystřici n. P. Od posledního sčítání intenzity dopravy v roce je v celém regionu patrný výrazný nárůst zatíženosti jednotlivých úseků silniční sítě při prakticky stejné kvalitě a stejné hustotě silnic Mikroregionu jako v minulosti.

3.2 Dopravní obslužnost

Otázka financování veřejné dopravy je stále jedním z témat, které je hlavně na lokální úrovni velmi často diskutováno. Příčinou jsou hlavně rozdílné potřeby jednotlivých obcí a jejich závislost na dopravě v souvislosti s počtem vyjíždějících obyvatel za prací, vzdálenosti obce od center, finanční možnosti obce, atd. Z veřejných prostředků je zajišťována tzv. základní dopravní obslužnost a obce doplácí na spoje nad rámec této základní obslužnosti. V praxi tak je většinou zajištěna doprava ráno do zaměstnání a do škol a návrat ze škol a ze zaměstnání. Spoje nad tento rámec, pokud nejsou samozřejmě ziskové a dopravce je neprovozuje ze své vlastní iniciativy, jsou placené jednotlivými obcemi. Ve venkovských sídlech je tak dnes osobní automobil téměř nepostradatelný a víkendy lze z pohledu veřejné dopravy označit za dny „dopravního klidu“. Z provedeného dotazníkového šetření je s dopravní dostupností nespokojeno 38 % převážně malých obcí.

V území neexistuje a do budoucna se neplánuje žádná vysokorychlostní trať ani transevropská dopravní síť. Hlavní železniční koridor v trase železniční trati č. 250 Brno – Žďár nad Sázavou – Praha region míjí. Regionem tak prochází pouze jednokolejná železniční trať č. 251 Žďár nad Sázavou – Nové Město na Moravě – Bystřice nad Pernštejnem – Tišnov. V současnosti proběhla integrace její části do integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, který zjednoduší a zlevní systém dopravy pro obyvatele ve směru na Tišnov a Brno.

Rozhraní krajů Vysočina a Jihomoravského je příčinou slabšího autobusového spojení přes krajskou hranici v tradičním spádovém dopravním směru do Brna, spojení do Žďáru nad Sázavou je obsluhováno pohotověji. Autobusová doprava v samotném území trpí neexistencí krajského integrovaného systému. Zejména o víkendech, svátcích a v dobách školních prázdnin je proto její využívání značně problematické. Pro veřejnou dopravu je dopravním uzlem regionu město Bystřice nad Pernštejnem. Křižují se zde linky příměstské a mikroregionální autobusové dopravy. Veřejnou dopravu zajišťuje firma ZDAR a.s. a ICOM transport a.s.

Dopravní situace veřejné dopravy tedy spíše podporuje dostupnost území automobilovou dopravou. Ta ovšem vytváří související problematiku řešení parkovacích kapacit v území, které jsou zpravidla na horní hranici výtěžnosti nebo kapacitně zcela nedostačují. Pro budoucí rozvoj zejména cestovního ruchu v území potřebuje absorpční kapacita v oblasti dopravy komplexnější pohled a řešení. Špatná dopravní dostupnost je jedním z největších problémů regionu a limituje hospodářský i turistický rozvoj.

Bezmotorová doprava je v regionu reprezentována především cyklistikou. Region je napojen na síť značených cyklistických tras KČT. Od roku 1992 prochází regionem dálková cyklistická trasa č. 1, Pražská, a č. 19, Posázavská. Obě trasy budou v rámci probíhající reformy dálkových cyklistických tras na území ČR zachovány, a to v původních koridorech Nedvědice – Bystřice – Žďárské vrchy (trasa č. 1) resp. Lísek – Nové Město – Žďár nad Sázavou (trasa č. 19). Během roku 2015 došlo v území k vyznačení transevropské trasy EuroVelo č. 4 (již zmiňována výše), zvané Trasa střední Evropy, spojující v rámci evropské sítě cyklotras EuroVelo Francii a Ukrajinu. Tím došlo k napojení regionu na významnou evropskou cyklistickou tepnu s oprávněným očekáváním z hlediska navýšení návštěvnosti regionu domácími i zahraničními cykloturisty.

4 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

4.1 Technická infrastruktura

Vybavenost technickou infrastrukturou je jednou z dalších základních charakteristik daného území. Určuje nejen kvalitu bydlení obyvatel, ale také potenciálním investorům podává informaci o tom, jak jednoduché či naopak složité bude napojení nové podnikatelské investice na rozvody elektřiny, plynu, zdroj pitné a užitkové vody a odkanalizování.

Rozšíření jednotlivých sítí je však rozdílné a závisí na mnoha faktorech. Mezi nejdůležitější patří poloha území vzhledem k páteční infrastruktuře a velikost odběru či rozsah služby závisící na počtu připojených obyvatel či existence velkoodběru např. pro podnikatelské účely. Zvláště v podmínkách regionu s typickou rozdrobenou sídelní soustavou, členitým terénem a náročnými klimatickými podmínkami se pak tyto skutečnosti promítají do vysoké finanční náročnosti na zajištění srovnatelné vybavenosti a kvality technické infrastruktury.

Zdrojem informací o stavu a kvalitě technické infrastruktury na území Mikroregionu bylo především dotazníkové šetření v obcích a také rozhovory s jejich starosty. V některých obcích jsou určité sítě kapacitně nedostatečné nebo chybí úplně a představují tak bariéru další bytové výstavby, případně podnikatelských investic. Souhrnný přehled o aktuálním stavu vybavení inženýrskými sítěmi obcí Mikroregionu je uveden v tab. č. 9.

Obce jsou v oblasti zásobování elektrickou energií vybaveny standardně, tzn. že žádná z nich netrpí opakujícími se výpadky elektřiny ani jinými vážnějšími provozními problémy typu „podpětí“ - zejména v okrajových částech sídel.

Díky rozsáhlé a nákladné rekonstrukci telefonních rozvodů a přebudování ústředěn na moderní digitální s možností neomezeného připojení dalších účastníků je pokrytí regionu pevnými telefonními linkami i mobilními operátory na dobré úrovni. V současné době je však kabelové spojení stále více suplováno mobilními telefony.

Velmi důležitá je otázka dostupnosti a šíření informací prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Díky tomu, že umožňuje sdílet a distribuovat velké množství nejrozličnějších informací, se také stává jedním z důležitých předpokladů efektivního podnikání a tím i hospodářského rozvoje. Zvláště v podmínkách území s poměrně rozdrobenou sídelní strukturou a nízkou hustotou osídlení může být tento způsob šíření informací velmi efektivní. Z pohledu veřejné správy je žádoucí podporovat budování veřejně přístupných míst s odpovídajícím technickým vybavením. Všechny obce Mikroregionu mají možnost se připojit k internetu telefonní linkou nebo pomocí bezdrátové technologie, ale s různou kvalitou a rychlostí.

Tab. 9: Vybavení obcí Mikroregionu technickou infrastrukturou 2016

Obec	Plynofikace	Kanalizace	ČOV	Vodovod
Blažkov	ANO	NE	NE	ANO
Bohuňov	ANO	NE	NE	ANO
Bukov	NE	NE	NE	ANO
Býšovec	NE	NE	NE	ANO
Bystřice n. P.	ANO	ANO	ANO	ANO
Dalečín	ANO	ANO	ANO	ANO
Dolní Rožínka	ANO	ANO	ANO	ANO
Horní Rožínka	NE	NE	NE	ANO
Chlum – Korouhvice	NE	NE	NE	ANO
Koroužné	ANO	ANO	ANO	ANO
Lísek	ANO	ANO	ANO	ANO
Milasin	ANO	ANO	NE	ANO
Moravecké Pavlovice	ANO	NE	NE	ANO

Nyklovice	ANO	ANO	NE	ANO
Písečné	ANO	NE	NE	ANO
Prosetín	ANO	NE	NE	ANO
Radkov	ANO	NE	NE	ANO
Rodkov	NE	NE	NE	ANO
Rovečné	ANO	NE	NE	ANO
Rozsochy	ANO	ANO	ANO	ANO
Rožná	ANO	ANO	ANO	ANO
Sejřek	NE	ANO	NE	ANO
Strachujov	ANO	NE	NE	ANO
Strážek	ANO	NE	NE	ANO
Střítež	ANO	ANO	NE	ANO
Sulkovec	ANO	NE	NE	ANO
Štěpánov nad Svratkou	ANO	ANO	ANO	ANO
Ubušín	ANO	NE	NE	ANO
Ujčov	ANO	NE	NE	ANO
Unčín	ANO	NE	NE	ANO
Velké Janovice	NE	NE	NE	ANO
Velké Tresné	NE	NE	NE	ANO
Věchnov	ANO	NE	NE	ANO
Věstín	ANO	NE	NE	ANO
Věžná	NE	NE	NE	ANO
Vír	ANO	NE	NE	ANO
Zvole	ANO	ANO	ANO	ANO
Ždánice	ANO	ANO	NE	ANO

Zdroj: [15], [16], internetové stránky obcí.

Z analýzy technické vybavenosti vyplývá, že zatímco větší obce mají dobrou úroveň technické vybavenosti (ČOV, vodovod, plynofikace), tak menší obce tuto vybavenost postrádají.

Při porovnání vybavenosti s předešlým obdobím, je v regionu vidět zřetelný posun k lepšímu a to hlavně v zavedení plynofikace, kdy v předešlém období plyn uvádělo 14 obcí a v současnosti již celkem 22 obcí. Dále se zlepšení týká vybudování kanalizace, zde je posun z 10 na 14 obcí. Další zlepšení je i v budování vodovodů, který se nyní nachází v každé obci (ještě nedávno nebyl v obci Sejřek ani v obci Velké Tresné). Zlepšení, i když mírné, nastalo také ve vybavení obcí ČOV, od minulého období přibýly dvě a to v Dalečíně a v Rožné, tento malý nárůst je dán především finanční náročností těchto investičních akcí, které se pohybují v řádech několika milionů Kč.

Na území se nenacházejí klasické zdroje elektrické energie a proto je celé území charakteristické importem elektrické energie z jiných regionů. Na území je vybudovaná rozvodna 110/22 kV severně od Bystřice nad Pernštejnem, která je napojena nadzemním vedením vvn 110 kV. Dodavatelem elektrické energie je společnost E.ON. Charakter území vykazoval dobré podmínky pro rozvoj pěstování biomasy jakožto energetického zdroje. V Bystřici nad Pernštejnem je vybudována kotelna na biomasu, která primárně slouží pro zásobování města teplem. Území je z velké části plynofikováno, celkem 29 obcí a velké množství domácností má plynovou přípojku. Mezi hlavní zdroje vytápění ale v obcích stále patří vytápění pevnými palivy. Území má vyhovující zásobování pitnou vodou. Většina obyvatel je napojena na veřejné vodovody, malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí studní. Podíl osob využívajících veřejný vodovod dosahuje 87 %. Hlavním provozovatelem vodovodů je Vodárenská akciová společnost Brno, divize Žďár nad Sázavou. Hlavním zdrojem vody je již zmiňovaná vodárenská nádrž Vír I. V řešení problému odpadních vod není situace příznivá. ČOV má vybudovanou 9 obcí, v menších obcích není kanalizace vybudována vůbec nebo pouze na odvod dešťové vody. Místní kanalizace jsou často ve špatném technickém stavu.

Telekomunikace - na území je zajištěna ochrana radioreléových spojů, pro jejich provoz je zajištěna přímá viditelnost. Nacházejí se zde zařízení mobilních operátorů Telefónica O2, T-mobile a Vodafone. Pro-

cházejí zde trasy optických kabelů - dálkových, metropolitní síť města Bystřice nad Pernštejnem, kabelové rozvody televizní sítě Bystřice nad Pernštejnem a kabelové rozvody firmy SelfServis.

Nakládání s odpady - Největší položkou při nakládání s odpady je komunální odpad, jehož svoz zajišťuje firma TS města, a. s. z celého území ORP Bystřice nad Pernštejnem. Odpad je svážen na skládku Bukov (vzdálená 9 km od Bystřice nad Pernštejnem) a Bystré (20 km vzdálená). Třídění odpadu probíhá ve všech obcích prostřednictvím kontejnerů. Kompostárna se nachází v obci Bystřice nad Pernštejnem, komunitní kompostárna v městyse Štěpánov nad Svratkou a obci Dolní Rožínka.

Ochrana před povodněmi - nebezpečí povodní je velice limitováno vodním dílem Vír I. s retenční schopností 5 mil. m³ vody. Povodeň způsobená menšími toky je řešena individuálně každou obcí dle platného územního plánu. Ochrana před záplavami je řešena zbudováním suchých poldrů v problematických místech výskytu záplav.

4.2 Územně plánovací dokumentace

Z celkového počtu 38 obcí v Mikroregionu má 35 obcí (tj. 92%) schválený územní plán a 1 obec (3%) má územní plán rozpracovaný. Počet obcí s dokumentem typu strategický plán (nebo program rozvoje obce) je v současné době 10. Pouze 3 obce jsou k roku 2013 (novější údaje nejsou momentálně známy) bez nějaké strategie či územního plánu. Jedná se o obec Milasín, Moravecké Pavlovice a Velké Tresné. Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

Při porovnání s předešlým obdobím (rok 2009) došlo v této oblasti k jednoznačnému zlepšení situace, protože v tomto roce mělo schválený územní plán pouze 12 obcí a rozpracovaný mělo 14 obcí. Malé procento obcí nemělo zpracován, či rozpracován žádný územně plánovací dokument ani podklad.

Dříve byly také často vytvářeny tzv. Urbanistické studie, ty ale nejsou pro předpokládaný rozvoj území podle nového stavebního zákona dostatečným podkladem, protože ta je ve skutečnosti pouze podkladem lokalizujícím základní směry rozvoje, ovšem bez zákonné závaznosti (US není předmětem schvalování), nehledě na to, že jejich kvalita je značně rozdílná. Je to dáno nejen rozdílností názoru zpracovatelů na rozsah a míru podrobností, ale také na rozdílnost požadavků zadavatelů. Proto se předpokládá, že zbývající obce si v budoucnu nechají zpracovat územní plán.

5 SITUACE NA TRHU PRÁCE

Situace na trhu práce a nezaměstnanost je jedním z hlavních ukazatelů hospodářské problémovosti území. Vývoj míry nezaměstnanosti v okrese Žďár nad Sázavou je ukázán v tabulce č. 10.

Tab. 10: Vývoj míry nezaměstnanosti v okrese Žďár nad Sázavou 2004 – 2016 (k 1. 1.)

Rok	Regiony (%)					Okres (v %)
	Žďár n. S.	Bystřice n. P.	Nové Město n. M.	Velká Bíteš	Velké Meziříčí	
2004	7,2	12,1	9,7	7,7	8,4	9,0
2005	7,0	12,1	9,5	6,2	8,5	8,6
2006	5,9	11,1	9,8	6,0	7,7	8,1
2007	6,0	10,5	8,9	6,6	6,9	7,8
2008	5,6	9,2	7,8	6,6	7,1	7,0
2009	6,1	9,1	7,6	7,9	8,3	8,7
2010	6,9	9,5	8,6	8,5	8,6	10,1
2011	6,1	8,6	7,5	8,2	7,7	9,6
2012	-	-	-	-	-	9,6
2013	7,3	9,3	9,1	8,1	8,2	7,7
2014	6,2	8,4	8,7	7,0	7,6	7,4
2015	5,9	8,7	8,3	6,5	7,2	6,4
2016	5,4	7,7	7,9	6,3	6,7	6,8

Zdroj: [17].

Mikroregion Bystřicko je dlouhodobě nejproblémovějším mikroregionem v okrese. Jeho průměrná míra nezaměstnanosti dosáhla k 1. 1. 2016 7,7%, touto hodnotou se pohybovala 0,9 % nad průměrem okresu (6,8 %). Oblast se vyznačuje nadprůměrným podílem uchazečů se základním vzděláním (21%) a vyučených bez maturity (41%). Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo značně převyšuje nabídku volných pracovních míst, přičemž pro Mikroregion Bystřicko je navíc charakteristická početně slabá a co do struktury chudá nabídka volných pracovních míst. I když byl ještě nedávno v Mikroregionu z doby celostátního preferování rozvoje uranového průmyslu poměrně velký potenciál pracovních sil. Bohužel v současné době kdy dochází ke značnému útlumu těžby a předpokládá se její naprosté ukončení k roku 2017 hrozí, že situace v regionu se bude nadále zhoršovat nejen z hlediska výše nezaměstnanosti, ale také z hlediska klesající ekonomiky regionu. Mikroregion má největší podíl pracovních sil v průmyslu (71%) a zemědělství (13%), v porovnání s celookresní nabídkou má největší podíl pracovních příležitostí z ostatních mikroregionů v oblasti průmyslu, a to především díky druhému největšímu zaměstnavateli okresu GEAM Dolní Rožínka. Významným zaměstnavatelem je zde také společnost Wera Werk s.r.o. a nově se v průmyslové zóně staví také výrobní hala společnosti Cooper Standard Automotive Česká Republika s.r.o., která by měla částečně nahradit práci horníkům, kteří budou postupně v brzkém horizontu propouštěni. Území obce s rozšířenou působností Bystřice n. P. bylo v roce 2007 zařazeno do hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, protože dlouhodobě patří kvůli vysoké nezaměstnanosti k problémovým regionům.

Tab. 11: Nezaměstnanost v obcích Mikroregionu Bystřicko k 1. 1. 2016

Obec	Míra nezaměstnanosti v (%)	Obec	Míra nezaměstnanosti v (%)
Blažkov	7,3	Rozsochy	6,1
Bohuňov	7,9	Rožná	8,0
Bukov	7,9	Sejřek	4,0
Bystřice n. P.	8,4	Strachujov	7,0
Dalečín	5,7	Strážek	7,9
Dolní Rožínka	5,0	Střítež	1,8
Horní Rožínka	3,5	Sulkovec	3,2
Chlum – Korouhvice	6,7	Štěpánov nad Svratkou	10,1
Koroužné	9,1	Ubušín	4,8
Lísek	4,8	Ujčov	8,6

Milasín	7,1	Unčín	6,7
Moravecké Pavlovice	12,9	Velké Janovice	8,9
Nyklovice	3,9	Velké Tresné	8,0
Písečné	2,9	Věstín	10,3
Prosetín	7,2	Věžná	5,6
Radkov	5,4	Vír	8,7
Rodkov	8,9	Zvole	8,7
Rovečné	9,0	Ždánice	4,7

Zdroj: [17].

Co se týče nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Mikroregionu, i zde jsou vidět výrazné rozdíly, které ale dle čtvrtletní statistiky vydávané Úřadem práce v Bystřici n. P. značně oscilují, týká se to hlavně malých obcí cca kolem 30 až 50 ekonomicky aktivních obyvatel (Milasín, Horní Rožínka, Chlum-Korouhvice, Velké Janovice, Ubušíněk) a je to stejně jako např. u indexu stáří působeno tím, že i ztráta zaměstnání např. tří lidí či naopak, má na výslednou nezaměstnanost velký vliv. Největší nezaměstnanost je momentálně uváděna v obci Moravecké Pavlovice, dále v obci Věstín, ale také ve Štěpánově nad Svratkou.

6 HOSPODÁŘSTVÍ

Struktura hospodářství Mikroregionu Bystřicko je ovlivněna mnoha faktory, především přírodními podmínkami, historickým vývojem, strukturou osídlení a geografickou polohou území. Hospodářství regionu je reprezentováno především stavebními, obchodními, průmyslovými a zemědělskými organizacemi. Průmysl je zastoupen nejen v Bystřici n. P., ale průmyslové podniky se nachází také v dalších obcích regionu (Dalečín, Dolní Rožínka, Štěpánov n. S., Vír). Region je charakterizován jako oblast, kde dominující ekonomickou aktivitou bylo v uplynulých desetiletích jednak zemědělství a také těžba a zpracování uranové rudy. Protože obě tyto činnosti jsou v posledních letech utlumovány, rozvíjí se podnikatelská sféra v oblasti průmyslu, služeb a obchodu.

Na území Mikroregionu bylo k přelomu roku 2014/2015 registrováno celkem 3 928 ekonomických subjektů. Srovnání odvětvové struktury ekonomických subjektů v jednotlivých regionech okresu přináší tabulka č. 12.

Tab. 12: Odvětvová struktura subjektů registrovaných v regionech okresu Žďár n. S. 2014/2015

	Podíl				
	Celkem	Zemědělství lesn. a vodní hospodář.	Průmysl	Stavebnictví	Obchod, po- host. a ubytov.
Bystřice n. P.	3928	428	613	585	900
Nové Město n. M.	3840	357	518	541	864
Velké Meziříčí	7718	648	1219	1034	1945
Žďár n. S.	9500	608	1416	1140	2470
Okres Žďár n. S.	25402	2300	3756	3403	6203
Kraj Vysočina	110643	8892	15726	14557	25398

Zdroj: [13].

Mikroregion Bystřicko se ve srovnání s ostatními územími okresu, kromě Novoměstska, vyznačuje nejnížší hodnotou zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesní a vodní hospodářství), předpokládá se, že i do budoucna bude tato hodnota nadále klesat. Zastoupení průmyslu je na vyšší úrovni, proti minulým letem tato oblast naopak zaznamenává nárůst.

Zastoupení jednotlivých firem zaměstnávajících více než 50 zaměstnanců, což jsou firmy, které mají rozhodující vliv na zaměstnanost v Mikroregionu, je ukázáno v tab. č. 13. K těmto firmám patří i zaměstnavatelé působící ve veřejném sektoru jako je Městský úřad Bystřice n. P., Domov důchodců Mitrov a Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice n. P., pro které ale není zisk prioritou jejich existence, a proto nejsou do tabulky zahrnuty.

Při porovnání činnosti těchto firem je vidět naprostá převaha firem působících v oblasti průmyslu a naopak přítomnost pouze dvou firem, které se zabývají zemědělstvím. Toto koresponduje s tab. č. 12, kde zemědělství již není převažující nad průmyslem i stavebnictvím tak, jak tomu bylo v letech minulých. Znamená to tedy, že většina firem působících v zemědělství zaměstnává méně než 50 zaměstnanců.

Tab. 13: Přehled rozhodujících průmyslových podniků v Mikroregionu Bystřicko k 31. 12. 2014

Název podniku	Druh činnosti	Počet zaměstnanců
DIAMO, s. p., o. z. GEAM D. Rožínka	Těžba a zpracování uranu	889
Wera Werk, s. r. o., Bystřice n. P.	Spotřební a kovodělný průmysl	563
Železářny, s. r. o., Štěpánov n. Svratkou	Hutnictví	125
Technické služby, a. s., Bystřice n. P.	Služby	85
Rathgeber, k. s., Bystřice n. P.	Tiskařství	138
AGRO Zvole, a. s.	Zemědělská činnost	43
GAMA GROUP, a. s., Dalečín	Výroba zdravotnických přístrojů	67
Kovovýroba Dolní Rožínka, s. r. o.	Obrábění	62

Společnost Bohuňov, a. s.	Zemědělská činnost	51
Beton SPH, s. r. o., Bystřice n. P.	Stavebnictví	80

Zdroj: [17], [18], [22], [23].

Mikroregion Bystřicko se tedy vyznačuje především nízkou ekonomickou aktivitou, což je typický jev v periferních územích kraje s vysokým podílem malých obcí, horší nabídkou a dostupností pracovních příležitostí. Problémem je nezaměstnanost, která je za poslední čtyři roky na průměrné úrovni 8,5 %, což je nad dlouhodobým průměrem kraje (v roce 2015 6,22 %).

Město Bystřice nad Pernštejnem disponuje velkou průmyslovou zónou o ploše téměř 60 ha, která je plně vybavena inženýrskými sítěmi a je tedy připravená k okamžité investici. Zájem investorů je ale za dobu existence průmyslové zóny minimální, především z důvodu špatného napojení oblasti na dálnici, která je vzdálená 33 km, ale dopravně problematicky dostupná, především v zimním období. Míra nezaměstnanosti v Bystřici nad Pernštejnem a okolí se neustále pohybuje nejen zřetelně nad republikovým průměrem, ale trvale překračuje i průměr okresu Žďár nad Sázavou. Zejména proto je již od druhé poloviny 90. let vznik nových pracovních příležitostí jednou z hlavních priorit vedení města, průmyslová zóna k tomu měla přispět. V současné době, jak již bylo řečeno, však v průmyslové zóně probíhá budování nové výrobní haly společnosti Cooper Standard Automotive, která by měla částečně nahradit práci osobám, které budou propuštěny z důvodu útlumu těžby uranové rudy. Momentálně již započat nábor nových zaměstnanců, kteří do práce nastoupí hned příští rok. Nábor započal hned poté, co byla zahájena stavba poklepáním na základní kámen dne 26. 7. 2016. Mělo by zde během pár let vzniknout téměř 500 nových pracovních míst, což povede ke snížení nové vlny nezaměstnanosti, která se značně projeví uzavřením uranových dolů.

V neprospěch ekonomické situace vypovídá nejnižší poměr podniků s 50 – 249 zaměstnanci a podniků s více než 250 zaměstnanci. Těchto podniků je na ORP Bystřice nad Pernštejnem nejnižší podíl na 100 obyvatel v rámci Kraje Vysočina. Hlavními odvětvími, ve kterých jsou ekonomické subjekty činné, jsou velkoobchod a maloobchod, průmysl a stavebnictví.

7 SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA

7.1 Školství

7.1.1 Mateřské školy

V roce 2013 působilo na území Mikroregionu celkem 15 mateřských škol, zřizovatelem všech jsou příslušné obce. V mateřských školách bylo umístěno celkem 647 dětí, což je přibližně 81,2% jejich kapacity. Tento stav není sice zcela vyhovující, ale koresponduje s demografickým trendem posledních let, který se mj. vyznačuje vzrůstající porodností. Dříve dosahovala naplněnost kapacity asi jen 65%. Existují ale i mateřské školy, kde kapacita neumožňuje přijmout všechny děti, které by měly zájem, týká se to např. Rožné. Střediskové město Bystřice nad Pernštejnem je zřizovatelem největší mateřské školy na území, která vznikla sloučením 3 mateřských škol pod jedno ředitelství v roce 2003 a nabízí předškolní výchovu pro 275 dětí. Při porovnání „naplněnosti“ škol s ostatními mikroregiony okresu, je na tom Bystřicko nejhůře a výrazně zaostává za okresním a ještě výrazněji za krajským a celorepublikovým průměrem. Oproti minulému sledovanému období (rok 1999) klesl počet mateřských škol v celookresním součtu o alarmujících 32 mateřských škol, což je v absolutním součtu o 783 dětí méně. V horizontu cca posledních 5 - 10 let se ale tento nepříznivý trend zastavil, protože od roku 2007 zůstává jejich počet nezměněn. Od tohoto roku se také začal počet obyvatel ČR i díky přirozenému přírůstku zvyšovat, otázkou je, jak dlouho bude tento trend nadále pokračovat.

Tab. 14: Přehled hlavních ukazatelů mateřských škol v regionech bývalého okresu Žďár n. S. v roce 2013

Území	Počet MŠ	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	15	792	647	81,7	49	13,2
Nové Město n. M.	18	2854	1634	57,3	56	29,2
Velké Meziříčí	14	1 102	967	87,7	75	12,9
Žďár n. S.	24	1 558	1 344	86,3	107	12,6
Okres Žďár n. S.	75	4 522	4 292	79,0	274	13,2
Kraj Vysočina	279	15 061	17 677	101	1 380	12,8
ČR	5 011	501 188	353 400	70,7	27 739	12,8

Zdroj: [19], [23].

7.1.2 Základní školy

Základních škol působilo na Bystřicku v roce 2013 celkem 15 a fungují jako příspěvkové organizace obcí, které jsou jejich zřizovateli. Úplné školy jsou ZŠ T. G. Masaryka, ZŠ Bystřice nad Pernštejnem Nádražní, ZŠ a MŠ Dolní Rožínka, ZŠ a MŠ Strážek a ZŠ a MŠ Štěpánov nad Svatkou. Zřizovaná krajem je Základní škola, Tyršova 106 v Bystřici nad Pernštejnem pro žáky se speciálními potřebami. Neúplné školy jsou ZŠ a MŠ Dalečín, ZŠ Lísk, ZŠ a MŠ Písečné, ZŠ a MŠ Prosetín, ZŠ Rozsochy, ZŠ a MŠ Rožná, ZŠ a MŠ Rovečné, ZŠ a MŠ Unčín, ZŠ a MŠ Vír, ZŠ Zvole. Pro druhý stupeň základního školního vzdělávání je v Bystřici nad Pernštejnem 1 třída osmiletého Gymnázia, Nádražní 760. Gymnázium je zřizováno krajem Vysočina. Celkový počet žáků, v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia, ve školním roce 2011/2012 byl 111 žáků. Soukromé ani církevní školy se na území nenacházejí.

Oblast Bystřicka je na tom ve srovnání s ostatními regiony bývalého okresu Žďár nad Sázavou opět nejhůře. Celkový počet žáků navštěvujících ve školním roce 2012/2013 základní školy na území Mikroregionu byl 1384 žáků a je výsledkem dlouhodobého poklesu. S tímto poklesem úměrně ubývá i počet pracovních pedagogických úvazků a průměrný počet dětí na školu

Tab. 15: Přehled hlavních ukazatelů základních škol v regionech bývalého okresu Žďár n. S. v roce 2013

Území	Počet ZŠ	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	15	3 064	1 384	45,2	127	11
Nové Město n. M.	14	2 854	1 634	57,3	118	13,9
Velké Meziříčí	14	5 198	2 748	52,9	192	11,8

Žďár n. S.	20	5 742	3 969	69,1	273	14,5
Okres Žďár n. S.	71	16 872	9 735	59,6	755	13,3
Kraj Vysočina	263	---	41 009	---	3 351	13,0

Zdroj: [19], [23].

7.1.3 Střední školy a odborná učiliště

Dvě střední školy, které působí na území Mikroregionu, jsou naplněny pouze něco málo nad polovinu svých kapacit, což je ve srovnání s ostatními regiony druhý nejlepší výsledek u středoškolských zařízení, které zde působí, prakticky o 5% ale zaostává tato hodnota za průměrem bývalého okresu. Dochází zde však k určitému zkreslení, protože Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem je naplněno hned z 90%, ale SOŠ zemědělská Bystřice nad Pernštejnem je naplněna pouze z 37 %, což dohromady vytváří asi poloviční naplněnost za celý Mikroregion. Tyto údaje svědčí jednak o tom, že došlo k určitému navýšení kapacit škol oproti minulým školním rokům, ale také k poklesu zájmu mladých lidí o středoškolské vzdělání.

Situace na učilištích celého regionu koresponduje s celospolečenským trendem „mít alespoň maturitu“, a proto v současné době není „in“ být vyučen a ovládat řemeslo. Již dnes je však na trhu práce nedostatek vyučených kvalifikovaných řemeslníků a tato situace se vzhledem k demografickému vývoji zatím nelepší. Školy sice v poslední době čím dál více lákají nové studenty různými propagačními akcemi, ale zda to bude mít pozitivní vliv však ukáže až vývoj v budoucích letech.

Jako příklad řešení tohoto nepříznivého trendu je možno uvést spolupráci Vyšší a střední odborné školy zemědělsko-technické v Bystřici n. P., která ve spolupráci s firmou Wera Werk s. r. o. otevřela učební obor šitý přímo na míru této firmě, která si tak pro sebe do budoucna vychovává odborníky.

Tab. 16: Přehled hlavních ukazatelů středních škol na Žďársku v roce 2014/2015.

Území	Počet škol	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	2	1066	585	54,9	65	9
Nové Město n. M.	2	1379	707	51,3	69	10,3
Velké Meziříčí	3	1703	824	48,4	72	11,4
Žďár n. S.	6	3550	2257	63,6	185	12,2
Okres Žďár n. S.	16	7997	4805	60,1	454	10,6

Zdroj: [19], [23].

7.2 Zdravotnictví a sociální péče

7.2.1 Zdravotní péče

Základem sítě zdravotní péče v Mikroregionu je poliklinika v Bystřici n. P, která místním občanům poskytuje zdravotnické služby z řady lékařských oborů. Jedná se zejména o zajištění základní služby praktického lékaře jak pro dospělé, tak pro děti, dále zubní lékařství a řadu ambulantních specialistů jako například alergologickou, neurologickou, revmatologickou, gynekologickou, chirurgickou, ale i interní, psychiatrickou, logopedickou ambulanci a mnoho dalších. Samostatnou ordinaci praktického lékaře pro dospělé, děti a dorost, případně stomatologa či gynekologa mají také obce Dolní Rožinka, Rovečné, Rožná, Strážek, Štěpánov n. Svr. a Vír. V ostatních obcích je vzhledem k malé populační velikosti zřízení obdobných zdravotnických zařízení nereálné. Vyšší zdravotnické služby včetně lůžkových oddělení zajišťuje Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, která je plně vybavena jak po stránce lůžkové, tak ambulantní, co se týče jednotlivých lékařských oborů. V září roku 2016 zde dokonce bylo nově otevřeno pracoviště magnetické rezonance, na které do této doby museli pacienti dojíždět až do Jihlavy, případně Brna či Pardubic. Z hlediska doplňkových služeb zde v Mikroregionu najdeme také řadu očních optik, logopedii, homeopatickou poradnu, privátní psychologickou poradnu a také prodejnu se zdravotnickými a rehabilitačními pomůckami.

Vybavenost zařízeními zdravotní péče se jeví na Bystřicku na poměrně dobré a také široké úrovni, co se týče zastoupení různých oborů lékařství. Problémy jsou samozřejmě v malých obcích, kde musí obyvatelstvo za zdravotní péčí dojíždět.

7.2.2 Sociální péče

Sociální péče představuje činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám, které jsou handicapovány věkem, tělesnými či mentálními schopnostmi či sociálním původem a dalším osobám, které se ocitly v obtížné životní situaci. Tuto péči je možné rozčlenit na ústavní, ambulantní a terénní sociální péči.

Tab. č. 18: Celkový přehled poskytovatelů sociálních služeb v Mikroregionu Bystřicko 2016

Název organizace, druh péče	Místo působení	Organizační forma	Zřizovatel
Sociální služby pro seniory a zdravotně a mentálně postižené			
Dům s pečovatelskou službou Dolní Rožínka	Dolní Rožínka 117, Dolní Rožínka	Příspěvková organizace	Obec Dolní Rožínka
Domov pro seniory Mitrov	Mitrov 1, Strážek	Příspěvková organizace	kraj Vysočina
Pečovatelská služba obce Vír	Vír	Příspěvková organizace	Obec Vír
Charitní pečovatelská služba pro seniory	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Home Care 1 – služby pro seniory poskytované v místě bydliště	Příční 81 Bystřice n. P.	Fyzická osoba	x
Home Care 2 – služby pro seniory poskytované v místě bydliště	Hornická 940 Bystřice n. P.	Fyzická osoba	x
ROSA – denní stacionář	Pod Horou 191, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Domácí hospicová péče	Horní 22, Bystřice n.P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Klub v 9 – služby pro podporu duševního zdraví	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Včela – centrum aktivizačních služeb pro seniory	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Liga vozíčkářů Velké Meziříčí	Příční 405, Bystřice n. P.	Nezisková organizace	x
Domov Kamélie Křížanov	Ant. Štourače 847, Bystřice n. P.	Příspěvková organizace	Kraj Vysočina
Osobní asistence	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Klub seniorů	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Klub USMĚVÁČCI	Višňová 878, Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x

Název organizace, druh péče	Místo působení	Organizační forma	Zřizovatel
Svaz tělesně postižených v ČR	Okružní 976, Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Pronájem kompenzačních pomůcek	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Služby pro rodiny s dětmi			
Nadosah – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Masarykovo nám. 299, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Portimo, o.p.s.)	Zahradní 580, Bystřice n. P.	Obecně prospěšná společnost	x
Centrum pro zdravotně postižené kraje Vysočina	Poliklinika Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Pedagogicko-psychologická poradna	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Asociace náhradních rodin ČR, Klub Bystřice n.P.	Vírská 223, Bystřice n. P.	Nezisková organizace, Občanské sdružení	X
Sociální poradenství, dobrovolnictví			
Sdružení Nové Město na Moravě, Občanská poradna pro dospělé ve složité životní situaci	Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Kambala – dobrovolnické centrum	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Sociální služby pro ohrožené skupiny obyvatel			
Terapeutická komunita Sejřek	Sejřek 13	Občanské sdružení	Občanské sdružení Kolpingovo dílo ČR Žďár n. S.
Spektrum – kontaktní a poradenské centrum v oblasti drogové problematiky	Žižkova 16, Žďár nad Sázavou, po domluvě v Bystřici n. P.	Občanské sdružení	Občanské sdružení Kolpingovo dílo ČR Žďár n. S.
Navazující sociální služby mimo Bystřici nad Pernštejnem			
Charitní domov Moravce	Moravec 53, Moravce	Domov pro seniory	Česká katolická charita
Portimo, o.p.s.	Drobného 301, Nové Město na Moravě	Obecně prospěšná společnost	Portimo, o.p.s.
Oblastní charita Žďár nad Sázavou	Horní 22, Žďár nad Sázavou	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Diecézní charita Brno)
Novoměstské sociální služby	Žďárská 68, Nové Město na Moravě	Příspěvková organizace	Nové Město na Moravě
Centrum Zdislava	Radnická 350, Nové Město na Moravě	Příspěvková organizace	Nové Město na Moravě
Domov pro matky (otce) s dětmi	Jirího z Poděbrad 15, Žďár nad Sázavou	Obecně prospěšná společnost	Ječmínek, o.p.s.
Domácí hospic Vysočina, o.p.s.	Žďárská 612, Nové Město na Moravě	Obecně prospěšná společnost	Domácí hospic Vysočina, o.p.s.

Zdroj: [20], [23].

Z uvedeného přehledu vyplývá, že v Mikroregionu působí poskytovatelé sociálních služeb pro různé cílové skupiny uživatelů a rovněž několik služeb a projektů na hranici sociální oblasti, snažící se o zkvalitnění života potřebným. Nejčastěji jsou stávající poskytovatelé zaměřeni na cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením. Jsou zde však i cílové skupiny, které v současnosti obsloužené nejsou, nebo jen okrajově – jedná se o etnické skupiny, nezaměstnané, osoby v sociální krizi a nouzi, osoby společensky nepřizpůsobivé. Chybí zde také služby dobrovolnické. Na tyto typy sociálních skupin je třeba se v budoucnu významněji zaměřit. Ostatní typy poskytovatelů sociálních služeb jsou zastoupeny dostatečně a co se lokalizace týče i poměrně rovnoměrně v území celého Mikroregionu, samozřejmě s dominujícím centrem Bystřicí n. P. a menšími centry kolem obcí, kde jsou poskytovány služby pečovatelské, jedná se o obec Vír, Dolní Rožinka. Mezi významné sociální služby poskytované v našem regionu patří také služby pro děti a mládež jako Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Nadosah, centrum Kopretina, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi apod. Významné je také zařízení pro léčbu závislostí Terapeutická komunita Sejřek.

8 CESTOVNÍ RUCH

V Mikroregionu Bystřicko existují velmi příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Je to dáno na jedné straně turistickým potenciálem krajiny, která svojí výškovou členitostí vytváří množství atraktivních zákoutí, pohledů a příležitostí pro různé typy turistických výletů, na druhé straně množstvím historických, kulturních a technických památek, které jako výsledky úsilí minulých generací doplňují obraz krajiny a dodávají jí neopakovatelný výraz. Právě jedinečná kulturní krajina, jako výsledek přetváření přírodní krajiny tvůrčí lidskou prací, je hlavním atributem přitahujícím turisty do území. Tento potenciál je zvyšován blízkostí velkých koncentrací obyvatel, především brněnské aglomerace, která je dobře dopravně dostupná (umožňuje tak realizaci jednodenních výletů veřejnou integrovanou dopravou), ale i obecně výhodnou polohou mezi oběma největšími aglomeracemi ČR.

8.1 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu jsou na Bystřicku nadprůměrné. Primárně nejvýznamnějším atributem je kulturní krajina, zahrnující množství významných přírodních lokalit a kulturních památek. Mikroregion Bystřicko leží v severovýchodním cípu Českomoravské vrchoviny. Centrem oblasti je město Bystřice nad Pernštejnem, které poskytuje zájemcům všechny potřebné služby od ubytování a stravování až po možnosti sportovního a kulturního vyžití. Území Bystřicka náleží do kraje Vysočina (bývalého okresu Žďár nad Sázavou), na východě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě je krátká hranice s Pardubickým krajem, na západě sousedí s Mikroregionem Novoměstsko a na jihu s Mikroregionem Velkomeziříčsko-Bítešsko.

Mikroregion se nachází v Hornosvratecké vrchovině, kde Žďárské vrchy na severu oblasti navazují na jižnější Nedvědicou vrchovinu, která je nejčlenitější částí celé Vysočiny. Krajina se zde mírně svažuje od severu k jihu, k nejatraktivnějším místům pak patří údolí řeky Svratky, kde dochází k vysokému relativnímu převýšení (místy i přes 300 m). Vrchy kolem Svratky se tu pojí téměř v horské hřebeny a řadu nejvyšších vrchů Bystřicka lze nalézt právě tady, a to Horní les (774 m) u Nyklovic a Kočičí kopec (756 m) u Sulkovce. Podstatná část oblasti Bystřicka leží v přírodním parku Svratecká hornatina, který byl vyhlášen v roce 1996.

Bystřicko patří do úmoří Černého moře a celou oblast odvodňuje řeka Svratka se svými přítoky, z nichž největší jsou pravostranné Fryšávka, Bystřice, Nedvědička a Loučka. Svratka pramení u Křivého Javora a Žákovy hory, je dlouhá 173,9 km, plocha povodí je 7118,7 km². Vlévá se do Dyje ve střední nádrži Nové Mlýny. Kolem uvedených toků se zachovala spousta hradních zřícenin, na březích Svratky je to Dalečín, Pyšolec, Zubštejn a Hradisko u Štěpánova. Dominantní vodní plochou je přehradní nádrž Vír (dokončená 1958) s druhou nejvyšší hrází v ČR (76,5 m) a vodní plochou 223,6 ha vytváří v krajině výraznou dominantu a slouží jako zásobník pitné vody pro Brno. Nejvyhledávanější rybníky jsou Skalský a Domanínský v těsné blízkosti Bystřice n. P.

Jedno z nejvíce turisticky atraktivních míst v Mikroregionu je Westernové městečko Šiklův Mlýn u Zvole, které cca v posledních pěti letech prožívá nebyvalý boom a každoročně sem přijíždí několik tisíc návštěvníků, jejichž příjezd má i příznivý multiplikační efekt na celý Mikroregion. Dominantou celého Mikroregionu (i když po posunutí hranic patří již do jiného kraje) je bezesporu hrad Pernštejn, jeden z nejkrásnějších a turisticky nejpřitažlivějších hradů ČR. Další, turisticky atraktivní památkou je gotický kostel sv. Michala ve Vítochově a také barokní kostel sv. Václava ve Zvoli, což je známé dílo architekta Jana Blažeje Santiniho. Velkým lákadlem je v posledních letech také poměrně nově otevřené Centrum Eden v Bystřici nad Pernštejnem, které je zaměřeno na ekologii a je koncipováno jako zábavní a poznávací par, ve kterém můžete například navštívit horáckou vesničku, panský dvůr a bydlení, minipivovar, ekopavilon a farmu a jízďárnu Eden.

Mikroregion Bystřicko je charakterizován jako oblast, kde dominující ekonomickou aktivitou bylo v uplynulých desetiletích jednak zemědělství, jednak těžba a zpracování uranové rudy. Protože obě tyto činnosti jsou v posledních letech utlumovány a zejména těžba uranové rudy se chýlí ke svému definitivnímu ukončení, snaží se obce Mikroregionu společně s podnikatelskou sférou hledat alternativní činnosti.

Jednou z nich, která byla zakotvena také do programových dokumentů Mikroregionu, je turistika, pro niž jsou v oblasti příhodné podmínky a ty nejsou dosud dostatečně využívány, i když situace se od posledního sledovaného období (rok 2000) zlepšila, a to i díky větší propagaci území. Asi jednu třetinu území pokrývají lesy, více než polovinu tvoří zemědělská půda.

8.2 Infrastruktura pro cestovní ruch

Turistickému potenciálu odpovídá i celá řada značených turistických cest, které jsou většinou využívány pro jednodenní pěší turistiku. K těmto cestám patří Pěší trasa Z1 – malá hradní (16 km), Pěší trasa Z2 – velká hradní (26 km), Pěší trasa Z3 – do nejkrásnějšího údolí na světě (21 km).

Dále je to celá řada cyklotras, které se stávají velmi populární např. pro rodinné výlety. Patří sem Cyklotrasa B1 – kolem bystré vody malá (31 km), Cyklotrasa B2 – kolem bystré vody střední (55 km), Cyklotrasa B3 – kolem bystré vody velká (61 km), Cyklotrasa Z4 – výhledová (19 km), Cyklotrasa Z5 – malá zubří (14-38 km), Cyklotrasa Z6 – velká zubří (59 km). Další možností sportovního využití na kole jsou tzv. cyklovýlety, kterých je celkem osm, jsou rozděleny podle délky od 25 do 70 km a vedou z velké části obcemi Mikroregionu. V Mikroregionu je vybudována i jedna cyklostezka, tzv. Svratecká vodohospodářská naučná stezka, jejíž délka je 16 km a vede malebnou přírodou kolem Vírské přehrady.

Vytyčení cyklotras v posledních letech odráží rostoucí zájem o tento druh sportu a délkou vyznačených cyklotras patří Mikroregion v ČR k nadprůměrným. Územím prochází i dvě dálkové značené cyklotrasy (Pražská a Regionální moravskoslezská cyklotrasa A). Jak je vidět, nabídka je velmi široká a vybere si opravdu každý.

V neposlední řadě je možno v zimním období využít lyžařské vleky, které se v členitém terénu Mikroregionu také nacházejí, jsou to vleky v Karasíně u Bystřice n. P. a v Dalečíně, oba jsou vybaveny i umělým osvětlením.

Velké množství informací, které jsou užitečné pro návštěvníky Mikroregionu, poskytuje formou letáků a dalších materiálů velice dobře vybavené Turistické a informační centrum (TIC) v Bystřici n. P.

Pěší trasy

Síť značených pěších turistických tras, která je spravována odborem KČT s okresní působností ze Žďáru nad Sázavou. Hlavní křižovatky značených tras v regionu představují Bystřice nad Pernštejnem, Vír, hrad Zubštejn, Nedvědice, Podmitrov, Šiklův mlýn a Dalečín. Hlavními značenými trasami jsou:

- páteřní trasy sledující toky řek Svatky (Jimramov – Dalečín – Vír – Štěpánov – Nedvědice) a Loučky (Nové Město na Moravě – Strážek - Habří – Tišnov)
- spojovací trasy z centra k hlavním turistickým cílům jako je Pernštejn (Bystřice – Nedvědice), Šiklův mlýn (Bystřice – Zvole) a Vír (Bystřice – Vír)
- periferní trasy spojující navzájem turistické cíle v regionu, příp. tyto s cíli v sousedních regionech Nedvědice – Rožná – Šiklův mlýn, Štěpánov – Bystřice – Dalečín, Vír – Zubří, Vír – Svojanov, Vír – Olešnice

Barvy tras ke značení použité neodrážejí vždy jejich důležitost nebo prostupnost. Základní filozofií KČT v oblasti správy značených pěších tras je udržování jejich stávajícího stavu, v jehož rámci je nyní síť považována za hotovou, u níž není žádoucí provádění větších změn, přeložek tras nebo další zahušťování sítě. Ústup oblíbenosti pěší turistiky (převážná část pěších turistů patří ke generaci 50+) u současné generace má za následek zanikání pěších stezek v krajině. Současný stav sítě pak ani neodráží rozvoj nebo vznik nových turistických míst a liniových tras, takže nemá vždy optimální podobu a požadavek na prostupnost krajiny a dostupnost turistických cílů.

Cyklotrasy

Sít' značených cyklistických tras je rovněž spravována odborem KČT s okresní působností ze Žďáru nad Sázavou. Hlavní křižovatky značených tras v regionu představují Bystřice nad Pernštejnem, Vír, Nedvědice, Šiklův mlýn a Dalečín. Hlavními trasami protínajícími region jsou:

páteří dálková trasa č. 1 „Pražská“ (Praha - Lísek – Bystřice – Nedvědice- Brno) a dálková trasa č. 19 „Posázavská“ (Lísek – Nové Město n. Mor. - Davle)

tematická trasa Mlynářská (Nové Město – Zvole – Hardegg)

sít' regionálních cyklotras IV. třídy (značené čtyřmístným číslem)

V trase páteří dálkové cyklotrasy č. 1 bude vyznačena v roce 2015 evropská dálková trasa EuroVelo č. 4 „Trasa střední Evropou“.

V rámci celého regionu je připravováno vyznačení cykloturistických okruhů Zubří stezky.

Stav a lokace cyklotras je dána stavem z roku 1997. Současný stav proto znovu neodráží rozvoj nebo vznik nových turistických míst a nových liniově budovaných stezek v krajině, takže nemá vždy optimální podobu a požadavek na prostupnost krajiny a spojení turistických cílů. To by mohl změnit záměr vyznačení lokální cykloturistické sítě (Zubří stezky), který by byl zároveň optimalizací stávajících tras v regionu.

Stezky pro bezmotorovou dopravu (cyklostezky, in-line, stezky pro pěší)

Vedle sítě značených pěších a cyklistických tras situovaných zpravidla na stávající komunikace pro motorovou dopravu nebo na polní a lesní cesty, jsou v regionu rovněž vybudovány účelové komunikace pro bezmotorovou dopravu – cyklostezky. Jejich lokace je vázána na filozofii tvorby sítě/pavučiny okolo centra regionu. Hotovými stavbami nyní jsou:

stezka Sportovní hala Bystřice – Domanínek, s in-line oválem

stezka Domanínek – parkoviště u Domanínského rybníku

stezka Dolní Čepí – Ujčov

stezka Bystřice – Rácová – Ždánice

Dalšími trasami s vyloučením běžné motorové dopravy jsou asfaltové lesní komunikace, které se kvalitou povrchu často rovnají cyklostezkám, a mají velký turistický potenciál. Atraktivními úseky jsou např.:

Dalečín – hráz Vírské přehrady tzv. pravobřežka

Chlébské – Hrádky

Korouhvice – Horní les

Koníkovské polesí

Běžecké trasy

Upravované a vyznačené turistické běžecké trasy, které jsou známy především na Novoměstsku, navazují na východě u Míchova a u Zubří na upravované a vyznačené Bystřické okruhy (dvě stopy pro klasický styl):

základní okruh Bystřice – Domanínský rybník – Borovinka – Bystřice

navazující Borovinka – Skalský dvůr – Lísek – Janovičky – Borovinka

Lísek – Dalečín – Vítochov – Písečné – Janovičky – Lísek

Rovné – Divišov – Zubří – Vojtěchov – Rovné

Vzhledem k teplým zimám nebo slabé sněhové pokrývce a absenci uměle zasněžovaného areálu v regionu využití běžeckých tras upadá a jsou spíše ve stínu známějších Novoměstských okruhů.

Hipostezka

Díky venkovskému charakteru krajiny regionu a přítomnosti mnoha farem s chovem koní a agroturistickými prvky bylo Bystřicko zařazeno do programu vyznačení sítě hipostezek v Kraji Vysočina pro turistiku na koních. V současnosti tak protíná region v SJ směru vyznačená hipostezka č. 112 Dukovany – Javorek, a to v úseku Podmitrov (stanice) - Horní Rozsíčka (stanice) - Šiklův Mlýn (stanice) - Nad Horní Rožínkou (odb.) - Janovičky (stanice) - Dalečín (stanice), kde jsou vhodné stanice pro ustájení koní a potřeby hipoturistů.

Naučné stezky

Naučné stezky jsou koncipovány s ohledem na naučný charakter jejich pojetí. Jde o trasy osazené informačními tabulemi, v případě některých vyznačené i v terénu za použití turistického značení, které využívají stávající komunikace a lesní a polní cesty. Některé mají charakter pěších tras, v případě některých jde spíše o cykloturistickou nebo automobilovou trasu.

Svratecká vodohospodářská naučná stezka na trase Dalečín náměstí – Švařec úpravna vody, je dlouhá 16,1 km. Součástí stezky je 17 panelů s naučnými texty a grafickými materiály a také 5 informačních panelů o obcích na trase (Dalečín, zaniklá obec Chudobín, Vír, Koroužné a Švařec).

Bystřická zastavení jsou volným pokračováním Svratecké vodohospodářské naučné stezky. U odbočky na Dvořiště se trasa dělí. Vede buď k zastavením v intravilánu města, nebo kolem rybníka Křepelák, přes Ždánice k rozhledně na Karasíně. Trasa s výkladovými panely v terénu poskytuje mnoho poznatků o významu vody pro krajinu i člověka a seznamuje s historií vodohospodářství. Kromě panelů a laviček jsou součástí zastavení i tři dřevěné víceúčelové otevřené pavilony, zařízení pro vybití energie vandalů, koše a minisportoviště. Na posledním zastavení, na Vrchové, je dílna v přírodě „Zasad' strom na Vysočině“ umístěná v blízkosti rozhledny na Karasíně. V dílně si můžete vybrat podle osazovacího plánu jednu ze 150 sazenic 24 druhů původních dřevin Vysočiny a zasadíte si ji do Plevova lesoparku. Kromě sazenic je zde připraveno i nářadí, potřebné návody a odborná obsluha.

Po naučných stezkách na hrad Pernštejn v současnosti zahrnuje 3 trasy. Devatenáct informačních tabulí na dvou kratších trasách z první etapy seznamuje s nejzajímavějšími místy podhradí Pernštejna na území obce Nedvědice a osady Pernštejn. Druhá etapa naučných stezek připomíná staré těžby železné rudy, pegmatitu, živce, mořské pěny a věhlasné naleziště opálů. Umožní nahlédnout do strážního systému nedobytného hradu, jehož fungování zajišťovali poddaní z obce Smrček a z dalších obcí. Stezka zavede návštěvníky na místa neobvyklých výhledů na hrad Pernštejn i okolní vrcholy.

Školní naučná stezka Štěpánovský čtyřlístek v blízkém okolí Štěpánova přibližující rozmanitost přírody regionu. Stezka má mít 11 zastavení a tvoří uzavřený okruh. Výchozí stanoviště je u základní školy, kde je umístěna mapa a seznam jednotlivých zastavení.

8.3 Ubytovací zařízení

Atraktivita kulturní krajiny Mikroregionu se odráží v nabídce turistického ubytování, která je poměrně pestrá. Celková ubytovací kapacita je uvedena v následující tabulce.

Tab. č. 19: Ubytovací kapacity v obcích Mikroregionu Bystřicko 2016

Obec	Typ zařízení	Název	Ubytovací kapacita (lůžek)
Bystřice n. P.	Penzion	Penzion Hotelovka	35
	Penzion	Penzion Borovinka – Domanín	54
	Penzion	Chalupa pod Lipami – Domanín	32
	Ubytovna	Sporthotel	51
	Ubytovna	Domov mládeže	111
	Ubytovna	Starý špitál	7
	Soukromé	Zbyněk Matuška – Domanínek	5
	Soukromé	Na Hájence – Karasín	21
	Soukromé	Ski areál – Karasín	14
	Soukromé	U Boba – Karasín	6
	Soukromé	Apartmány Karasín	12
	Soukromé	Orlovna	25
	Ubytovna		
Bohuňov	Soukromé	Rodinný dům v Bohuňově	9
Dalečín	Penzion	Penzion U svatého Jakuba	6
	Soukromé	Apartmány Dalečín	8
	Soukromé	Gama Group apartmány	18
	Soukromé	Gama Group Vila	16
	Soukromé	Chalupa U sjezdovky	15
Horní Rožínka	Soukromé	Statek	13
	Penzion	Penzion Opajda	25
Lísek	Hotel	Hotel Skalský Dvůr	166
	Hotel	Hotel Vojtěchov	52
	Penzion	Skalský mlýn	18
	Soukromé	U Houdků	8
	Soukromé	Katalin	8
	Soukromé	Hájovna – Vojtěchov	12
Moravecké Pavlovice	Penzion	Penzion U statkářky	16
Prosetín	Penzion	Čtyři Dvory	35
Rovečné	Penzion	Penzion U Lípy	35
Rozsochy	Soukromé	U Pazderů	14
	Soukromé	Ubytování v Rozsochách	6
Rožná	Hotel	Hotel Hájek	22
	Penzion	Slovácká chalupa	35
Strážek	Penzion	Lesní penzion Podmitrov	90
Štěpánov nad Svratkou	Penzion	Penzion Hodůnka	25
	Soukromé	U Kotlánů	8
Ujčov	Penzion	Penzion Zubr	39
	Soukromé	U Lukášků – Lískovec	8
Unčín	Penzion	Penzion Horácko	27
Vír	Penzion	Penzion Pohádka – Hluboké	20
	Ubytovna	Ubytovna obce Vír	50
	Soukromé	U pramene Vírského vánku	12
	Hotel	Hotel Vír	52
	Soukromé	U Hamříků	10
Zvole	Hotel	Hotel Colorado Grand Šiklův Mlýn	84
	Hotel	Residence Arizona	100

Zdroj: [3], [21], [23].

Z tabulky je možno posoudit, že ubytovací kapacity jsou v 16 z 38 obcí Mikroregionu a dále to, že většina ubytovacích zařízení je situována ve dvou oblastech. První je oblast Bystřice n. P. a její blízkém okolí

a druhá je oblast v okolí Vírské přehrady (Vír, Dalečín, Unčín). Celková kapacita ubytovacích zařízení uvedených v tabulce č. 19 je 1435 lůžek, což je oproti minulému sledovanému období (rok 2000) značný nárůst o skoro 700 lůžek. Není to ovšem způsobeno jenom tím, že by se budovaly ubytovací kapacity nové, ale také tím, že některá zařízení nebyla do této statistiky zahrnuta i když existovala, případně některá zařízení rozšířila své kapacity.

Pokud doplníme kapacitu lůžek Mikroregionu Bystřicko uvedenou v tab. č. 19 o sezónní kempy, které jsou na Dvořištích u Bystřice n. P., u Domanínského rybníka, u penzionu Podmitrov, u hotelu Vojtěchov a v Šiklově Mlýně a některé soukromé chalupy poskytované k sezónní rekreaci, je možno konstatovat, že nabídka ubytování je pro návštěvníky Mikroregionu dostatečná s celkovou kapacitou cca 1628 lůžek.

Monitoring agentury CzechTourism ukazuje pro cestovní ruch na Vysočině velmi výrazný rys krátkodobosti pobytu návštěvníků, který se projevuje především absencí využívání ubytovacích kapacit. Bez noclehu navštíví východ Kraje Vysočina 2/3 návštěvníků, v zimních měsících je to více než 80 %. To má po ekonomické i rozvojové stránce značný dopad. U těch, kteří na Bystřicku přece jen zakotví, převažují návštěvníci pobývající zde týden, případně víkend. Region tak vykazuje určitý rys spíše víkendové destinace.

9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Hlavním reliéfovým fenoménem Mikroregionu Bystřicko je údolí Svratky a navazujících údolí jejich přítoků označované jako Svratecká hornatina, stejnojmenný je i název přírodního parku, který pokrývá větší část území Mikroregionu. Hluboké údolí Svratky s vodními nádržemi Vír I a II, zaklesnutými meandry, místy širokou údolní nivou s významnými zásobami podzemních vod, velmi rozmanitým využíváním údolních svahů, sice převážně zalesněnými, ale místy s relikty pastvin, polí a luk, je přírodní osou území, na kterou navazují přítoky Svratky.

Jde o vodní toky Bystřici, Nedvědičku, Loučku a Bobrůvku, které vytvářejí rovněž sice menší, ale přesto výrazně zahloubená údolí, navazující na hlavní svratecké údolí. Na tato údolí navazují menší údolí přítoků zmíněných vodních toků, dohromady vytvářejí stromovitý obraz vodní sítě, která má svůj počátek ve svahových úpadech a suchých údolích. Údolí jsou oddělena meziúdolními hřbety s mozaikou kopců, pahorků a hřebítků. Reliéf Mikroregionu je velmi členitý vertikálně i horizontálně, výškový rozdíl je přes 400 m., nejvýše vystupuje Horní les (774 m n. m.) a nejnižší je položen Ujčov (334 m n. m.).

Chladnější typ podnebí dává velké šance pro zimní rekreaci a sporty vázané na sněhovou pokrývku. Toto podnebí je vhodné i pro letní rekreaci a sporty a umožňuje i pobyty u vody s koupáním (Domanínský a Skalský rybník). Region má velmi dobré uspořádání krajiny, která umožňuje lesnictví, podhorské zemědělství, letní i zimní rekreaci, turistiku a sporty, využívající významné vodní zdroje (Vírská přehrada). Ochrana přírody ale nemusí být v rozporu s využíváním krajiny, ba naopak, je výzvou pro šetrnější vztah k přírodě krajiny, která poskytuje kvalitní životní prostředí.

Na území Mikroregionu není rozvinut těžký nebo chemický průmysl, v blízkosti není ani žádná tepelná elektrárna, která by znečišťovala životní prostředí. Krajina je ale lokálně postižena více než padesátiletou těžbou uranové rudy v oblasti Dolní Rožínky a Rožné. Toto zatížení vyžaduje neustálý monitoring a zmírňování dopadů těžby a úpravy na krajinné ekosystémy. Je to úkol dlouhodobý, spojený s čištěním důlních i odkalištních vod a s likvidací vlastních odkališť.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

10 ANALÝZA NAPLNĚNÍ PROGRAMU ROZVOJE Z ROKU 2009

Jedním z úkolů této strategie je analyzovat naplnění Programu rozvoje Mikroregionu Bystřicko, který byl zpracován v roce 2009 a byly v něm stanoveny konkrétní projekty (akce), které si jednotlivé obce Mikroregionu stanovily k jednotlivým problémovým okruhům zrealizovat. Tyto akce byly stanoveny v časovém horizontu cca 5 let a byly zde uvedeny i předpokládané finanční zdroje a předpokládaný investor. Toto vyhodnocení je velice důležité před vypracováním nové strategie proto, aby si bylo možné udělat skutečnou představu o realitě naplnění strategie předešlé. Nová strategie bude vycházet z analýzy území, z konzultací s jednotlivými obcemi a následně vytvořené SWOT analýzy. Případné nenaplnění některých akcí může vést znovu k zařazení do nové strategie rozvoje.

10.1 Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

10.1.1 Priorita: Podpora rozvoje malých a středních podniků

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Příprava nových lokalit určených pro podnikatelské využití, včetně výkupu a zcelování vhodných pozemků
- Vybudování inženýrských sítí k okrajům těchto pozemků
- Evidence opuštěných a nevyužívaných objektů (tzv. brownfields) a jejich nabídka potencionálním investorům
- Podpora formou dotace stavebních nákladů na rekonstrukce komerčně využitelných budov ve vlastnictví obce
- Rozvoj služeb pro podnikatele, podpora vzdělávacích a poradenských aktivit pro podnikatele
- Podpora pilotních podnikatelských projektů malých a středních podniků využívajících místních zdrojů surovin
- Zlepšení informovanosti o celostátních i regionálních programech případně programech EU, které podporují podnikání
- Rozvoj spolupráce mezi podnikatelskými subjekty a subjekty veřejné správy
- Podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje
- Zajistit vznik nových pracovních míst a rozvoje stávajících podporou drobných forem podnikání při zachování různorodosti venkovské ekonomiky

Tabulka č. 20: Obecní záměry priority Podpora rozvoje malých a středních podniků

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P	Rozšíření výrobní kapacity	Ano	---	Wera Werk
	Výroba průmyslového kování	Ano	---	L.O.O. s.r.o.
	Výroba fotovoltaických článků	Ano	---	Heliostar

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2009

Firma Wera Werk rozšířila výrobu na svých pozemcích o celou výrobní halu a v budoucnu plánuje další rozšiřování. Firma L.O.O.s.r.o. využilo pozemků v průmyslové zóně. Firma Heliostar využívá budovu bývalého podniku KRAS v Bystřici nad Pernštejnem.

10.1.2 Priorita: Vytváření podmínek pro příliv investic

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Aktivně se podílet na přípravě pozemků pro budování dopravní infrastruktury
- Zajišťování financování budování dopravní infrastruktury

- Zkvalitnit dopravní infrastrukturu i ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích

Tabulka č. 21: Obecní záměry priority Vytváření podmínek pro příliv investic

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Napojení průmyslové zóny na silnici I/19 a II/388	Ne - odloženo		Město, EU, ministerstva, SFDI

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2009

Napojení průmyslové zóny by mělo navazovat na tzv. Severojižní propojení, které povede z rakouského Kremsu přes Jemnici, Moravské Budějovice, Třebíč, Velké Meziříčí, Bystřice n. P. a Poličku dále na sever k polským hranicím. Význam tohoto propojení pro Mikroregion by byl obrovský, protože by to znamenalo napojení na dálnici D1.

10.2 Strategický cíl: Zvýšení hospodářského významu a přínosu cestovního ruchu

10.2.1 Priorita: Zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Podpora budování a rozvoje doprovodné turistické infrastruktury
- Zkvalitnění stávající doprovodné turistické infrastruktury
- Zkvalitnění a modernizace ubytovacích kapacit v Mikroregionu
- Budování nové a zkvalitnění stávající sportovní infrastruktury
- Rozvoj rekreace, tradičních i moderních forem cestovního ruchu založených na potenciálu zdejšího přírodního prostředí a kulturně-historických památek

Tabulka č. 22: Obecní záměry priority Zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bohuňov	Sportovní hřiště	Ano	1 000	Obec
Blažkov	Výstavba sportovního hřiště	Ano	1 000	Obec
	Vybudování rybníka pro rekreaci	Ano	2 000	Obec
Bystřice n. P.	Modernizace atletického stadionu při ZŠ Nádražní	Ano	25 500	Město, ROP
	Relax sport zóna	Ne - odloženo	100 000	Město, ROP
	Rekonstrukce hřiště u ZŠ TGM	Ano	5 000	Město
	Rozšíření tenisových kurtů	Ano	6 000	Město, MŠMT
	Zpřístupnění zříceniny hradu Zubštejna pro veřejnost	Ano	14 500	Město, ROP
	Cyklostezky	Ano	20 000	Město, ROP
	Zvýšení vybavenosti koupaliště	Ne - odloženo	11 000	Město, ROP
	„Bystřická zastavení“ – volné pokračování Svratecké naučné stezky	Ano	4 500	Město, ROP
	Centrum zelených vědomostí – rekonstrukce historického panského dvora	Ano	146 000	Město, ROP

Dolní Rožínka	Oprava zříceniny v Jivínách a kaple v Templu	Ano – zřícenina, Ne - kaple	200	Obec
Dalečín	Turistická ubytovna	Ne – nedostatek financí	2 000	Obec, ROP
Chlum-Korouhvice	Vybudování sportovního areálu	Ne - odloženo	400	Obec, dotace
Nyklovice	Výstavba víceúčelového hřiště	Ano	800	Obec
Střítež	Modernizace a rozšíření sportovního areálu	Ne	300	Obec
	Výstavba ubytovacího zařízení	Ne – nedostatek financí	2 000	Obec
Štěpánov n. S.	Turistické cesty	Ano	1 500	Obec, SZIF
Unčín	Oprava koupaliště	Ano	500	Obec
Věstín	Výstavba sportovního zařízení	Ne	600	Obec, dotace
Vír	Sportoviště	Ne	1 000	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2009

Vyhodnotíme-li tento strategický cíl z roku 2009 a jeho naplněnost, pak za největší počin platí zejména zrekonstruování historického panského dvora v Bystřici nad Pernštejnem, který byl kompletně upraven. Vzniklo z něj ojedinělé Centrum Eden, tedy zábavní a naučné centrum zaměřené na lidové tradice, životní prostředí, ekologii a historii. Toto centrum bylo otevřeno na jaře roku 2015 a stalo se dějištěm mnoha kulturních akcí pořádaných v Bystřici nad Pernštejnem jako například Slavnosti brambor, Dožínky, Roh hojnosti, Slavnosti slunovratu apod. Mezi významné projekty patřilo také vytvoření nové sítě cyklotras, prodloužení cyklostezek, oprava a vybudování několika sportovních hřišť a sportovního areálu.

10.3 Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

10.3.1 Priorita: Rozvoj vodohospodářských sítí a infrastruktur

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Rekonstrukce, rozšiřování, zkvalitňování a modernizace vodovodní sítě
- Řešení problematiky čištění odpadních vod a vybudování kanalizací a ČOV

Tabulka č. 23: Obecní záměry priority Rozvoj vodohospodářských sítí a infrastruktury

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bohuňov	ČOV	Ne - odloženo	6 000	Obec
Bukov	Výstavba kanalizace a ČOV	Ano	15 000	Obec
Bystřice n. P.	Domanín - kanalizace	Ano - částečně	60 000	Město, OPŽP
	Domanínek - kanalizace	Ano - průběžně	17 000	Město, OPŽP
Dalečín	Rekonstrukce vodovodu	Ano	4 000	
Horní Rožínka	Decentralizované čištění odpadních vod, rekonstrukce kanalizace	Ano	2 000	Obec
Koroužné	Studie na likvidaci odpadních vod v obci	Ano - částečně	80	Obec
	Studie na rozvod pitné vody obci	Ano	80	Obec
Milasín	Rekonstrukce kanalizace včetně připojení na ČOV	Ne - odloženo	3 000	Obec, SFŽP

Nyklovice	Rekonstrukce části kanalizace	Ne - odloženo	500	Obec
Rovečné	Výstavba ČOV	Ano	40 000	Obec, fond EU
Rozsochy	Dokončení kanalizace místních částí	Ne - odloženo	30 000	Obec
Strážek	Rekonstrukce vodovodu	Ano	20 000	Obec
	Výstavba ČOV	Ano	10 000	Obec
	Kanalizace Strážek a Jemnice	Ano	50 000	Obec
Střítež	Výstavba ČOV, rekonstrukce kanalizace	Ano	8 000	Obec
Sulkovec	Modernizace vodovodu	Ano	250	Obec
	Výstavba ČOV	Ne - odloženo	5 000	Obec, SFŽP
Ubušín	Posílení vodovodu	Ano	300	Obec
Ujčov	Výstavba kanalizace a ČOV	Ne - odloženo	40 000	Obec, SFŽP
Unčín	Rekonstrukce vodovodu	Ano	2 000	Obec
	Výstavba kanalizace	Ano - částečně	---	Obec, SFŽP
	Rekonstrukce vodojemu	Ano	1 000	Obec
Velké Janovice	Posílení zdrojů veřejného vodovodu připojením vrtů a rekonstrukce rozvodů veřejného vodovodu	Ano	1 500	Obec, KV, ministerstvo
Velké Tresné	Rekonstrukce zdroje pitné vody	Ano	500	Obec
Věstín	Rekonstrukce vodovodu v místní části Bolešín	Ne - odloženo	5 000	Obec, dotace
Zvole	Výstavba nové splaškové kanalizace a ČOV – Zvole, Olešínky	Ano - částečně	30 000	Obec, SFŽP

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

V rámci této priority týkající se vodohospodářských sítí a infrastruktury došlo v několika obcích k vybudování ČOV, což vede ke zlepšení vodního hospodářství a k šetrnějšímu zacházení s vodními zdroji vůbec.

10.3.2 Priorita: Rozvoj energetických sítí

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Dle možností provést plynofikaci zbývajících obcí Mikroregionu
- V oblastech s omezenou možností zavedení plynu uvažovat o alternativních energetických zdrojích
- Výroba elektrické energie z alternativních zdrojů

Tabulka č. 24: Obecní záměry priority Rozvoj energetických sítí

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Výroba elektrické energie z biomasy	Ano	120 000	Město, OPŽP
Prosetín	Výstavba trafostanice a el. vedení	Ano	2 000	---
Sulkovec	Modernizace veřejného osvětlení	Ano	150	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v rámci rozvoje energetických sítí došlo k modernizaci veřejného osvětlení v obci Sulkovec a zejména k výrobě elektrické energie z biomasy v Bystřici nad Pernštejnem.

10.4 Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

10.4.1 Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Napojení místních komunikací na komunikace vyšších řádů
- Výstavba či zkvalitnění místních komunikací
- Rekonstrukce a výstavba místních chodníků a cest
- Zkvalitnění místní infrastruktury především ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích

Tabulka č. 25: Obecní záměry priority Výstavba a rekonstrukce místních komunikací

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Blažkov	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	1 000	Obec
Bystřice n. P.	Chodník a silnice K Domanínku	Ano	15 000	Město, SFDI
	Chodník Lesoňovice	Ano	10 000	Město, SFDI
Dolní Rožínka	Rekonstrukce cest v parku	Ano	400	Obec
	Oprava chodníků a místních komunikací	Ano - průběžně	2 000	Obec
Dalečín	Oprava místních komunikací a úprava veřejných prostranství	Ano - průběžně	1 000	Obec, KV
Horní Rožínka	Opravy místních a účelových komunikací	Ano	750	Obec
Chlum-Korouhvice	Dokončení oprav místních komunikací	Ano - průběžně	1 000	Obec, dotace
Lísek	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	1 000	Obec, dotace
Milasín	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	300	Obec
Nyklovice	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	1 500	Obec
	Výstavba chodníků u silnice II/375	Ano - průběžně	600	Obec
Prosetín	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	3 000	Obec
Rodkov	Výstavba chodníku	Ano	1 000	Obec
Rožná	Rekonstrukce chodníků v Rožné a ve Zlatkově	Ne - odloženo	3 000	Obec, SFDI
	Oprava místních komunikací v Rožné a na Suchých Loukách	Ano - průběžně	2 300	Obec
Střítež	Oprava komunikací v obci	Ano - průběžně	1 000	Obec
Sulkovec	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	250	Obec
Štěpánov n. S.	Oprava cest a komunikací	Ano - průběžně	500	Obec, POV
Ubušín	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	550	Obec
Ujčov	Rekonstrukce chodníku	Ano	1 500	Obec, SFDI
	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	3 500	Obec, POV

		ně		
Unčín	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	500	Obec
Velké Janovice	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	1 000	Obec, POV
Věstín	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	6 000	Obec, dotace
Vír	Oprava místních komunikací	Ano - průběžně	---	Obec, POV
Ždánice	Dokončení vybudování chodníků	Ano	450	Obec, POV

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

Z oblasti výstavby a oprav místních komunikací je jasné vidět, že většina obcí se každoročně snaží alespoň část komunikací opravovat a udržovat je ve stavu způsobilém k jízdě. Obce také dle svým finančních možností postupně opravují obecní chodníky jak v obci samotné, tak v místních částech.

10.5 Strategický cíl: Rozvoj lidských zdrojů a zvýšení kvality sociálního prostředí

10.5.1 Priorita: Vytvoření podmínek pro rozvoj sportovních a volnočasových aktivit

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti
- Podpora školských a mimoškolských aktivit zaměřených na zájmovou činnost dětí a mládeže
- Zvýšení kvality lidských zdrojů prostřednictvím tvorby nabídky dalšího vzdělávání a zvyšováním využitelnosti aktivit místních vzdělávacích zařízení
- Podpora kulturních a historických tradic obyvatelstva jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismus u obyvatel obcí
- Podpora činností organizací zabývajících se sportem a tělovýchovnou činností
- Podpora výstavby a údržby zařízení pro volnočasové aktivity
- Koordinace a efektivní využívání stávajících zařízení pro volný čas, zejména sportovních

Tabulka č. 26: Obecní záměry priority Vytvoření podmínek pro rozvoj sportovních a volnočasových aktivit

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bohuňov	Zateplení KD	Ano	1 000	Obec, dotace
Blažkov	Oprava KD	Ano - průběžně	2 000	Obec
Lísek	Rekonstrukce hřiště MŠ	Ano	850	Obec, dotace
Milasín	Dovybavení a oprava hřiště	Ano	50	Obec
Rovečné	Přestavba a využití části budovy základní školy	Ano	5 000	Obec, SR
Rožná	Rekonstrukce budovy bývalé ZŠ na hasičskou zbrojnicu a byty	Ano	15 000	Obec
	Rekonstrukce sociálního zařízení v KD	Ano	1 500	Obec

Strachujov	Dětské sportovní hřiště	Ano	500	Obec, KV
Štěpánov n. S.	Oprava hasičské zbrojnice	Ano	150	Obec
Ujčov	Rekonstrukce KD, OÚ a hasičské zbrojnice	Ano	4 500	Obec, POV
Vír	Rekonstrukce KD	Ano	20 000	Obec, ROP

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

Z oblasti vytváření podmínek pro rozvoj sportovních a volnočasových aktivit je patrné, že řada obcí zejména zrekonstruovala, alespoň částečně, své kulturní domy a část obecních budov jako zejména budovy školy.

10.5.2 Priorita: Zlepšení kvality bydlení

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Výběr a zainvestování vhodných lokalit inženýrskými sítěmi pro komerční bytovou výstavbu
- Část prostředků získaných jejich prodejem použít na podporu obecní bytové výstavby
- Údržba a modernizace stávajících bytového fondu
- Podpora výstavby nájemních bytů a rodinných domů
- Důsledně sledovat a využívat veškeré možnosti bytové dotační politiky MMR a EU.

Tabulka č. 27: Obecní záměry priority Zlepšení kvality bydlení

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Inženýrské sítě pro rodinnou bytovou výstavbu – lokalita Rovinky	Ano	51 000	Město
	Výměna oken a zateplení bytových domů na SI a SII	Ano - částečně	80 000	Město
Dalečín	Přestavba nebytových prostor na byty	Ne	1 000	Obec
Horní Rožínka	Návrh místních komunikací pro nové parcely + směna parcel (v nové severo-západní poloze)	Ano	100	Obec
Lísek	Zpracování ÚPD	Ano	150	Obec, dotace
Písečné	Zasítování obecních pozemků vyčleněných pro stavební účely	Ano - průběžně	1 000	Obec
	Výstavba bytů v půdních prostorách ZŠ	Ano	2 000	Obec, nájemníci
Prosetín	Výstavba inženýrských sítí na pozemcích pro výstavbu RD	Ano - průběžně	12 000	Obec
Rozsochy	ZTV – stavební místa pro výstavbu RD	Ano - průběžně	8 000	Obec
Rožná	Zasítování pozemků pro výstavbu RD v Rožné, lokalita Padělek	Ano – průběžně	1 000	Obec
	Zasítování pozemků pro výstavbu RD ve Zlatkově, lokalita Borovičky	Ano - průběžně	3 000	Obec, MMR
Strachujov	Výkup pozemků	Ano	500	Obec
Sulkovec	Zpracování územního plánu	Ano	200	Obec
Unčín	Obecní byty	Ano	2 000	Obec
Velké Tresné	Zajištění stavebních pozemků a infrastruktury pro individuální výstavbu domů – I. etapa	Ano - průběžně	500	Obec
Věchnov	Změna územního plánu – zástavba	Ano	20	Obec
	Výstavba inženýrských sítí nových pozemků	Ano - průběžně	1 000	Obec

Vír	Rekonstrukce obecních bytů	Ano	2 000	Obec
Zvole	Zasítování stavebních pozemků pro výstavbu 13 RD ve Zvoli	Ano	13 000	Obec, dotace
Ždánice	Zainvestování parcel a vybudování inženýrských sítí pro novou výstavbu RD	Ano	3 000	Obec, dotace

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

V rámci priority Zlepšení kvality bydlení došlo v minulých letech v řadě obcí zejména k zasítování nových obecních pozemků určených k výstavbě rodinných domů. Současně byly také rekonstruovány jiné obecní budovy poskytující občanům obecní byty. Některé obce také vydaly svůj územní plán, případně ho aktualizovaly.

10.5.3 Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Podpora zkvalitnění terénní ošetrovatelské služby (Home Care) ve standardech ambulantní zdravotní péče
- Podpora věcné a územní provázanosti zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče, umožňující poskytování terénní komplexní péče o příslušnou klientelu
- Podpora a iniciace průběžného monitorování poptávky a potřeb po sociální péči
- Podpora programů rozvoje terénních sociálních služeb

Tabulka č. 28: Obecní záměry priority Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Stacionář	Ano	25 000	Město, ROP

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

Jediným cílem priority Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče bylo vybudování denního stacionáře v Bystřici nad Pernštejně. Tento stacionář byl slavnostně otevřen v roce 2014 a nese název Rosa.

10.6 Strategický cíl: Obnova venkova a péče o venkovskou krajinu

10.6.1 Priorita: Obnova a péče o veřejné prostranství a veřejnou infrastrukturu

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Vytvoření odpovídajících standardů a podpora rozvoje místní občanské vybavenosti
- Podpora aktivit obnovujících a oživujících rázovitost venkova, zejména jeho památek a tradic
- Podpora rozvoje místní občanské a sportovní vybavenosti a veřejných služeb, přednostně využívat stávajících nevyužitých objektů
- Podpora volnočasových aktivit a spolkové činnosti obyvatelstva
- Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

- Vybudování a obnova zařízení pro realizace kulturních, školských a volnočasových aktivit obyvatel

Tabulka č. 29: Obecní záměry priority Obnova a péče o veřejné prostranství a veřejnou infrastrukturu

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystrice n. P.	Revitalizace veřejných prostranství v centru	Ano	84 000	Město, ROP
	Revitalizace ul. Rácová	Ano	5 100	Město, OPŽP
	Rekonstrukce ZUŠ	Ano	25 000	Město, ROP, KV
	Revitalizace Hory	Ne - Odloženo	15 000	Město, ROP
	Zateplení základní školy, mateřských školek a hasičky	Ano - částečně	80 000	Město, OPŽP
	Revitalizace veřejného prostranství na S II	Ano	50 000	Město
Dolní Rožinka	Výměna oken u budovy ZŠ – 2. stupeň	Ano	5 000	Obec, SFŽP
	Zateplení budovy ZŠ – 1.stupeň a MŠ	Ano	4 000	Obec, SFŽP
Chlum-Korouhvice	Zlepšení vzhledu obce	Ne - odloženo	300	Obec, dotace
Koroužné	Oprava kulturních památek – kaple Nejsvětější Trojice ve Švařci	Ne - odloženo	1 000	Obec, KV, MK
Lísek	Oprava a údržba budov (okna, zateplení, krytina)	Ano – průběžně		Obec, dotace
	Úprava veřejného prostranství na návsi	Ano	300	Obec, dotace
Milasín	Úprava návsi	Ano	200	Obec
	Výstavba vodní nádrže a související výkup pozemků	Ne - odloženo	2 000	Obec, SFŽP
	Rekonstrukce místního rozhlasu	Ano	150	Obec
	Rekonstrukce požární nádrže	Ano	30	Obec
Písečné	Rekonstrukce budovy OÚ	Ano	2 000	Obec
Prosetín	Oprava návsi Prosetín	Ano	3 000	Obec, SZIF
	Vytvoření znaku obce	Ano	50	Obec
Rodkov	Úprava autobusových zastávek	Ano	250	Obec
	Rekonstrukce kabelové televize + internet	Ano	500	Obec
Rovečné	Oprava a rekonstrukce polyfunkčního domu	Ano - částečně	10 000	Obec, fond EU
	Rekonstrukce budovy č. 120	Ano	---	Obec
Rozsochy	Komplexní úpravy návsi	Ano	4 000	Obec
Sejřek	Oprava kapličky	Ano	250	Obec
Střítež	Výstavba požární nádrže	Ano	300	Obec
Sulkovec	Modernizace budovy OÚ	Ano – průběžně	150	Obec
Štěpánov n. S.	Přestavba bývalého objektu MŠ	Ano	14 000	Obec, dotace
Ubušín	Oprava návsi	Ano	300	Obec
Unčín	Úprava návsi	Ano	200	Obec
Velké Janovice	Oprava budovy OÚ	Ano – průběžně	1 000	Obec, KV, ministerstvo
Věchnov	Oprava 2 křížů a pomníku padlých	Ano – částečně	50	Obec
Ždánice	Dokončení výměny oken na budově OÚ a částečné zateplení budovy	Ano	350	Obec, POV
	Terénní a zahradnické úpravy návsi a okolí	Ano	250	Obec, POV

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

V rámci priority Obnova a péče o veřejné prostranství a veřejnou infrastrukturu došlo v řadě obcí k úpravě obecní zeleně a obecní návsi. Postupně také dochází k opravám a údržbě budov obecních úřadů, přestavují se bývalé budovy MŠ a škol za účelem jiného využití. Obce se tedy snaží na základně finančních možností průběžně udržovat jak obecní budovy, tak obecní prostranství.

10.6.2 Priorita: Podpora ekologických a krajinotvorných funkcí

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- Důsledná realizace protierozních a protipovodňových opatření v rámci komplexních pozemkových úprav
- Zpřístupnění krajiny podporou budování a údržby polních a lesních cest
- Podpora koncentrace úsilí a prostředků v realizaci programů péče o krajinu
- Podpora programů na zadržení vody v krajině a zlepšení jejího vodního režimu a zlepšování přirozených vlastností půd
- Podpora zvyšování přirozené biodiverzity lesních a lučních ekosystémů programem na obnovu melioračních a zpevňujících dřevin
- Revitalizace vodohospodářsky významných vodních toků a realizace regionálních i místních koncepcí protipovodňových opatření
- Podpora zvýšené péče v oblasti CHKO
- Vést obyvatelstvo k minimalizaci odpadu, ke třídění komunálního a průmyslového odpadu a jeho využití, které neškodí životnímu prostředí

Tabulka č. 30: Obecní záměry priority Podpora ekologických a krajinotvorných funkcí

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Revitalizace povodí Domanínského rybníka	Ano	33 700	Město, OPŽP
	Sběrný dvůr	Ano	6 000	Město, OPŽP
	Kompostárna	Ano	11 000	Město, OPŽP
	BUENO – udržitelné a environmentální nakládání s odpady	Ano	13 500	Město, OPŽP
Dolní Rožinka	Obnova sídelní zeleně	Ano	6 000	Obec, SFŽP
Chlum-Korouhvice	Vybudování sběrného dvoru odpadu	Ano	1 000	Obec, dotace
Písečné	Odbahnění rybníků	Ano	500	Obec, SFŽP
Prosetín	Suchý poldr	Ano	4 000	Obec
	Výstavba sběrných dvorů komunálního odpadu	Ano	1 000	Obec
Rovečné	Rekonstrukce a odtrubnění potoka	Ano	20 000	Obec, Lesy ČR
Sejřek	Výstavba rybníka m.č. Bor	Ano	2 500	Obec
Strachujov	Výstavba rybníku	Ano	---	Obec, KV
Strážek	Sběrný dvůr	Ano	800	Obec
Sulkovec	Obnova vodních ploch a zeleně	Ano	300	Obec, SFŽP
	Likvidace odpadu	Ano	150	Obec
Štěpánov n. S.	Oprava lesních cest	Ano	4 500	Obec, SZIF, POV
	Soustava jezírek	Ne	4 500	Obec, MŽP
Vír	Veřejná zeleň	Ano	---	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu 2009

Z priority Podpora ekologických a krajinotvorných funkcí se řadě obcí podařilo realizovat své projektové záměry, které se týkaly především obnovy vodních ploch a zeleně, dále budování sběrných dvorů na likvidaci odpadů a v Bystřici také zrealizování místní kompostárny a projektu BUENO zaměřeného na udržitelné a environmentální nakládání s odpady.

Do Programu rozvoje Mikroregionu Bystřicko z roku 2009 bylo do třech problémových okruhů zahrnuto celkem 167 akcí. Zcela zrealizováno bylo 105 akcí (63%) a částečně 40 akcí (24%). Naopak realizovat se nepodařilo 22 akcí (13).

Závěrem lze konstatovat, že splněním cca 2/3 plánovaných akcí, lze považovat naplnění plánu jako úspěšné. Většinu akcí, které se zrealizovat nepodařilo, si jednotlivé obce naplánovaly zrealizovat ve strategii nové.

11 SWOT ANALÝZA

Při zpracování SWOT analýzy je vycházeno z analýzy současného stavu Mikroregionu Bystřicko, která je uvedena v kapitolách 2 – 9.

11.1 Silné stránky

- existence profesionálně vedené kanceláře Mikroregionu → poradenství pro obce a společný postup při udržitelném rozvoji území,
- zkušenosti vedení Mikroregionu se získáváním financí z fondů EU,
- dobrá spolupráce se sousedním Mikroregionem Novoměstsko → společně založená MAS Zubří země,
- významné vodní zdroje,
- podnebí i příroda vhodné pro letní i zimní rekreaci,
- hustá a rovnoměrná síť cyklotras na území Mikroregionu,
- poloha Mikroregionu na dálkových cyklotrasách,
- vysoký počet obcí s dostatečným ubytovacím zařízením cestovního ruchu,
- množství jedinečných historických kulturních památek,
- velká část území má statut velkoplošného přírodního parku,
- kvalitní turistické značení a naučné stezky,
- venkovský charakter území vytváří vhodné zázemí např. pro rozvoj agroturistiky,
- ve většině obcí je rozvinutá spolková činnost, která se stará o kulturní a sportovní vyžití obyvatel,
- existence velice dobře vybaveného (materiálově i personálně) turistického informačního centra (TIC) v Bystřici n. P.,
- nízká zátěž intenzivní dopravou,
- stabilní síť mateřských a základních škol,
- scénicky hodnotná, atraktivní členitá kulturní krajina,
- z rekreačního hlediska výhodná poloha území v blízkosti brněnské aglomerace,
- budování nových podniků v průmyslové zóně – vznik nových pracovních míst (Cooper Standard),
- otevření Centra EDEN – zvýšení návštěvnosti z široké okolí, příležitost do budoucna.

11.2 Slabé stránky

- velmi nízká hustota zalidnění,
- rozdrobená sídelní struktura s vysokým podílem malých obcí,
- nedostatek financí v rozpočtech obcí,
- nepříznivá věková struktura obyvatel ve srovnání s ostatními mikroregiony okresu,
- nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel,
- díky demografickému úbytku dětí se snižuje počet mateřských a základních škol,
- nevyužité kapacity MŠ, ZŠ a škol s učebními obory,
- nevyhovující napojení na vyšší silniční síť (dálnici D1),
- špatná dopravní obslužnost malých obcí,
- špatný stav silniční sítě,
- nedořešená problematika čištění odpadních vod → nízký podíl obcí napojených na splaškovou kanalizaci a ČOV,
- dlouhodobě nejvyšší nezaměstnanost mezi mikroregiony okresu,

- nízká adaptabilita pracovní síly, hlavně bývalých zaměstnanců uranových dolů,
- nedostatečný počet nově vytvářených pracovních míst,
- krátká a nejistá zimní sezóna,
- nízká intenzita soukromého podnikání,
- nízké zastoupení progresivních výrobních odvětví na hospodářské základně,
- omezení hospodářských činností na části území v důsledku limitů pásem hygienické ochrany vod,
- krajina lokálně poznamenaná těžbou uranové rudy,
- blížící se ukončení těžby uranové rudy – masové propuštění horníků.

11.3 Příležitosti

- soustavné monitorování nevyužitých průmyslových a zemědělských objektů a areálů v regionu a jejich nabídnutí podnikatelské veřejnosti,
- přímé napojení na dálnici D1,
- nové rozpočtové určení daní pro obce,
- značný potenciál území pro rozvoj různých forem agroturistiky,
- tvorba turistických produktů a balíčků, které by zahrnovaly ucelené programy trávení volného času pro vybrané skupiny návštěvníků,
- turistické zpřístupnění dalších míst rozšířením sítě značených cest a cyklotras, včetně naučných a tematických cest,
- zvýšená poptávka po moderních produktech cestovního ruchu (venkovská turistika, ekologická turistika apod.), včetně doprovodných programů,
- podmínky pro další rozvoj turistiky a prodloužení doby pobytu návštěvníků vybudováním další infrastruktury cestovního ruchu,
- navázání zahraniční spolupráce,
- transformace stávajících málo využívaných oborů středních odborných škol (učilišť) v koordinaci s potřebami trhu práce,
- maximální využití stávajících dotačních programů ČR z fondů EU v období 2014 – 2020,
- díky existenci MAS Zubří země možnost získání prostředků z programu LEADER, od konce roku 2016 by měly být vyhlášeny první výzvy,
- jako důsledek současného porodního boomu v ČR dojde k růstu počtu obyvatel Mikroregionu přirozenou cestou,
- podpora tvorby nových pracovních příležitostí a využití všech stávajících nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,
- přilákání zahraničních investorů do připravené průmyslové zóny v Bystřici n. P. může významně zvýšit hospodářský potenciál Mikroregionu,
- využití komparativních výhod v oblasti pracovních nákladů pro získání zahraničních investorů,
- možnost dalšího pokračování těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky a s tím související zaměstnanost v Mikroregionu (nebo vybudování zásobníku zemního plynu),
- rozšíření výstavby ČOV v dalších obcích Mikroregionu,
- tříletý projekt SMO ČR Centra společných služeb – 2016 - 2019.

11.4 Hrozby

- změny v legislativě,
- byrokracie,

- informační vakuum → neschopnost šířit informace a implementovat přijatou strategii,
- pasivita potencionálních partnerů,
- politické změny a to zejména na postech starostů i ve složení rad a zastupitelstev,
- nerozvíjení spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v regionu a v okolí může zvýšit nežádoucí vnitřní konkurenci mezi nimi,
- nedostatečná podpora malého a středního podnikání jako vhodného zdroje pracovních míst,
- stále trvající špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání,
- zdivočení, zaplevelení krajiny zastavením její kultivace (nezájem o sečení luk),
- kvalita silniční sítě brání rozvoji podnikání v Mikroregionu,
- rozpad vozovek některých silnic III. třídy a jejich následné vyřazení ze silniční sítě,
- stále se zvyšující podíl starého obyvatelstva může vyvolat problémy v oblasti zdravotnictví a sociální péče a ve svém důsledku klást vyšší nároky na kapacity zařízení a poskytované služby,
- nerentabilita budování technické infrastruktury v rozdrobené sídelní struktuře může nadále snižovat atraktivitu malých obcí pro bydlení i podnikatelskou činnost,
- bez pokrytí území obcí schváleným územním plánem může být omezen další rozvoj Mikroregionu, především rozvoj podnikání a realizace veřejných staveb,
- pokračující nedostatek nově vytvářených pracovních míst s negativním vlivem na hospodářský rozvoj i sociální klima,
- postupný úbytek soukromě hospodařících rolníků vlivem špatné ekonomické situace a zhoršené věkové struktury,
- dlouhodobé vylidňování venkovských obcí a vůbec trvalý úbytek obyvatelstva,
- uchazeči s vyšším vzděláním budou i nadále nacházet práci spíše mimo Mikroregion,
- odchod kvalifikovaných pracovníků z venkova do měst, zejména za vyššími výdělky,
- periferní poloha a horší dopravní obslužnost Mikroregionu bude i nadále bránit rozvoji větších podnikatelských aktivit,
- ochranné zóny přírodního parku a oblasti kolem Vírské přehrady mohou představovat bariéry rozvoje ekonomické aktivity v území,
- opětovné znečištění ovzduší v obcích z důvodu návratu obyvatel k vytápění tuhými palivy,
- staré ekologické zátěže spojené s těžbou uranové rudy.

12 STRATEGICKÉ SMĚRY ROZVOJE MIKROREGIONU

12.1 Princip stanovení strategických směrů

Potřeby Mikroregionu se neustálým vývojem mění, je to výsledkem přirozených sociálních a ekonomických procesů na straně jedné a politické regulace na straně druhé. Cílem stanovení strategických směrů rozvoje Mikroregionu Bystřicko je formulovat takový souhrn opatření, jímž jednotliví aktéři v území mohou regulovat jeho vývoj žádoucím směrem.

Aktéry socioekonomického rozvoje Mikroregionu jsou všichni lidé a instituce, kteří zde žijí a působí, a to zejména samosprávy města Bystřice n. P. a dalších 38 obcí Mikroregionu, podnikatelské subjekty, orgány státní správy, neziskové organizace a všechny typy občanských sdružení. Mikroregion je také ovlivňován politickou situací ČR a v poslední době také čím dál více hlavně v souvislosti s možností čerpání financí z evropských fondů i EU. Místní aktéři mají však na rozvoj území největší vliv, protože zde žijí a s problémy a potřebami tohoto „svého“ území se setkávají každý den a mohou tak nejúčinněji regulovat směr rozvoje Mikroregionu (princip subsidiarity).

12.2 Rozvojové priority a bariéry obcí Mikroregionu

Jak je již zmíněno v předchozích kapitolách, je pro stanovení strategických směrů důležité identifikovat priority a bariéry jednotlivých obcí Mikroregionu s pořadím jejich naléhavosti. Rozvojové priority a bariéry tak představují spojené nádoby.

Tabulka č. 31: Rozvojové priority obcí Mikroregionu

Rozvojová priorita
Zachování ZŠ a MŠ v obci
Výstavba a rekonstrukce technické infrastruktury
Zvýšení počtu obyvatel obce
Výstavba domů, bytů
Zachování zdravotnických služeb
Výstavba ČOV
Zlepšení vzhledu obce
Zajištění odpovídající občanské vybavenosti
Likvidace komunálního odpadu
Dopravní obslužnost
Vytváření (zajištění) pracovních míst
Zvýšení a rozvoj cestovního ruchu
Zlepšení životního prostředí
Podpora podnikání
Zajištění míst v sociálních zařízeních pro seniory
Sport – výstavba hřišť
Oprava kulturních památek
Využívání dotačních možností 2014 - 2020
Opravy místních komunikací
Snížení náročnosti obecní agendy
Využití výzev MAS zubří země, o.p.s.
Opravy a rekonstrukce obecních budov

Zdroj: obce, znalost místních poměrů

Tabulka č. 32: Rozvojové bariéry obcí Mikroregionu

Rozvojová bariéra
Nedostatek financí
Nedostatek pracovních příležitostí
Vylidňování obce
Nedostatek pozemků pro výstavbu

Chybějící ČOV
Nedostatečná dopravní obslužnost
Nevyjasněné pozemkové vztahy
Stavební uzávěra
Nízká informovanost o určitých službách
Neustálé legislativní změny – náročná administrativa
Složité podmínky některých dotačních programů
Vysoká nezaměstnanost – odchod mladých a vzdělaných
Velká časová vytíženost neuvolněných starostů běžnou agendou
Nedostatek vody vlivem velkého sucha v posledních letech

Zdroj: obce, znalost místních poměrů

12.3 Stanovení rozvojové vize Mikroregionu

Pro Mikroregion Bystřicko byla stanovena následná rozvojová vize, tzn. stav, ve kterém by se měl Mikroregion v horizontu 7 – 10 let nacházet. Oblast Mikroregionu by se měla stát:

- *regionem vytvářejícím výborné zázemí pro trvalé bydlení v poklidném venkovském prostředí v přímé vazbě na atraktivní přírodní prostředí, zdravé životní prostředí, při kvalitní dostupnosti obchodu a služeb,*
- *regionem respektujícím tradice a stavějícím na zásadách trvale udržitelného rozvoje s maximální šetrností k životnímu prostředí,*
- *regionem, jehož ekonomika je založena na rozvoji malého a středního podnikání využívající vnitřní potenciál území,*
- *regionem, který díky atraktivnímu krajinnému rázu, zachovalému charakteru venkovských sídel a široké nabídce kulturně-historických památek, je vyhledávaným rekreačním územím a cílovou destinací pro turisty preferující tradiční i moderní formy cestovního ruchu,*
- *regionem, který poskytuje kvalitní služby starostům místních obcí, zajišťuje větší informovanost občanů zde žijících a regionem realizujícím projekty meziobecní spolupráce.*

12.4 Stanovené strategické směry

Vlastní stanovení strategických směrů je provedeno na základě analýzy území, která je uvedena v kapitolách 2 – 9. Dalším důležitým podkladem byla SWOT analýza (kap. 11), která vychází jednak z analýzy území a také ze znalostí jednotlivých obcí, kde si jednotlivé obce stanovily pro svoji obec problémové okruhy a také projektové záměry, které by chtěly v horizontu cca 4 let zrealizovat.

Vlastní návrh strategických směrů rozvoje Mikroregionu je koncipován do čtyř hlavních problémových oblastí, kterými by se obce měly zabývat a které mohou svými rozhodnutími ovlivňovat. K těmto čtyřem hlavním směrům byly dále přiřazeny strategické cíle, které se strategických směrů týkají a dále je rozpracovávají.

Následné kroky, které budou navrhovanou strategií realizovat, jsou závislé především na iniciativě představitelů veřejné správy v Mikroregionu. Za účinné spolupráce zainteresovaných subjektů (podnikatelská sféra, občanská iniciativa, státní instituce a další) je potřebné vytvořenou strategií začít postupně realizovat. Je rovněž žádoucí a nutné strategickou a programovou část pravidelně aktualizovat, především z hlediska zařazení nově připravených projektů, které budou kopírovat neustálý vývoj Mikroregionu. V posledních letech je také velmi důležité propojovat za společným zájmem více obcí a realizovat tak projekty meziobecní spolupráce, které často vedou k finančním úsporám pro jednotlivé obce, ale také zvyšují šanci na úspěch při podání žádosti a získávání dotací z různých operačních programů.

Nová strategie rozvoje Mikroregionu Bystřicko zahrnuje tyto tři strategické směry rozvoje včetně na ně navazujících strategických cílů a jednotlivých priorit:

1. Strategický směr: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.1. Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

1.1.A Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích

1.2. Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině

1.2.A Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích

1.2.B Priorita: Pořízení lesnické techniky

1.2.C Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

1.3. Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí

1.3.A Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků

1.3.B Priorita: Komunální odpad

1.3.C Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

2. Strategický směr: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA, OBECNÍ MAJETEK

2.1. Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

2.1.A Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

2.1.B Priorita: Rozvoj energetických sítí

2.1.C Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studie a územní plány

2.2. Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

2.2.A Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

2.2.B Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců

2.3. Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce

2.3.A Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

2.3.B Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

2.3.C Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení

3. Strategický směr: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS

3.1. Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání

3.1.A Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

3.1.B Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

3.1.C Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

3.2. Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol

3.2.A Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

4. Strategický směr: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY

4.1. Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě

4.1.A Priorita: Propagace místa

4.1.B Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

4.2. Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury

4.2.A Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

4.3. Strategický cíl: Obnova venkovských památek

4.3.A Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty

13 ROZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ ROZVOJE MIKROREGIONU

1. Strategický směr: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.1. Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

Hospodářský rozvoj představuje základní cíl většiny regionálních rozvojových strategií a programů, jemuž je třeba podříditi další opatření a od něhož je možné odvíjet ostatní cíle. Podpora rozvoje stávajících i potenciálních ekonomických aktivit při efektivním využití místních zdrojů vede k zajištění místní ekonomické prosperity, zaměstnanosti a odpovídající kupní síle obyvatel. V případě Mikroregionu Bystřicko, které je charakteristické nízkou intenzitou soukromého podnikání, vysokou nezaměstnaností a nedostatečnou tvorbou nových pracovních míst, je směřování aktivit na podporu místní ekonomické základny zvláště důležité a neustále aktuální. Hlavní iniciativa a zodpovědnost za ekonomický rozvoj Mikroregionu je v rukou podnikatelské sféry a možnosti místních samospráv usměrňovat tento vývoj jsou zde omezenější než v jiných sférách, přesto je však zastoupení místní veřejné správy nezastupitelné. Vláda České republiky v roce 2013 schválila Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020, ve které jsou vymezeny hospodářsky problémové regiony. Tyto regiony jsou charakterizovány především nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti, nízkou životní úrovní, nízkým stupněm ekonomické výkonnosti, nízkým průměrným příjmem obyvatel a nepříznivým demografickým vývojem. Mezi tyto regiony bylo zařazeno ORP Bystřice nad Pernštejnem (kopíruje území Mikroregionu). Tento fakt pouze potvrzuje zaostalost oproti jiným částem České republiky.

1.1.A. Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích

Základním cílem podpory podnikání v Mikroregionu Bystřicko je vyšší využití vnitřního potenciálu území, tedy pracovních sil a ostatních místních zdrojů a předpokladů vedoucích ke zvýšení místní přidané hodnoty a snížení závislosti místního trhu práce na vzdálenějších pracovních centrech. Pro další rozvoj území Mikroregionu je pokrytí širokým spektrem podniků a provozoven velice důležité. Je to dáno jednak roztroušenou sídelní strukturou území a především odlehlostí Mikroregionu vzhledem k hlavním dopravním tahům a z toho plynoucí ztížené dostupnosti, která v porovnání s jinými územními celky významně snižuje investiční atraktivitu území pro velké investory. Vedle podpory existujících podnikatelů je nutné vytvářet podmínky příznivé pro vznik nových podnikatelských subjektů ve většině obcí Mikroregionu. Je potřeba klást důraz na připravenost ploch pro podnikatelské využití ve venkovských obcích. Každá populačně větší obec (cca 500 obyvatel) by měla mít ve svém územním plánu vyčleněny pozemky určené pro potencionální podnikatele a investory. Bohužel i tato připravenost není zárukou úspěchu a je velice těžké do odlehlých vesnic Mikroregionu podnikatele přilákat. Náročné je to zejména vzhledem k neexistenci napojení našeho regionu na dálnici D1.

Opatření naplňující prioritu:

- příprava nových lokalit určených pro podnikatelské využití, včetně výkupu a zcelování vhodných pozemků
- vybudování inženýrských sítí k okrajům těchto pozemků
- evidence opuštěných a nevyužívaných objektů (tzv. brownfields) a jejich nabídka potencionálním investorům
- podpora formou dotace stavebních nákladů na rekonstrukce komerčně využitelných budov ve vlastnictví obce
- rozvoj služeb pro podnikatele, podpora vzdělávacích a poradenských aktivit pro podnikatele

- podpora pilotních podnikatelských projektů podniků využívajících místních zdrojů a surovin
- zlepšení informovanosti o celostátních i regionálních programech případně programech EU, které podporují podnikání
- rozvoj spolupráce mezi podnikatelskými subjekty a subjekty veřejné správy
- podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje
- zajistit vznik nových pracovních míst a rozvoj stávajících podporou drobných forem podnikání při zachování různorodosti venkovské ekonomiky
- podpora regionální produkce a nových pracovních míst

Tabulka č. 33: Obecní záměry priority Podpora malého a středního podnikání v obcích

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Vytváření pracovních míst v rámci VPP	2016-2022	800	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.2. Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině

Území Mikroregionu Bystřicko má výborné přírodní podmínky, které budou v budoucnu lákadlem právě této lokality. Šetrné hospodaření v této lokalitě následně povede k trvalému udržení stavu krajiny a k jejímu zachování i pro generace budoucí. Nejde jenom o lesní porosty, ale také o vodní zdroje a další přírodní atraktivitu. Naše území je však výrazně zemědělsky zaměřené. V priméru (zemědělství, lesnictví, rybolov) je zaměstnáno přes téměř 14 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Je to dáno právě přírodními podmínkami a charakterem osídlení. Podíl obyvatelstva zaměstnaných v sekundéru (průmysl, stavebnictví) je nižší než v okrese Žďár nad Sázavou, ale výrazně vyšší oproti České republice. Je to dáno především existencí uranových dolů a poměrně rozvinutou průmyslovou výrobou. Princip šetrného hospodaření v krajině je však potřeba uplatňovat ve všech odvětvích. I u nás tedy v posledních letech dochází k velkému rozvoji biopodniků a bioprodukce.

1.2.A. Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích

V Mikroregionu by měla být podporována především výsadba původních porostů a také obnova vodních režimů v lesích, které byly z důvodu nesprávného hospodaření poničeny nebo úplně zničeny. První místo mezi rozvojovými prioritami z lesního hospodářství zaujímají investice do lesnické infrastruktury a do hmotného majetku - lesní cesty, vodohospodářské objekty, související stavby atd. Na dalších místech jsou neméně důležitá opatření zaměřená na plnění ekologických funkcí lesa. Mezi hlavní priority v této oblasti patří podpora schopnosti krajiny zadržovat vodu a prevence poškozování lesů černou a vysokou zvěří.

Opatření naplňující prioritu:

- vzdělávací činnost majitelů lesů o hospodaření v lesích (aktuálnost)
- motivace k šetrnému hospodaření
- obnova původních porostů a zalesňování vytěžených porostů
- investice do lesnické infrastruktury na podporu obnovy lesních cest, vodohospodářských objektů
- zavádění opatření pro podporu schopnosti krajiny zadržovat vodu
- preventivní opatření proti poškozování lesů

Tabulka č. 34: Obecní záměry priority Podpora udržitelného hospodaření v lesích

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Obnova původních porostů lesa	2016-2022	220	Obec
Lesní společenství obcí Karasín	Úprava vodního režimu v lese Jilmová		1 500	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.2.B Priorita: Pořízení lesnické techniky

Za podobně důležité pro konkurenceschopnost oboru jsou považovány také investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů a jejich uvádění na trh.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů
- modernizace lesní techniky
- hospodárné a šetrné nakládání s lesními porosty

Tabulka č. 35: Obecní záměry priority Pořízení lesní techniky

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Modernizace lesní techniky	2018	1500	Obec
Strážek	Nákup lesní techniky	2017	200	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.2.C Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

K důležitým opatřením patří také ta zaměřená na plnění ekologických funkcí lesa. Mezi hlavní priority v této oblasti patří podpora schopnosti krajiny zadržovat vodu a prevence poškozování lesů černou a vysokou zvěří. Obnova poškozených lesů, odolnost a ekologická hodnota lesních ekosystémů. Ekologická stabilita je schopnost ekologických systémů (ekosystémů resp. krajiny) autoregulačními procesy odolávat rušivým přírodním a antropogenním vlivům a po jejich odeznění se vracet do výchozího stavu. Systém ekologické stability je složen ze tří segmentů: porosty dřevin, bezlesé segmenty s trvalým drnovým krytem a polní kultury. Krajina bude tím stabilnější, čím více prvků první kategorie bude obsahovat.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do zalesňování vytěžených lesních porostů
- podpora investic vedoucích k ekologické stabilitě krajiny – výsadba a obnova lesních porostů, obhospodařování luk, šetrné a biologické zemědělství
- opatření vedoucí k zachování ekosystémů v krajině
- zavádění protipovodňových opatření a opatření na podporu stabilizačních úprav v krajině

Tabulka č. 36: Obecní záměry priority Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Písečné	Ochrana životního prostředí, výsadba zeleně	2014-2020	200	Obec
Prosetín	Realizace biokoridorů a biocenter	2016-2022	2 000	Obec
	Oprava lesních cest	2018-2022	10 000	Obec
Rozsochy	Protipovodňová opatření	2020	3 000	Obec
Lesy obce Blažkov	Investice do lesnické infrastruktury a do hmotného majetku – lesní cesty, vodohospodářské objekty, související stavby atd.		750	
Bystřice n. P.	Suchý poldr Kozlov	2018	3 000	Obec
	Suchý poldr Rovné	2017	5 000	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3. Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí

Území Mikroregionu je charakteristické rovnováhou mezi přírodním a kulturním prostředím s výraznými přírodně-kulturními prvky. Území se vyznačuje vysokou kvalitou přírodního prostředí, tak i znaky krajinného rázu, kam řadíme horizontální a vertikální členitost terénu, pestrost krajinných formací a citlivé umístění antropogenních prvků krajiny. Území má velmi vysokou estetickou a přírodní hodnotu vytvářející celkový krajinný ráz a to z pohledu nejen přírodní, ale i kulturní a historické stránky. Celkovou hodnotu území dokládá nejen vyhlášení našeho regionu v roce 2010 za Excelentní evropskou destinaci (výhra v soutěži EDEN – ocenění European Destinations of Excellence), ale i množství vyhlášených přírodních památek, národních přírodních památek a oblastí NATURA 2000.

1.3.A Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků

Voda a četné vodní zdroje jsou charakteristickým rysem našeho území. U obce Vír se nachází vodní dílo Vír, které je zásobárnou pitné vody pro okolní obce a pro část města Brna. V území se nachází i velké množství rybníků, které slouží k chovu ryb a zastávají retenční funkci. Kvalita a čistota vod je na velmi dobré úrovni, jelikož v území nevidujeme žádný zdroj znečištění. Potenciální ohrožení vodních zdrojů představuje splach chemických látek a hnojiv ze zemědělských pozemků případně malé lokální zdroje znečištění (průmyslový podnik, zemědělské družstvo).

Opatření naplňující prioritu:

- podpora odbahnování a revitalizace místních rybníků
- investice do budování vodních nádrží a nádrží na zadržování vody
- zavádění opatření podporujících hospodárné využívání vodních zdrojů
- podpora budování nových uměle vytvářených vodních zdrojů

Tabulka č. 37: Obecní záměry priority Odbahnění a revitalizace rybníků

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Věchnov	Odbahnění horního rybníku	2020	5 000	Obec
Věžná	Odbahnění obecního rybníku	2020	2 000	Obec
Prosetín	Odbahnění a revitalizace rybníka v Prosetíně	2018-2022	500	Obec
Dolní Rožínka	Obnova retenční nádrže Jivina	2017	2 000	Obec
Dolní Rožínka	Odbahnění návesních rybníků	2017	500	Obec
Ždánice	Odbahnění rybníku na návsi	2018	500	Obec
Ujčov	Odbahnění Lískoveckého rybníku	2018	1 250	Obec
Rožná	Odbahnění rybníka Křižník	2017	500	Obec

Strážek	Odbahnění rybníka Jemnice	2015-2016	5 000	Obec
Strážek	Odbahnění rybníka Moravecké Janovice	2015-2016	5 000	Obec
Střítež	Oprava hráze obecního rybníku a jeho odbahnění	2017	350	Obec
Zvole	Odbahnění rybníku na Olešínkách	2018-2019	800	Obec
Zvole	Odbahnění obecního rybníku ve Zvoli	2018-2020	500	Obec
Milasín	Výstavba vodní nádrže	2018-2020	2 000	
Velké Janovice	Rekonstrukce rybníka	2015-2020	3 500	Obec
Písečné	Revitalizace obecního rybníka a hráze	2014	800	
Bystřice nad Pernštejnem	Vybudování rybníku smrčina v Domaníně	2017	4 000	Obec
Blažkov	Retenční nádrž Blažkov	2017-2018	2 000	
Lesní společenství obcí Karasín	Retenční nádrž Jilmová			

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3.B. Priorita: Komunální odpad

V rámci ORP Bystřice nad Pernštejnem je v každé obci svoz komunálního odpadu prováděn firmou TS města a.s. Systém svozu odpadu je stabilizovaný. Poplatky vybírané od občanů jsou stanoveny na základě nákladů obce na nakládání s odpady a vybírají se ve většině případů na občana. Pouze v obci Rozsochy funguje systém, vybírání poplatku za vyvezenou nádobu. Všechny obce si řeší odpadové hospodářství individuálně místní samosprávou. Systém svozu komunálního odpadu funguje poměrně dobře. Třídění odpadu je v území prováděno formou separačních nádob a žlutých plastových pytlů (komodita plast). Třídění probíhá ve všech obcích ORP, rozmístění nádob je ale v některých obcích nedostatečné. Převážně však platí, že je třídění podpořeno dostatečnou sběrnou sítí kontejnerů na plast, bílé sklo, barevné sklo, biologicky rozložitelný odpad, textil, kartony, elektroodpad a v menší míře jsou obce vybaveny také kontejnery na textil.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování nových sběrných míst na třídění odpadů v obcích
- zavádění opatření zajišťujících efektivnější třídění, sběr a celkové nakládání s odpady
- investice do zpracování biologicky rozložitelného odpadu v obcích
- zavádění domácích kompostáren a podpora osvěty z oblasti odpadového hospodářství

Tabulka č. 38: Obecní záměry priority Komunální odpad

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Chlum-Korouhvice	Vybudování sběrného místa na odpad	2014-2017	500	Obec
Střítež	Vybudování sběrného místa na tříděný odpad	2017-2020	150	Obec
Štěpánov n. S.	Zkvalitnění systému sběru, třídění a nakládání s odpady	2017-2019	2 500	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3.C. Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

Mezi významné prvky, které se podílí na celkovém utváření krajiny a na zachování přirozeného životního prostředí patří nejen péče o extravilán obcí, ale také o jejich intravilán a zejména tedy péče o veřejná

prostranství v obcích a městech. Prioritou je udržovat tato prostranství upravená, s co největším podílem zeleně a přirozených přírodních prvků. Důležité je také zachování a udržování obecních sadů. To vše vede ke zdravějšímu klimatu našich sídel a tím i ke zdravějšímu životnímu stylu místních obyvatel. Předešlým však dochází k zachování přirozeného životního prostředí a k ekologické stabilitě sídel.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do úpravy veřejné zeleně a veřejných prostranství
- revitalizace obecní zeleně a zachování sadových úprav v majetku obcí
- investice do budování obecních parků
- zachování ekologické stability sídel

Tabulka č. 39: Obecní záměry priority Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Chlum - Kourouhvice	Úprava návsi	2018	250	
Unčín	Oprava hřbitova, úprava zeleně	2018	300	
Rozsochy	Komplexní úpravy návsi	2016	6 000	
Strážek	Rekonstrukce náměstí	2017-2018	2 000	
Strážek	Oprava autobusové zastávky	2018	450	
Vír	Úprava prostoru na Vesné	2014	50	
Horní Rožínka	Úprava veřejných prostranství	2014-2015	500	
Ždánice	Úprava veřejných prostranství	2017	400	
Bystřice nad Pernštejnem	Rozšíření hřbitova ve Vítochově	2020	10 000	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace a sadové úpravy v okolí památkově chráněné školy	2014-2020	1 500	
Rožná	Výsadba zeleně v Josefově	2017-2020	100	
Býšovec	Revitalizace obecní zeleně	2019	250	
Milasín	Výsadba zeleně	2014-2020	100	
Štěpánov nad Svratkou	Revitalizace veřejné zeleně	2017	1 000	
Bohuňov	Vybudování odpočinkové zóny v místní části Janovičky	2014	55	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2. Strategický směr: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA A OBECNÍ MAJETEK

2.1. Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

Zajištění adekvátního napojení obcí na technickou infrastrukturu je jedním z nejdůležitějších předpokladů pro jejich další rozvoj a na úrovni obecních samospráv je jedním z nejčastěji zmiňovaných témat, nedostatečný či nekvalitní stav energetických či vodohospodářských sítí může být ve svém důsledku bariérou a brzdou podnikatelských i jiných aktivit, zvláště pokud se jedná o území s nepříliš příznivou dopravní polohou, jako je tomu v případě Mikroregionu Bystřicko. Standardní vybavenost obcí infrastrukturou je potřeba brát jako realitu a samozřejmost, bez které není možno území dále rozvíjet. V současné době se pozornost obcí soustřeďuje spíše na vybudování kanalizací a ČOV, protože napojení obcí na elektrickou energii je dostatečné. Významným limitujícím faktorem jsou finanční prostředky, protože stavby hlavně vodohospodářské infrastruktury výrazně převyšují možnosti obcí a proto je jejich realizace

bez podpory dalších subjektů nemožná. Dalším limitujícím faktorem těchto staveb je rozdrobenost a malá velikost jednotlivých obcí, v této souvislosti se jeví jako zásadní otázka, zda je vůbec účelné budovat v obci s 50 obyvateli kanalizaci a ČOV.

2.1.A. Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

V oblasti zásobování vodou je prioritou zajištění adekvátních dodávek kvalitní pitné vody co největšímu počtu obyvatel Mikroregionu. V tomto směru je situace uspokojivá, pokud jsou obce připojeny k vodovodní síti. Poté se již jen zaměřují na údržbu a rekonstrukce stávajících vodovodních sítí. V oblasti odkanalizování a čištění odpadních vod by se mělo jednat kromě udržení současné úrovně o postupnou obnovu a rekonstrukci stávajících kanalizačních a čistírenských systémů a především o rozšíření počtu nových obcí připojených na ČOV. Zásobování území pitnou vodou a provozování vodovodů má na starosti Vodárenská akciová společnost, a.s., divize Žďár nad Sázavou. Hlavním zdrojem pitné vody je vodárenská nádrž Vír, která zásobuje skupinový vodovod pro oblast Bystřice nad Pernštejnem a Dolní Rožínky.

Opatření naplňující prioritu:

- rekonstrukce, rozšiřování, zkvalitňování a modernizace vodovodní sítě,
- řešení problematiky čištění odpadních vod vybudováním kanalizací a ČOV
- zvyšování počtu obcí, které mají vybudovanou kanalizační síť a ČOV, za účelem hospodárného využívání odpadních a dešťových vod
- účelné a hospodárné využívání vodních zdrojů, budování vodovodů v obcích a usnadňování místním občanům napojení se na obecní vodovody

Tabulka č. 40: Obecní záměry priority Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rozsochy	Dokončení kanalizace	2020	32 262	
Rozsochy	Rekonstrukce vodovodního řádu 2-3 v Rozsochách	2016	1 500	
Bukov	Oprava a rozšíření kanalizace – 2.etapa + biologická ČOV			
Bukov	Oprava vodovodu – 2.etapa (ve spolupráci se SVK)	2018-2019	400	
Ujčov	Napojení vrtu na veřejný vodovod	2017	670	
Chlum - Kourouvice	Rekonstrukce, zprovoznění veřejné studny	2017	150	
Prosetín	Výstavba ČOV Prosetín	2018-2022	15 000	
Prosetín	Rekonstrukce obecního vodovodu	2018-2022	10 000	
Sejřek	Kanalizace	2017	17 000	
Věchnov	Kanalizace	2016-2017	32 500	
Lísek	Kanalizace, ČOV	2020	35 000	
Milasín	Kanalizace, ČOV	2020-2022	5 000	
Střítež	Oprava a rozšíření kanalizace	2014-2020	3 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rozšíření kanalizační a vodovodní sítě	2017-2020	10 000	
Bukov	Oprava kanalizace	2014-2016	3 000	
Rodkov	Oprava kanalizace	2016	450	
Bukov	Oprava vodovodu	2014-2016	2 000	
Velké Janovice	Oprava vodovodu	2014-2015	700	
Lísek	Posílení zdrojů pitné vody	2014	800	

Lísek	Posilový zdroj pro vodovod Lísek	2014	7 000	
Bohuňov	Projekt pro realizaci řešení odkanalizování obce	2017-2018	200	
Prosetín	Rekonstrukce a výstavba dešťové kanalizace	2016-2022	15 000	
Věstín	Rekonstrukce vodovodního řádu Bolešín	2019	5 000	
Zvole, m.č. Olešínky	Dobudování části splaškové kanalizace na Olešínkách	2018-2022	2 000	
Zvole, m.č. Branišov	Splašková kanalizace v Branišově	2018-2022	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace vodovodů a kanalizací	průběžně	50 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rozšíření kapacity ČOV; vývoz jímk	2014	500	
Koroužné	Řešení likvidace tekutých domovních odpadů v Koroužném, včetně ČOV	2018-2020	20 000	
Ždánice	Veřejná kanalizace	2020		
Ždánice	Veřejná kanalizace	2020		
Dalečín	Vodní zdroj	2014	1 000	
Sejřek	Vodovod	2016-2017	17 000	
Koroužné	Vodovod Koroužné	2014-2015	4 600	
Strážek	Dokončení vodovodních řádů	2017-2018	7 000	
Rožná	Výstavba ČOV ve Zlatkově	2018	10 000	
Ujčov	Výstavba kanalizace a ČOV v Ujčově	2019	50 000	
Strážek	Výstavba kanalizace a ČOV ve Strážku	2014-2015	65 000	
Nyklovice	Oprava kanalizace a dokončení chodníků podél silnice II/375	2016	500	
Písečné	Výstavba infrastruktury – kanalizační síť odpadní a povrchové vody, výstavba ČOV, komunikace, chodníky	2015-2020	15 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.1.B. Priorita: Rozvoj energetických sítí

Většina obcí Mikroregionu využívá jako energetické médium zemní plyn. Plynofikace těchto obcí byla jednou z priorit předchozích programových období. V současné době se pozornost zaměřuje spíše na modernizaci elektrických sítí. Jedním z důvodů, proč ještě některé obce nemají plynofikaci a nestojí o ni, je mimo finančních důvodů také nezájem občanů z důvodu neustálého zdražování plynu a z toho plynoucí návrat obyvatel k vytápění tuhými palivy, což má ovšem negativní dopad na životní prostředí.

Opatření naplňující prioritu:

- dle možností provést plynofikaci zbývajících obcí Mikroregionu,
- v oblastech s omezenou možností zavedení plynu uvažovat o alternativních energetických zdrojích,
- výroba elektrické energie z alternativních zdrojů
- obnova a údržba stávajících rozvodů elektrické sítě v obcích

Tabulka č. 41: Obecní záměry priority Rozvoj energetických sítí

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Býšovec	Rekonstrukce elektrických rozvodů Býšovec	2017	300	Obec
	Rekonstrukce elektrických rozvodů Smrček	2018	300	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.1.C. Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů

Základem jsou pro všechny tyto aktivity investice do kvality územního a rozvojového plánování a vznik dokumentů typu strategické plány obcí a mikroregionů, územní plány, regulační plány a studie apod. Bezesporně důležitou součástí tohoto bodu je také vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu. Sem patří investiční akce jako zasítování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, obecní byty, snižování energetické náročnosti obytných budov apod. Důvodem je samozřejmě lokalita, kde tyto aktivity vznikají a to především v obcích, kde převažuje zástavba rodinných domů. I větší obce a města investují do vzniku nových obytných zón pro rodinné domy a výstavbu bytových domů ve větší míře nerealizují. Je to dáno i poptávkou od občanů, kteří dávají přednost bydlení ve vlastním rodinném domě před bydlením v bytovém domě – často nájemním.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do budování nových inženýrských sítí pro rodinné domy
- podpora výkupu pozemků a vhodné územní plánování výstavby rodinných domů
- vytváření dokumentů územního a rozvojového plánování

Tabulka č. 42: Obecní záměry priority Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Blažkov	Inženýrské sítě pro výstavbu RD	2017-2020	6 000	
Rožná	Inženýrské sítě pro výstavbu RD	2017	10 000	
Písečné	Podpora občanské výstavby	2014-2020	2 000	
Rozsochy	Plocha pro bydlení Albrechtice – Lokalita P4	2019	9 000	
Blažkov	Projektová dokumentace na zasítování plochy pro výstavbu RD	2015-2016		
Bukov	Příprava lokality pro výstavbu RD	2017	8 000	
Prosetín	Rozvojová plocha pro bydlení B1 v Prosetíně	2014-2018	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Zasítování pozemků Rovinky	2017	40 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Zasítování pozemků v Domaníně	2020	50 000	
Bohuňov	Výkup pozemků	2014-2016	120	
Dolní Rožinka	Vykoupení pozemků a zasítování	2020	800	
Bohuňov	Výkup pozemků	2016-2018	150	
Písečné	Výkup stavebních parcel-pozemků	2017-2020	1 200	
Písečné	Výbudování inženýrských sítí nově vykoupených stavebních parcel	2018-2020	10 000	
Milasín	Územní plán	2014	200	
Prosetín	Územní plán obce	2018-2022	300	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.2. Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

Rozvoj podnikatelských aktivit přinesl prudký nárůst výkonů především automobilové dopravy a s tím související zvýšení počtu vozidel. Otevřením hranic došlo k obnovení vazeb se sousedními zeměmi a také ke zvýšení objemu tranzitní dopravy. Všechny tyto změny musela absorbovat dopravní soustava, která byla v době vzniku orientovaná a dimenzovaná na jiné parametry a neodpovídá dnešním nárokům. Nárůst intenzity zatížení silniční sítě je sice zřetelně diferencován podle kategorie komunikace, avšak v důsledku

nedostatku finančních prostředků a navíc vzhledem ke snaze jejich soustředování především na celostátně významné akce, tak ostatní nepreferovaná síť znatelně chátrá. V kombinaci se skutečností, že mnohá území jsou hospodářsky slabá (což je i případ Mikroregionu Bystřicko) a neatraktivní pro podnikání, pak zhoršování kvality dopravní sítě dále zhoršuje podmínky pro další rozvoj. Žádoucí je především napojení obcí Mikroregionu na vyšší silniční síť (silnice I/19, dálnice D1) a z toho vyplývající zkvalitnění podnikatelského prostředí a umožnění efektivní mobility pracovních sil, dojížděky do škol a za službami. Napojení území na dálniční síť není v současnosti přímé a je zprostředkované pomocí silnic II. třídy. Zlepšení dopravní obslužnosti území se očekává od plánované realizace „severojižního“ koridoru. Jedná se o silnici, která by měla spojit Velké Meziříčí a Bystřici nad Pernštejnem. Projekt by měl výrazně zlepšit přístup území k celorepublikové silniční síti. Projekt je bohužel z důvodu nedostatku finančních prostředků odložen na neurčito.

2.2.A. Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Ve finančních možnostech většiny obcí není přispívat na rekonstrukce a opravy silnic II. a III. tříd, a proto se jejich úsilí soustředí na místní komunikace. Zkvalitnění místních komunikací a jejich napojení na blízké komunikace vyššího řádu jsou nutnou podmínkou pro další rozvoj obcí a celého Mikroregionu. Především potencionální podnikatele bude zajímat technický stav a kvalita místních komunikací jako spojnic s okolním územím a bude to jedna z podmínek jejich případných aktivit v území, o důležitosti komunikací pro místní obyvatele nemluvě.

Opatření naplňující prioritu:

- napojení místních komunikací na komunikace vyšších řádů
- výstavba či zkvalitnění místních komunikací
- rekonstrukce a výstavba místních chodníků a cest
- zkvalitnění místní infrastruktury především ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích
- zvyšování počtu míst vhodných k parkování osobních automobilů

Tabulka č. 43: Obecní záměry priority Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Dostavba komunikace Starý Dvůr	2020	15 000	
Blažkov	Opravy místních komunikací Dolní Rozsídka	2017-2021	500	
Blažkov	Novostavba místní komunikace Blažkov	2019-2022	2 000	
Bukov	Oprava místních komunikací	2018-2019	3 000	
Rovečné	Oprava místních komunikací	2017		
Rožná	Oprava místní komunikace	2017-2020	1 000	
Ujčov	Oprava místní komunikace	2017-2019	1 950	
Unčín	Oprava místních komunikací	Průběžně	500	
Ždánice	Oprava místních komunikací	2017	800	
Ubušín	Infrastruktura – komunikace	2017	400	
Bohuňov	Oprava povrchu části místní komunikace - Janovičky	2017	160	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace a chodník Luční	2014	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace k parkovišti na ul. Zahradní od silnice I/19	2016	8 000	

Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. Příční	2017	5 000	
Milasín	Obnova místních komunikací	2014-2020	2 000	
Prosetín	Oprava a výstavba místních komunikací	2016-2022	10 000	
Radkov	Oprava komunikace "K Vršku"	2014	2 000	
Radkov	Oprava komunikace "V Lipkách"	2014	500	
Dalečín	Oprava komunikací	Průběžně	1 000	
Strážek	Oprava komunikací	2014-2015	15 000	
Lísek	Oprava míst. komunikací	2014-2016	5 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Bolešín - Koroúžné	2014	2 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Věstínek - Bolešín	2015	4 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Věstínek - Rovečné	2016	1 000	
Býšovec	Oprava místních komunikací	2016	600	
Dolní Rožinka	Oprava místních komunikací	2016-2018	2 000	
Chlum-Korouhvice	Oprava místních komunikací	2014-2017	600	
Rodkov	Oprava místních komunikací	2015	300	
Strachujov	Oprava místních komunikací	2014	420	
Sulkovec	Oprava obecní komunikace	2018-2019	2 000	
Strachujov	Oprava místní komunikace	2017	500	
Střítež	Oprava místních komunikací	2013-2020	2 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rekonstrukce a oprava místních komunikací včetně mostů	2016-2020	5 000	
Věchnov	Oprava místních komunikací po výstavbě kanalizace	2017	2 000	
Zvole, m.č. Branišov	Účelová komunikace v Branišově	2017	300	
Zvole, m.č. Olešínky	Oprava povrchu místní komunikace „Olešínky – Western Šiklův Mlýn“	2017-2020	1 000	
Zvole a m.č. Branišov, Olešínky	Opravy místních komunikací	2017-2020	1 500	
Dolní Rožinka	Oprava příjezdové silnice k budově ZŠ	2014	800	
Bukov	Oprava státní silnice	2014-2016	5 000	
Věžná	Opravy místních komunikací	2014-2020	2 000	
Vír	Opravy místních komunikací	2014	600	
Blažkov	Opravy místních komunikací Blažkov, Dolní Rozsíčka	2014	200	
Prosetín	Přemístění vjezdu do areálu Zem. Společnosti Prosetín	2016-2022	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba komunikace Lužánky	2020	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Most a přístup Beranka	2019	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Val u silnice I/19	2018	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Hornická	2020	30 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Vířská	2020	35 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Hornická – ul. Spojovací	2018	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Nádražní – ul. Jívová	2018	7 000	

Bystřice nad Pernštejnem	Podjezd silnice I/19 Domanínek – Na Pile	2016	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkovací dům Rovinky	2020	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště u hřbitova – komplet včetně opravy hřbitovní zdi a chodníku	2016	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán – u kotelny	2017	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán - zastávka	2017	2 000	
Dolní Rožínka	Parkoviště sídliště	2018	800	
Zvole, m.č. Olešínky	Odstavná plocha před MŠ v Olešínkách	2016-2017	300	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.2.B. Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců

Se zvyšováním bezpečnosti chodců a místních občanů velmi úzce souvisí, jak již bylo řečeno výše, projekty obnovy místních komunikací, což jsou zpravidla průběžné, opakující se investice. Díky velké finanční náročnosti oprav a omezeným možnostem obcí jsou místní silnice v regionu dlouhodobě pod investované. Projekty oprav veřejných prostranství a investic do chodníků pak často navazující i na budování kanalizace. Prioritou je nově budovat chodníky v místech, kde dosud nejsou, udržovat v dobrém stavu stávající chodníky a také zajistit dobrou světelnost podél komunikací, zejména v místech, kde dochází k častému přecházení vozovky.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování nových chodníků a údržba starých chodníků
- investice do budování bezpečných přechodů pro chodce
- udržování vhodných světelných podmínek pro bezpečný pohyb podél komunikací
- zvyšování informovanosti občanů o bezpečnosti a aktuálních povinnostech chodců

Tabulka č. 44: Obecní záměry priority Zvýšení bezpečnosti chodců

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Unčín	Oprava chodníků			
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsíčka	2017-2018	200	
Bohuňov	Vybudování části nového chodníku v centru obce	2018	180	
Štěpánov nad Svratkou	Budování chodníků pro chodce – zvýšení bezpečnosti chodců	2014-2015	3 000	
Dolní Rožínka	Výstavba chodníku ulice k Lomu	2017	600	
Dolní Rožínka	Výstavba chodníku ulice k Blažkovu	2020	1 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník a silnice K Domanínku	2016	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Kameník – etapa C	2017	8 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Lesoňovice	2017	13 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Hornická	2015	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Pod Horou	2020	15 000	
Bukov	Oprava chodníků	2014-2016	2 000	

Rožná	Rekonstrukce chodníku ve Zlatkově	2017	800	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace chodníků a parkovišť sídliště I	2016	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace chodníků, parkovišť a veřejných prostranství sídliště II	2016	55 000	
Unčín	Oprava chodníků (bezpečnost chodců)	2017-2018	1 000	
Nyklovice	Výbudování chodníku k místnímu hřbitovu	2017-2018	1 000	
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsíčka	2015	200	
Bystřice nad Pernštejnem	Přechod přes koleje	2015	2 000	
Zvole	Zbudování chodníků pro chodce od Has. Zbojnice k OS 13 RD ve Zvoli	2017	1 000	
Zvole	Obnovení přechodu pro chodce před ZŠ	2017-2018	300	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3. Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce

Z hlediska naplnění tohoto strategického cíle představují nejdůležitější bod investice do energetických úspor a uživatelského standardu budov jako je zateplování, výměna oken a dveří, instalace ekologických zdrojů vytápění, celková modernizace interiérů budov a jejich vybavení v souladu se současnými standardy a potřebami atd. V řadě větších obcí se tento cíl daří naplňovat, ale menší obce vzhledem k nedostatečnému množství financí jsou odkázány na postupné rekonstruování obecních budov a odkládání určitých oprav na další roky. Důležité je také zabezpečení veřejného majetku proti poškození, odcizení apod. Bezesporu důležitou součástí tohoto bodu je vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu. Sem patří investiční akce jako zasíťování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, obecní byty, snižování energetické náročnosti obytných budov atd.

2.3.A. Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

Cílem této priority je především udržovat ve stavu způsobilém k užívání obecní budovy jako jsou obecní úřady, radnice, technické budovy apod. Jedná se zejména o aktivity typu zateplení budov, rekonstrukce a opravy. Důležité jsou také určité technické záležitosti, které obce musí zabezpečovat a spravovat v rámci svých povinností a působnosti. Jedná se zejména o udržování optických sítí, údržbu veřejného osvětlení, obecního rozhlasu apod.

Opatření naplňující prioritu:

- zabezpečování oprav a rekonstrukcí obecního rozhlasu a jeho modernizace
- budování a udržování optických sítí v obcích
- investice do údržby, oprav a modernizace veřejného osvětlení
- údržba a modernizace obecních budov jako jsou obecní úřad, radnice, obchody, skladovací objekty a jiné jinde nejmenované budovy v majetku obcí

Tabulka č. 45: Obecní záměry priority Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Rekonstrukce obecního rozhlasu	2016-2022	800	
Věchnov	Rekonstrukce obecního rozhlasu	2015	239	
Velké Tresné	Rekonstrukce obecního rozhlasu			
Bystřice nad Pernštejnem	Optická síť	2015	35 000	
Rodkov	Rekonstrukce osvětlení	2014	150	

Strážek	Veřejné osvětlení	2017-2018	1 000	
Velké Tresné	Rekonstrukce osvětlení	2017	200	
Rozsochy	Rekonstrukce veřejného osvětlení v místní části Kundratice	2017	200	
Ujčov	Osazení stožárů VO LED svítidly	2018	350	
Věžná	Rozšíření veřejného osvětlení	2020	1 000	
Býšovec	Renovace veřejného osvětlení (Býšovec - Smrček)	2020	500	
Nyklovice	Veřejné osvětlení	2016	400	
Štěpánov n. S.	Veřejné osvětlení	2015-2016	1 000	
Sulkovec	Veřejné osvětlení	2016	2 700	
Strachujov	Veřejné osvětlení	2015	88	
Písečné	Obnova veřejného osvětlení, zřízení bezdrátového obecního rozhlasu	2014	500	
Bukov	Oprava veřejného osvětlení – 2. etapa	2018-2019	1 000	
Zvole, m.č. Branišov, m.č. Olešínky	Rekonstrukce osvětlení	2017-2020	500	
Prosetín	Multifunkční nízkonákladová hala	2018-2020	10 000	
Bohuňov	Přístavba, stavební úpravy – rekonstrukce budovy bývalé školy	2016-2018	5 900	
Rozsochy	Změna užívání provozovny pošty na kadeřnictví	2016	190	
Rozsochy	Nákup komunální techniky (traktor)	2016	1 300	
Velké Janovice	Opravy obecních budov	2014	1 000	
Strážek	Zateplení úřadu městyse	2018	15 000	
Sulkovec	Rekonstrukce obecní budovy II. etapa	2014-2016	1 000	
Sulkovec	Rekonstrukce obecního úřadu III. etapa	2017-2018	500	
Koroužné	Rekonstrukce obecního úřadu	2015-2016	3 000	
Rovečné	Rekonstrukce obvodových plášťů 2 obecních budov	2014	3 000	
Věžná	Rekonstrukce obecního úřadu	2018	1 000	
Zvole	Víceúčelová budova ve Zvoli	2018-2020	5 000	
Zvole	Technická místnost (opravářská dílna, soc. zařízení pro zaměstnance)	2017-2018	500	
Prosetín	Rekonstrukce skladu	2014	1 000	
Rožná	Zateplení stropu budovy OÚ	2018	200	
Rožná	Rekonstrukce obchodu v Josefově	2017	400	
Štěpánov n. S.	Bezbariérový přístup zdravotního střediska	2015-2016	1 000	
Ubušín	Rekonstrukce obecní budovy	2018	500	
Ujčov	Výstavba skladového objektu	2017	220	
Věžná	Rekonstrukce TKR	2018-2020	1 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3.B. Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Prioritou je vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu, kam patří investiční akce typu zasíťování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, budování obecních bytů, snižování energetické náročnosti obytných budov atd. Bez dostupnosti základní technické infrastruktury, která je však pro tvorbu míst pro bydlení zásadní, bude nadále docházet k postupnému vyliďňování zejména u mladší generace, která požaduje vyšší standardy bydlení, než mnohé obce v současnosti nabízejí. Dominantním místem bydlení v našem regionu jsou rodinné domy. Je to dáno především charakterem osídlení – velký počet malých obcí, rozptýlenost obydlí. Bydlení v bytových domech je koncentrované zejména v obcích jako Bystřice nad Pernštejnem a v obci Dolní Rožinka. Výstavba těchto sídlišť je úzce spjata s rozvojem těžby uranové rudy na ložisku Rožná. V posledních letech tedy obce plánují poměrně významné investice do

podpory bydlení v regionu – jak formou přípravy stavebních parcel, tak formou oprav a budování obecních bytů.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování a výstavby nových obecních bytů
- rekonstrukce a údržba stávajících obecních bytů
- investice do změny užívání v současné době nevyužitých obecních budov
- tvorba vhodných podmínek pro bydlení
- snižování energetické náročnosti obecních budov a bytů

Tabulka č. 46: Obecní záměry priority Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Dalečín	Bytová výstavba	2017-2018	15 000	
Bohuňov	Výstavba bytů	2018-2020	240	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce el. rozvodů a bytových jader v městských bytových domech	2018	50 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výměna oken a zateplení městský bytových domů	2014-2020	70 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Vytvoření nových ubytovacích prostor v Centru zelených vědomostí	2019	15 000	
Nyklovice	Zřízení dvou bytových jednotek v budově bývalé školy	2020	500	
Střítež	Vybudování půdní nástavby na budově obchodu	2015-2016	1 500	
Písečné	Snížení energetické náročnosti objektu – nemovitost č. p. 64	2017	400	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3.C. Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení

V rámci této priority Strategie řeší především budování hasičských nádrží a jejich údržbu, dále opravy a rekonstrukce hasiček (hasičských budov) včetně zázemí a vybavení potřebného pro práci jednotek dobrovolných hasičů v obcích regionu. Podpora těchto požárních jednotek je důležitá nejen z hlediska bezpečnosti místních občanů v případě různých havárií apod., ale hasičské jednotky se také významným způsobem podílí na utváření kulturního života v obcích zejména pořádáním hasičských zábav, plesů, závodů apod. V rámci členských obcí jsou tyto sbory poměrně rozšířené a jsou zřizované v řadě obcí.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do rekonstrukce a údržby hasičských zbrojnic
- údržba a revitalizace hasičských nádrží a budování nových nádrží určených k tomuto účelu
- získávání financí na nákup požární techniky a vybavení nezbytného pro správné fungování dobrovolných požárních jednotek v obcích

Tabulka č. 47: Obecní záměry priority Rekonstrukce hasičských nádrží, budov vč. zázemí a vybavení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Býšovec	Rekonstrukce požární nádrže	2015	500	
Štěpánov nad Svratkou	Revitalizace hasičské nádrže	2015-2016	2 000	
Milasín	Rekonstrukce požární nádrže	2014	20	

Zvole	Pořízení hasičského auta – cisterny	2014	1 000	
Strachujov	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	2013	435	
Ujčov	Rekonstrukce hasičské zbrojnice Kovářová	2016	2 500	
Milasín	Rekonstrukce skladu požární techniky	2014	200	
Dolní Rožínka	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	2017	1 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3. Strategický směr: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS

3.1. Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání

Tvořivost a aktivita obyvatel Mikroregionu dlouhodobě souvisí se vznikem a fungováním řady zájmových sdružení, sportovních klubů, spolků a dalších občanských iniciativ, jež společně formují nabídku volnočasových aktivit. V minulém plánovacím období se podařilo zrealizovat celou řadu akcí týkajících se sportovní infrastruktury, i přesto je však vybavení pro sportovní vyžití v některých obcích nedostatečné a v jiných zase nastává potřeba stávající sportoviště dále rozvíjet či rekonstruovat. Kvalitní využití volného času je nejúčinnější prevencí proti nárůstu sociálně patologických jevů, a to zejména u dětí a mládeže. Toto je zvláště aktuální v dnešní době, kdy je pro tyto rizikové skupiny daleko snazší nejen sedět u PC, ale existuje celá řada jiných lákadel a možných závislostí, které ohrožují naši mládež a které jsou čím dál více snadněji dostupné. Vedle této skupiny obyvatel je potřeba se zaměřit i na stále početnější skupinu seniorů a i jím zabezpečit společenské vyžití. Nejúčinnější formou jak předcházet některým nežádoucím jevům je zejména zvyšování vzdělanosti jak mládeže, tak seniorů a místních občanů vůbec.

3.1.A. Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Největšími hybateli sportovních a volnočasových aktivit jsou kromě obcí samotných zejména občanské spolky, které jsou aktivní téměř ve všech obcích regionu a stojí za širokou škálou aktivit. Spolky zaměřené na aktivní trávení volného času (především sportovní a kulturní aktivity) dlouhodobě usilují o zkvalitňování své činnosti. Rozvoj jejich činnosti formou modernizace či rozšíření zázemí, akcí pro veřejnost či zvyšování odborných znalostí prokazatelně přispívá ke zvyšování jejich potenciálu zvyšovat kvalitu života obyvatel regionu. Také město Bystřice nad Pernštejnem, které je přirozeným, správním, ekonomickým i kulturním centrem Mikroregionu Bystřicka. Město aktivně podporuje spolkový a kulturní život i činnost mikroregionu Bystřicko. Dále nabízí kulturní a informační zařízení (KD, TIC – organizátor výherní a poznávací akce „S Vodomilem Zubří zemí“, muzeum s výstavními prostory). V současnosti se město zaměřuje také na rozvoj sportovních možností (tenisová hala, sportovní areál, zimní stadion, lanové centrum, koupaliště, víceúčelová sportovní hala), na podporu turistiky (EDEN – Centrum zelených vědomostí, budování nových cyklistických stezek) a šetrných forem cestovního ruchu (naučné stezky, Zubří stezky, Bystřická zastavení atd.). I náš Mikroregion se však aktivně podílí na rozvoji těchto aktivit a to zejména pořádáním akce jako je Čtení dětem, Putovní letní kino, Hry bez hranic a další. Nesmíme opomenout ani na školy a školská zařízení, která poskytují tyto aktivity zejména dětem a mládeži.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti
- podpora školských a mimoškolských aktivit zaměřených na zájmovou činnost dětí a mládeže
- zvýšení kvality lidských zdrojů prostřednictvím tvorby nabídky dalšího vzdělávání a zvyšováním využitelnosti a aktivit místních vzdělávacích zařízení
- podpora kulturních a historických tradic obyvatelstva jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismus u obyvatel obcí

- podpora činností organizací zabývajících se sportem a tělovýchovnou činností
- podpora výstavby a údržby zařízení pro volnočasové aktivity
- koordinace a efektivní využívání stávajících zařízení pro volný čas, zejména sportovních

Tabulka č. 48: Obecní záměry priority Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Vír	Činnost knihovny	Průběžně	30	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Spolupráce na tvorbě výukových materiálů v rámci CZV	2014-2020	3 000	
Mikroregion Bystřicko	Bystřicko čte dětem 2014 -2020	2014-2020	1 190	
Mikroregion Bystřicko	Putovní letní kino 2014 – 2020	2014-2020	300	
Mikroregion Bystřicko	Hry bez hranic 2014 - 2020	2014-2020	200	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Majáles Zubří země	2014-2020	500	
Vír	Mikroregionální hry	2014	20	
Bystřice nad Pernštejnem	Centrální dětské hřiště na Lužánkách s minigolfem	2018	7 000	
Věžná	Rekonstrukce dětského hřiště	2020	1 000	
Bohuňov	Vybudování dětského hřiště	2014	250	
Strážek	Dětské hřiště - Meziboří	2017	250	
Strážek	Oprava sokolovny	2018-2019	450	
Bystřice nad Pernštejnem	Centrum volného času – přestavba Sokolovny	2021	25 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Přírodní amfiteátr u oválu	2017	3 000	
Prosetín	Rekonstrukce RD v Prosetíně – přestavba na multifunkční klubovny	2018-2022	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Dopravní hřiště v oválu	2017	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Fotbalové hřiště s umělým povrchem u tréninkového hřiště	2020	15 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Modernizace městské sjezdovky	2020	15 000	
Blažkov	Oplocení hřiště Dolní Rozsíčka	2017	350	
Vír	Oprava tenisových kurtů v táboře	2014	200	
Nyklovice	Položení umělého povrchu na víceúčelové hřiště	2015	400	
Bystřice nad Pernštejnem	Přestavba fotbalových kabin na wellnes	2016	5 000	
Bohuňov	Rekonstrukce hřiště	2016-2017	250	
Rovečné	Rekonstrukce koupaliště	2015	500	
Strachujov	Rekonstrukce víceúčelového hřiště	2016	595	
Unčín	Rekonstrukce víceúčelového hřiště – umělý povrch	2017	1 200	
Strážek	Rekonstrukce sportovního hřiště	2018-2019	300	
Velké Tresné	Víceúčelové hřiště	2018	200	
Dolní Rožinka	Rekonstrukce sportovního hřiště	2018	1 000	

Štěpánov nad Svratkou	Výstavba víceúčelového sportoviště	2017-2018	2 000	
Rovečné	Tenisové hřiště	2014-2015	1 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Tobogány na koupališti	2017	10 000	
Ždánice	Víceúčelové hřiště	2017		
Věžná	Vybudování sportovního zařízení	2018-2020	1 000	
Chlum-Korouhvice	Vybudování víceúčelového sportovního hřiště	2014-2017	700	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba fotbalových kabin	2016	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba tribuny a šaten v hale	2017	2 000	
Ždánice	Výstavba víceúčelového hřiště	2020		
Zvole	Výstavba víceúčelového hřiště v Branišově.	2016	1 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Pořízení mobilní kryté jízdního centra zelených vědomostí	2017	4 000	
Sulkovec	Oprava víceúčelového hřiště a zbudování dětského hřiště	2017-2018	400	
Velké Janovice	Budování parků a hřišť	2014-2018	1 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3.1.B. Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Vybavenost obcí zdravotními zařízeními je na poměrně na dobré úrovni. Jejich rozmístění v rámci regionu je také poměrně rovnoměrné, což je základním předpokladem pro dobrou dostupnost těchto zařízení z ostatních obcí regionu. Nejvýznamnějším centrem co do počtu a pestrosti služeb je pochopitelně město Bystřice nad Pernštejnem se svojí poliklinikou. Další zdravotnické zařízení můžeme nalézt například v obci Vír, Strážek apod. I sociální služby na území Mikroregionu se dlouhodobě nacházejí na velmi dobré úrovni - z hlediska pestrosti je zde zajištěna poměrně široká škála sociálních služeb definovaných dle zákona o sociálních službách. To neplatí, pokud jde o personální a technickou vybavenost, která je z dlouhodobého hlediska na nedostačující úrovni. Sociální služby jsou zaměřeny na mnoho cílových skupin od dětí a mladistvých po seniory přes osoby s různými druhy postižení, drogově závislé apod. Je zde také zajišťována ústavní a terénní sociální péče pro handicapované a obyvatele v postproduktivním věku. I zde je však nejvýznamnějším centrem spádové město Bystřice n. P.. V okolí nalezneme určité sociální služby například v obci Vír, Sejřek, na Dolní Rožince apod.

Opatření naplňující prioritu:

- udržování a rozvoj úrovně a stávající sítě zdravotnických i sociálních služeb
- budování nových potřebných zdravotnických a sociálních služeb a služeb, které s nimi úzce souvisí, jako podporované bydlení, startovací byty apod.
- investice do kvalitnějších a dostupnějších veřejných služeb

Tabulka č. 49: Obecní záměry priority Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Vír	Udržení pečovatelské služby			
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování rozjezdových bytů pro mladé rodiny	2014	2 000	

Ujčov	Výstavba podporovaného bytu	2017	1 800	
Prosetín	Nízkokapacitní ubytovací zařízení	2015-2018	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce DPS – dokončení	2017	20 000	
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování podporovaných bytů pro seniory	2014	3 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3.1.C. Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Z hlediska kulturních zařízení je důležité podporovat rozvoj a rozmanitost akcí pro veřejnost a volnočasové aktivity obecně. Je tedy důležité podporovat investice zaměřené na rozvoj kulturních, vzdělávacích, společenských a sportovních akcí a na rozvoj aktivit zaměřených na mládež i další skupiny občanů. Zde jsou nejdůležitější investice do infrastruktury pro volný čas, tedy do zázemí pro sportovní a kulturní aktivity občanů, do dětských hřišť, hřišť pro seniory, sportovní haly, kulturních domů, sokolovny, víceúčelových zařízení pro kulturu a sport apod. Všechny tyto aktivity vedou také ke zvyšování všeobecné vzdělanosti obyvatel a především k aktivnímu zapojení občanů do určité komunity.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování a výstavby nových center pro volnočasové a kulturní aktivity a údržba a oprava stávajících
- budování nových zájmových institucí zaměřených na vzdělávání a poznávání
- zlepšení technického stavu těchto budov

Tabulka č. 50: Obecní záměry priority Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Výstavba provozního zázemí pro Eden centre s.r.o.	2016	15 000	Město
	Muzeum uranového průmyslu	2020	50 000	Město
Dolní Rožínka	Zateplení KD a ZŠ – I.stupeň	2014-2015	7 000	Obec
Nyklovice	Zateplení budovy a výměna oken u KD	2018	800	Obec
Bohuňov	Snížení energetické náročnosti objektu kulturního domu	2018-2020	1 750	Obec
Dalečín	Společensko-kulturní areál	2014-2015	500	Obec
Strachujov	Výměna části oken na kulturním domě	2012	99	Obec
Střítež	Zastřešení venkovního tanečního parketu	2017-2018	120	Obec
Blažkov	Výměna oken a dveří kulturního domu Dolní Rozsídka	2015-2016	120	Obec
Strachujov	Výměna zbylé části oken na kulturním domě		227	Obec
Rožná	Rekonstrukce KD (zateplení, výměna oken a vstupních dveří)	2017	1 500	Obec
Věžná	Rekonstrukce KD	2016-2020	2 000	Obec
Štěpánov nad Svratkou	Rekonstrukce kulturního domu	2015-2016	5 000	Obec
Blažkov	Opravy kulturních zařízení Blažkov, Dolní Rozsídka	2018-2019	1 000	Obec
Bohuňov	Doplnění vybavení KD – židle, stoly	2018-2019	120	Obec
Věžná	Rekonstrukce kulturního domu	2018	10 000	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3.2. Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol

Důležité pro naplnění tohoto bodu jsou zejména investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů, včetně speciálních (přizpůsobením osobám se speciálními vzdělávacími potřebami), doplnění chybějících kapacit v mateřských, základních a středních školách, podpora rozvoje kompetencí klíčových pro trh práce, podpora mimoškolních aktivit, komunitních škol apod. Dále také investice do lidských zdrojů ve školství pro zajištění vzdělávání a stabilizace pedagogického sboru, pomoci školám se snižováním administrativní zátěže především v oblasti žádostí o financování a administrace projektů, podpory spolupráce mezi školami atd. V letech 2016 – 2017 bude také vznikat ve SO ORP Bystřice n. P. Místní akční plán rozvoje vzdělávání, který budou prioritně zaměřeny na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání.

3.2.A. Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Prioritou v této oblasti je zejména zajištění údržby a rekonstrukce budov škol a školských zařízení nacházejících se v našem regionu. Jedná se zejména o investice zajišťující dobrý technický stav těchto budov, ale také investice za účelem změny využití školních budov, které již neslouží ke svému původnímu účelu a jsou ohroženy chátráním a zánikem. Prioritou pro obce je tyto budovy využít za jiným účelem a i nadále je udržovat v technicky dobrém stavu. Součástí těchto nutných investic jsou také investice do přílehlé infrastruktury a nezbytného vybavení těchto budov.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do údržby, rekonstrukce a modernizace školních budov
- investice do oprav střechy, obvodových pláštěů, výměny oken
- údržba školních budov obecně, zejména těch se školou přímo souvisejících jako např. školní jídelny
- snižování energetické náročnosti budov
- investice do přílehlé infrastruktury jako jsou školní zahrady, hřiště apod.
- podpora změny využití bývalých školních budov

Tabulka č. 51: Obecní záměry priority Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Rekonstrukce a modernizace budovy školy v Prosetíně	2016-2022	5 000	
Dolní Rožínka	Oprava střechy u kuchyně ZŠ	2018	600	
Prosetín	Rekonstrukce ZŠ v Prosetíně	2015-2018	2 500	
Dolní Rožínka	Výměna oken u školní jídelny a bytu	2019	200	
Dolní Rožínka	Výměna oken ZŠ	2015	6 000	
Zvole	Zateplení stropu na ZŠ ve Zvoli	2014	200	
Rovečné	Využití a přestavba budovy školy	2015-2020	12 000	
Rozsochy	Zóna pro venkovní pohybové a vzdělávací aktivity ZŠ Rozsochy	2016	266	
Rozsochy	Změna užívání školního bytu na školní družinu	2016	200	
Rozsochy	Snižování energetické náročnosti budovy ZŠ Rozsochy	2015	1 500	
Písečné	Rekonstrukce sociálních zařízení v MŠ	2017	200	
Dolní Rožínka	Oprava střechy nad školní kuchyní a bytem	2019	750	
VOŠ a SOŠ Bystřice n. P.	Bylinná zahrádka	2014-2020	300	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4. Strategický směr: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY

Území Mikroregionu Bystřicko má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Nejvýznamnějším turistickým lákadlem je kulturní krajina, zahrnující množství významných kulturních i technických památek. V obcích Mikroregionu existuje mnoho turisticky atraktivních lokalit, resp. lokalit potenciálně turisticky významných (zřícenina hradu Zubštejn, Centrum EDEN apod.). Tento potenciál je zvýšen blízkostí velkých koncentrací obyvatel, především brněnské aglomerace, z níž je území Mikroregionu dobře dostupné i v rámci krátkodobých rekreačních pobytů. Pro dlouhodobé udržení návštěvnosti a její další zvýšení je nutné zabezpečit i odpovídající infrastrukturu včetně přístupových tras, aby tyto významné turistické cíle byly dostupné, přičemž je samozřejmě nutné respektovat limity ochrany přírody a zachování krajiny. Některé cíle v oblasti rozvoje infrastruktury cestovního ruchu se již podařilo zrealizovat v minulém plánovacím období předchozí strategie rozvoje Mikroregionu Bystřicko.

4.1. Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě

Důležitou filosofií pro další rozvoj cestovního ruchu je nabídka vlastních turistických produktů a programů či aktivit, založená především na jejich jedinečnosti a atraktivnosti. V tomto směru se jako velice účinná jeví existence Turistického a informačního centra v Bystřici n. P., která poskytuje dostatečné množství propagačních materiálů týkajících se atraktivit cestovního ruchu území Mikroregionu a disponuje i dostatečně fundovaným personálem. Díky těmto materiálům, ale také fungujícím webovým stránkám nejen Informačního centra Bystřice nad Pernštejnem, ale také města Bystřice a našeho Mikroregionu se nám daří úspěšně zvyšovat povědomí o naší lokalitě nejen u místních občanů, ale u každého, kdo na tyto stránky zavítá.

4.1.A. Priorita: Propagace místa

V rámci propagace míst v regionu je již vytvořena řada odpočinkových zón u řady místních zajímavostí a památek, ale také informačních tabulí o jednotlivých obcích. Nabízí se však stále hodně míst, kde tato místa pro turisty zatím nenajdeme, bohužel nedostatkem financí takto značená místa přibývají poměrně pomalu.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do budování nových odpočinkových zón a infocedulí pro místní i turisty
- podpora veškerých aktivit vedoucích ke zvýšení propagace určité lokality

Tabulka č. 52: Obecní záměry priority Propagace místa

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Střítež	Zřízení oddechového místa pro turisty vč. infocedule u zříceniny hradu Lísek	2017	25	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.1.B. Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

V rámci této priority se obce regionu a Mikroregionu chtějí zaměřit zejména na vytváření nových objektů a turisticky zajímavých míst pro návštěvníky, ale i pro místní občany. Mělo by se jednat nejen o nové budovy jako jsou muzea, ale i o budování rozhleden a odpočinkových zón u významných turistických cílů. Velký budoucí potenciál přitom skýtají vedle významnějších koncentrací turistické infrastruktury vázaných na centrum regionu a jeho atraktivitu s vysokou návštěvností, spíše turistická zázemí situovaná

nyňi solitérně na tichých odlehlých místech, v malebné krajině a uprostřed přírody nebo na tiché vesnici, což jsou hodnoty, které znovu docházejí stále častějšímu ocenění ze strany návštěvníků.

Opatření naplňující prioritu:

- rozšiřování a modernizace stávajících objektů pro turisty a návštěvníky
- budování nových turisticky atraktivních míst, zón a objektů
- podpora zachování místních lidových tradic a kultury

Tabulka č. 53: Obecní záměry priority Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace Hory včetně hvězdárny	2018	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Středověká vesnice na Zubštejně	2019	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Vláček Bystřičáček	2015	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Obnova lidových tradic při Centru EDEN	2015	1 000	
Milasín	Rozhledna	2020	500	
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování muzea místních tradic	2014	500	
Štěpánov nad Svratkou	Rozhledna	2017	2 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.2. Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury

Největším hybatelem v oblasti cestovního ruchu je pochopitelně město Bystřice nad Pernštejnem, které z této oblasti podniklo již mnohé projekty. V současnosti se město zaměřuje také na rozvoj sportovních možností (tenisová hala, sportovní areál, zimní stadion, lanové centrum, koupaliště, víceúčelová sportovní hala), na podporu turistiky (EDEN – Centrum zelených vědomostí, budování nových cyklistických stezek) a šetrných forem cestovního ruchu (naučné stezky, Zubří stezky, Bystřická zastavení atd.). Investice do infrastruktury cestovního ruchu plánují také obce – jde především o cyklostezky, naučné stezky, hipostezky a rozhledny.

4.2.A. Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

Prioritou je zejména vytváření doplňkové veřejné hmotné infrastruktury pro cestovní ruch. Do této priority patří tedy zejména akce zaměřené na nové značení, umísťování laviček a mobiliářů podél tras, budování a tvorbu nových turistických a naučných stezek. Vytváření ucelených turistických produktů a moderní formy turistiky, budování odpočinkových stanovišť, přístřešků, zařízení nabízející turistům sportovní aj. vyžití, nových cyklostezek, inline stezek, hipostezek apod.

Opatření naplňující prioritu:

- rozšiřování sítě naučných, pěších, cyklo, inline a hipostezek o stezky nové
- údržba a opravy stávajících stezek
- budování doprovodné infrastruktury podél stezek

Tabulka č. 54: Obecní záměry priority Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Cyklostezka Domanínek – Domanín	2016	10 000	
Štěpánov nad Svratkou	Cyklostezky podél Svratky	2015	3 000	
Mikroregion Bystřicko	Naučná stezka „Na hradě světla už nehoří...“	2014-2017	600	
Bystřice nad Pernštejnem	Pyšolec – naučná stezka	2020	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace pro pěší Aušperk-Jitřenka	2017	3 000	
Zvole, m.č. Branišov	Cyklostezka v Branišově	2018-2020	1 000	
Vír	Naučná stezka na Pyšolec	2015	50	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.3. Strategický cíl: Obnova venkovských památek

Na území Mikroregionu se nacházejí památky různého druhu jako církevní, fortifikační, památky lidové a městské architektury přes technické památky až po památky přírodního charakteru. Významné jsou zejména ty fortifikační, kterých je v našem regionu hned několik (např. Zubštejn, Dalčín, Lísek, Aušperk, Pyšolec), nejvýznamnější technickou památkou je pak určitě Vodní nádrž Vír. Máme zde ale i památky lidové architektury, z nichž většinu můžeme najít v obci Ubušín. Mezi významné místní památky patří jistě také četné kostely, kapličky, sochy a nebo areál Templ na Dolní Rožínce. Jedná se o naše kulturní dědictví, které je potřeba ochraňovat a udržovat pro budoucí generace. Řada obcí má tyto památky ve svém majetku, ve své správě a je tedy povinna zabezpečovat jejich uchování.

4.3.A. Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty

Nejdůležitější investice v rámci této priority jsou zaměřeny na ochranu hmotného i nehmotného kulturního dědictví, jeho revitalizace, opravu a obnovu kulturních památek a památek místního významu, podporu zachování místních tradic, katalogizaci a ochranu památek obecně.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic vedoucích k udržování a obnově kulturních památek v našem regionu
- investice do oprav a restaurování církevních památek, zejména kostelů, kapliček, kostelních soch, zvoniček apod.
- údržba a obnova fortifikačních památek coby významných turistických míst a jejich rozvoj
- zajištění investic do dalších památek a objektů majících historickou hodnotu pro náš region

Tabulka č. 55: Obecní záměry priority Rekonstrukce objektů historické hodnoty

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Ždánice	Kaplička nebo zvonička	2018		
Strážek	Zvonička Meziboří	2017	100	
Bystřice nad Pernštejnem	Očista a sanace Aušperka	2020	5 000	
Koroužné	Oprava hornické kaple Nejsvětější Trojice ve Švařci – kulturní památka	2016-2018	2 000	
Sulkovec	Oprava kostela sv. Havla - výmalba	2017	200	

Dolní Rožínka	Rekonstrukce kaple v Templu	2016	500	
Dolní Rožínka	Rekonstrukce obelisku v Templu	2019	300	
Rožná	Oprava kaple v Josefově	2015	150	
Rozsochy	Rekonzervace barokních soch u kostela sv. Bartoloměje	2016	41	
Střítež	Oprava kaple ve Stříteži	2016	160	
Bohuňov	Oprava oplocení kaple, oprava schody	2017	250	
Ždánice	Opravy kapličky nebo zvoničky	2017		
Prosetín	Rekonstrukce schodů ke katolickému kostelu	2016	550	
Prosetín	Rekonstrukce varhan v katolickém kostele	2016	250	
Prosetín	Rekonstrukce zídky u katolického kostela	2014	150	
Koroužné	Restaurování oltáře v kapli (bod 3) – movitá kulturní památka	2015-2016	500	
Ujčov	Revitalizace areálu kostela sv. Václava v Dolním Čepí	2015	3 500	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace starého města	2020	15 000	
Vír	Oprava márnice	2015	100	
Písečné	Kaplička-zvonička	2017-2018	500	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

ZÁVĚR

Mikroregion Bystřicko vznikl v roce 2000 za účelem prosazování společných zájmů, které ve svém důsledku vedou ke zkvalitnění života na venkově. Mikroregion se vyznačuje především velkou nezaměstnaností, díky které byl v roce 2007 zařazen mezi hospodářsky slabé a strukturálně postižené regiony. Za ostatními mikroregiony v okrese Žďár nad Sázavou a celým krajem Vysočina ale zaostává i v jiných oblastech než je jenom zaměstnanost, i když zejména v posledních letech se situace mírně zlepšuje.

V první fázi strategie je analyzován Mikroregion v jeho socioekonomických oblastech a poté následuje vyhodnocení a shrnutí naplnění Programu rozvoje z roku 2009. Bylo zjištěno, že je zrealizováno 2/3 všech akcí, které si jednotlivé obce Mikroregionu v horizontu několika let naplánovaly. Toto zjištění lze považovat za jednoznačně pozitivní a ukazuje snahu obcí a celého Mikroregionu o svůj rozvoj.

Podkladem pro zpracování nové strategie bylo vypracování SWOT analýzy, která vycházela ze socioekonomické analýzy území a také ze znalosti místních poměrů a z hodnocení jednotlivých obcí, kde si stanovily svoje problémové okruhy a konkrétní záměry vedoucí k jejich rozvoji.

Při pohledu na nové strategické směry je vidět soulad mezi těmito směry a mezi prioritami a bariérami obcí a také SWOT analýzou. Obce se v prvotní řadě snaží udržet obyvatelstvo na vesnicích a zabránit tak jejich stěhování do měst za lepšími životními podmínkami, a to především budováním technické infrastruktury, podporou volnočasových aktivit a podporou výstavby domů a bytů. V neposlední řadě je také vidět, že si obce uvědomují důležitost cestovního ruchu a z něho plynoucích příjmů.

Ve fázi realizace bude velice záležet na spolupráci místních municipalit, Mikroregionu, veřejné správy, soukromého sektoru, neziskových organizací a především na spolupráci obcí samotných, ti všichni se budou společně na realizaci strategie podílet. Ve směru úspěšnosti celé strategie je velice důležitá funkce manažera Mikroregionu, který musí se zpracovanou strategií neustále pracovat, tzn. sledovat aktuální dotační programy např. krajů či ministerstev a upozorňovat na jejich existenci představitele obcí a případně jím pomáhat při podávání žádostí. Toto nabývá významu zvláště u malých obcí Mikroregionu, kde jsou starostové většinou neuvolnění a nemají mnoho času tyto věci sledovat. Z tohoto důvodu je pro nás v horizontu tří následujících let také velmi důležité zapojení našeho DSO do projektu Svazu měst a obcí ČR: Projekt „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (CSS), reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017, který vznikl za účelem zefektivnění veřejné správy, zapojení obcí do společných projektů, usnadnění agendy jednotlivých obcí a k nalezení finančních zdrojů na zaměstnance, kteří by starostům poskytli kompletní servis a fungující platformu pro usnadnění jejich každodenních činností.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GaREP. *Program rozvoje Mikroregionu Bystřicko*. 1 vyd. Brno, 2000, 127 s.
- [2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategický plán MAS Zubří země na období 2008-2013*. 1. vyd. 2007, 64 s.
- [3] MĚSTO BYSTRICE N. P. *Mikroregion Bystřicko – ubytování*. 1. vyd. 2008, 30 s.
- [4] MIKROREGION BYSTRICKO. *Svratecká vodohospodářská naučná stezka*. 1. vyd. 2007. Propagační leták TIC.
- [5] MĚSTO BYSTRICE N. P. *Zubří země na kole i pěšky*. 1. vyd. 2007. Propagační leták.

Internetové zdroje:

- [6, 7, 8,
- 10, 11] Český statistický úřad: Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- [9] Veřejná databáze ČSÚ [online]. Dostupný z WWW: <<http://vdb.czso.cz>>.
- [12] Kraj Vysočina: mikroregiony kraje Vysočina. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz>>.
- [13] Kraj Vysočina: počet subjektů zapsaných v RES v kraji Vysočina za obce s rozšířenou. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz>>.
- [14] Ředitelství silnic a dálnic: celostátní sčítání dopravy na silniční a dálniční síti ČR. Dostupný z WWW: <<http://www.rsd.cz>>.
- [15] Města a obce ČR [online]. Dostupný z WWW: <<http://mesta.obce.cz>>.
- [16] Naše Morava – regionální a informační server. Dostupný z WWW: <<http://www.nasemorava.cz>>.
- [17] Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí: informace z úřadů práce. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz>>.
- [18] Vyhledávání ekonomických subjektů. Dostupný z WWW: <<http://ipoint.financninoviny.cz>>.
- [19] Rejstřík škol a školních zařízení [online]. Dostupný z WWW: <<http://rejskol.msmt.cz>>.
- [20] Sociální služby v Bystřici n. P. a okolí [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.bystricenp.cz>>.
- [21] Mikroregion Bystřicko [online]. [cit. 2008-11-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.bystricko.cz>>.

Ostatní zdroje:

- [22] Úřad práce Žďár nad Sázavou
- [23] Strategie Správního obvodu ORP Bystřice nad Pernštejnem v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
- [23] Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Zubří země, o.p.s. pro období 2014-2020

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAB	Credit Austra Bank
ČEZ	České energetické závody
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistička odpadních vod
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
DPS	Dům s pečovatelskou službou
EON	Společnost zabývající se distribucí a prodejem el. energie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
JMP	Jihomoravská plynárenská
KD	Kulturní dům
KV	Kraj Vysočina
LEADER	Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale (Iniciativa Společenství pro rozvoj venkova)
MAS	Místní akční skupina
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠ	Mateřská škola(y)
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nestátní neziskové organizace
NUTS	Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku EU
OPŽP	Operační program životní prostředí

OÚ	Obecní úřad
POV	Program obnovy venkova
RD	Rodinné domy
RES	Registr ekonomických subjektů
ROP	Regionální operační program
S I	Sídliště I v Bystřici n. P.
S II	Sídliště II v Bystřici n. P.
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SR	Státní rozpočet
SVK Žďársko	Svazek vodovodů a kanalizací Žďársko
SWOT	Zkratka z anglických slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TIC	Turistické informační centrum Bystřice n. P.
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
VAS	Vodárenská akciová společnost
VOV	Vírský oblastní vodovod
ZŠ	Základní škola(y)
ZTV	Základní technická vybavenost